

Τ.Ε.Ι ΠΑΤΡΑΣ
ΣΧΟΛΗ: Σ.Δ.Ο.
ΤΜΗΜΑ: ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΘΕΜΑ: " Η οργάνωση και η διοίκηση των Ο.Τ.Α.
γενικά και ειδικότερα στις ακριτικές
περιοχές. (Δωδεκάνησος- Ρόδος).

Σπουδαστής: Κασέρης Κων/νος του Παναγιώτη.

Υπεύθυνος Καθηγητής : Άγγελος Πολυδωρόπουλος

ΡΟΔΟΣ: ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 1999

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

Εισαγωγή.

A. έννοια και ορισμός των Ο.Τ.Α. σελ. 6

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2.

A. Ιστορική αναδρομή. σελ. 7

B. Αυτοδιοίκηση και ανάπτυξη. σελ. 9

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3.

A. Αποστολή και αρμοδιότητες των Ο.Τ.Α. σελ. 15

B. Κύρια χαρακτηριστικά των Ο.Τ.Α. σελ.19

Γ. Η αναγκαιότητα των Ο.Τ.Α. σελ.20

Δ. Πρόσοδοι – κρατική εποπτεία. Σελ.21

Ε. Πλεονεκτήματα- μειονεκτήματα. Σελ.23

Στ. Υπηρεσίες των Ο.Τ.Α. σελ.24

1. Περιβαλλοντικές υπηρεσίες. Σελ.24

2. Προσωπικές υπηρεσίες. Σελ.26

3. Υπηρεσίες αναψυχής. Σελ.26

4. Υπηρεσίες προστασίας. Σελ.27

5. Παραγωγικές και αναπτυξιακές υπηρεσίες. Σελ.27

6. Εμπορικές υπηρεσίες. Σελ.27

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4.

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΣΤΟΥΣ ΟΤΑ. Σελ.28

A. Διοίκηση και τρόπος λειτουργίας των ΟΤΑ α' βαθμού σελ.28

B. ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ σελ.28

1. Όργανα διοίκησης των κοινοτήτων σελ.28

2. Αρμοδιότητες του κοινοτικού συμβουλίου σελ.29

3. Σύγκληση και λειτουργία του κοινοτικού συμβουλίου σελ. 30

4. Τόπος συνεδρίασης, απαρτία και λήψη αποφάσεων σελ.31

5. Πρακτικά συνεδριάσεων σελ. 32

6. Υποχρεώσεις των κοινοτικών συμβούλων	σελ.33
7. Κώλυμα συμμετοχής στη συνεδρίαση	σελ.33
8. Αρμοδιότητες του προέδρου του Κ.Σ.	σελ.34
9. Εκλογή αντιπροέδρου της κοινότητας	σελ.34
10.Αναπλήρωση του προέδρου της κοινότητας	σελ.35

Γ. ΔΗΜΟΙ

1. Όργανα διοίκησης του δήμου	σελ.35
2. Αρμοδιότητες του Δ.Σ.	σελ.36
3. Εκλογή προεδρείου του Δ.Σ.	σελ.38
4. Σύγκλιση του Δ.Σ.	σελ.39
5. Λειτουργία του Δ.Σ.	σελ.40
6. Επιτροπές του Δ.Σ.	σελ.40
7. Εκλογή της Δ.Ε	σελ.41
8. Λειτουργία της Δ.Ε	Σελ.42
9. Αρμοδιότητες του δημάρχου	Σελ.42
10.Αντιδήμαρχοι	Σελ.43
11.Αναπλήρωση του δημάρχου	Σελ.44
12.Εκλογή νέου δημάρχου	Σελ.45

Δ. ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗ

1. Διάρθρωση των δήμων σε διαμερίσματα	Σελ.45
2. Όργανα του δημοτικού διαμερίσματος	Σελ.46
3. Αρμοδιότητες συμβουλίου δημ. διαμερίσματος	Σελ.46
4. Αρμοδιότητες προέδρου και αντιπροέδρου	Σελ.47
5. Συνοικιακά συμβούλια	Σελ.47
6. Όργανα της συνοικίας	Σελ.48
7 Αρμοδιότητες συνοικιακού συμβουλίου	Σελ.48
8 Εκλογή και λειτουργία συνοικιακού συμβουλίου	Σελ.50
9 Πάρεδρος	Σελ.50
10 Εκλογή- θητεία- εγκατάσταση παρέδρου	Σελ.51
11 Αρμοδιότητες του παρέδρου	Σελ.51
12 Δημοτικά και κοινοτικά Ν.Π.	Σελ.51
13 Διοίκηση	Σελ.51
14 Εκλογή θητεία μελών του Δ.Σ.	Σελ.52
15 Εκτελεστική επιτροπή	Σελ.52
16 Αρμοδιότητες των οργάνων διοίκησης	Σελ.52
17 Λειτουργία του Δ.Σ. και εποπτεία	Σελ.53
18 Λοιπά δημοτικά και κοινοτικά πρόσωπα	Σελ.53

E.	ΣΥΝΔΕΣΜΟΙ ΔΗΜΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ	Σελ.54
1	Διοίκηση του συνδέσμου	Σελ.56
2	Αρμοδιότητες και λειτουργία των οργάνων του συνδέσμου	Σελ.58
3	Αναπτυξιακοί σύνδεσμοι	Σελ.58
Στ	ΔΗΜΟΙ που προέρχονται από την αναγκαστική συνένωση δήμων και κοινοτήτων με την εφαρμογή του Ν. 2539/97	Σελ.59
	Εφαρμογή της δημοτικής αποκέντρωσης στους νεοσύστατους δήμους	Σελ.59
Z	ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΤΩΝ Ο.Τ.Α.	Σελ.63
1	Σύσταση και νομική μορφή	Σελ.63
2	Διοίκηση	Σελ.65
3	Αρμοδιότητες του Δ.Σ.	Σελ.65
4	Διαχείριση των επιχειρήσεων	Σελ.65
5	Εποπτεία των επιχειρήσεων	Σελ.66
6	Κανονισμοί	Σελ.66
7	Διάλυση	Σελ.66
H	ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΤΩΝ ΟΤΑ - Προσωπικό	Σελ.67
1	Διάρθρωση των υπηρεσιών	Σελ.67
2	Προϊστάμενοι οργανικών μονάδων	Σελ.68
3	Προσωπικό –κατηγορίες απασχολουμένων στους ΟΤΑ	Σελ.69
α	Θέσεις διοικητικού προσωπικού	Σελ.69
β	Θέσεις Τεχνικού προσωπικού	Σελ.70
γ	Θέσεις υγειονομικού προσωπικού	Σελ.70
δ	Θέσεις γεωπονικού προσωπικού	Σελ.70
ε	Θέσεις εκπαιδευτικού προσωπικού	Σελ.71
στ	Θέσεις τεχνικού- υγειονομικού- γεωπονικού προσωπικού	Σελ.71
ζ	Θέσεις προσωπικού ειδικών υπηρεσιών	Σελ.71
4	Προσωπικό ειδικών θέσεων	Σελ.71

5	Προσωπικό με σχέση εργασίας Ι.Δ.	Σελ.72
Θ	ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΚΗΣΗ	Σελ.73
	Εισαγωγή – ιστορική αναδρομή	Σελ.73
1	Σύσταση – νομική μορφή- σκοπός	Σελ.75
2	Σχέσεις ΟΤΑ α' και β' βαθμού	Σελ.75
3	Όρια –έδρα- όνομα	Σελ.75
4	Επαρχίες – επαρχεία	Σελ.76
5	Αρμοδιότητες	Σελ.76
6	Μεταβίβαση- ανάθεση αρμοδιοτήτων- συμβάσεις	Σελ.78
7	Όργανα των Ν.Α.	Σελ.79
8	Αρμοδιότητες του νομαρχιακού συμβουλίου	Σελ.80
9	Συγκρότηση-εκλογή προεδρείου του Ν.Σ.	Σελ.81
10	Σύγκλιση και λειτουργία του Ν.Σ.	Σελ.82
11	Νομαρχιακές επιτροπές, εκλογή-αρμοδιότητες	Σελ.82
12	Αρμοδιότητες νομάρχη	Σελ.83
13	Ιδρύματα –Ν.Π.Δ.Δ.- επιχειρήσεις	Σελ.83

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5^ο

Θεσμοί της τοπικής αυτοδιοίκησης στη Δωδεκάνησο	Σελ.84
Ιστορική αναδρομή	Σελ.84
Αρχαία Περίοδος	Σελ.84
Βυζαντινά και ιπποτικά συστήματα	Σελ.86
Περίοδος Τουρκοκρατίας	Σελ.88
Περίοδος Ιταλοκρατίας	Σελ.91
Δεύτερη περίοδος Ιταλοκρατίας	Σελ.92
Περίοδος μετά την απελευθέρωση	Σελ.94
Δήμος Καμείρου – όργανα διοίκησης	Σελ.96
Οργανισμός εσωτερικής υπηρεσίας	Σελ.94
Βιβλιογραφία	Σελ. 109

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Α . Έννοια & ορισμός των Ο.Τ.Α.

Κύριος στόχος όλων σχεδόν των σύγχρονων κυβερνήσεων είναι να εξασφαλίσουν μια αποτελεσματική χρήση των πόρων να εδραιώσουν μια κοινωνικά δίκαιη κατανομή των εισοδημάτων και να διατηρήσουν ένα υψηλό επίπεδο απασχόλησης με μια λογική σταθερότητα τιμών. Η επιτυχία των στόχων αυτών εξαρτάται από το πόσο αποτελεσματικά είναι οργανωμένος ο δημόσιος τομέας ώστε να επιτραπεί στις κυβερνήσεις η άνετη εκτέλεση του έργου τους. Βασικό λοιπόν ερώτημα κάθε κυβερνήσεως είναι:

<< Ποια μορφή οργάνωσης του δημόσιου τομέα είναι πιο αποτελεσματική για την επιτυχία των στόχων τους. Με δεδομένο το γεγονός ότι τόσο ο πλήρης συγκεντρωτισμός όσο και η πλήρης αποκέντρωση παρουσιάζουν εξίσου σοβαρά πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα, κρίθηκε αναγκαίο οι χώρες να ακολουθήσουν μια μορφή οργάνωσης του δημόσιου τομέα που βρίσκεται στο ενδιάμεσο των δύο αυτών περιστάσεων. Έτσι αναπτύχθηκαν διάφορες μορφές οργάνωσης του Δημ. Τομέα, που δεν σημαίνει τίποτα άλλο παρά αντίστοιχες μορφές αποκέντρωσης.

Μια απλή αποκέντρωση είναι η λεγόμενη λειτουργική αποκέντρωση, κατά την οποία η παροχή μιας ειδικής υπηρεσίας ή η άσκηση μιας λειτουργίας μεταβιβάζεται από την κεντρική διοίκηση σε ένα αυτόνομο μη κυβερνητικό οργανισμό.

Μια άλλη μορφή αποκέντρωσης είναι εκείνη όπου οι υπάλληλοι της Κ.Δ. τοποθετούνται σε περιφερειακά ή τοπικά γραφεία λ.χ. Δημόσια Ταμεία, εφορείες κ.λ.π.

Τέλος έχουμε την μορφή της περιφερειακής αποκέντρωσης κατά την οποία η κεντρική διοίκηση μεταβιβάζει περιορισμένη πολιτική και διοικητική εξουσία σε κάποιο περιφερειακό όργανο.

Σε αυτή την περίπτωση υπάγεται η ΤΟΠΙΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ, πρώτου και δευτέρου βαθμού.

Η Τ.Α. είναι αυτόνομη διοίκηση με κύριο σκοπό την διαχείριση των τοπικών κοινών υποθέσεων από ένα αντιπροσωπευτικό όργανο της τοπικής κοινωνίας.

Η Τ.Α. μπορεί να αποδειχθεί ως ένας αποτελεσματικός προμηθευτής δημόσιων αγαθών και υπηρεσιών με τρόπους που η κεντρική διοίκηση δεν μπορεί να εφαρμόσει, συμβάλλοντας έτσι άμεσα στην επιτυχία των κυβερνητικών στόχων. Δύο σημαντικά θέματα τα οποία περιστρέφονται γύρω από την Τ.Α. είναι πρώτον ότι η Τ.Α. προάγει την Δημοκρατία είτε με την έννοια της λαϊκής συμμετοχής είτε με την έννοια της αντιπροσώπευσης ενώ δεύτερον αντανάκλα την άποψη της αποτελεσματικότητας. Η διάκριση των οργανισμών Τ.Α. σε δήμους και κοινότητες δεν οφείλεται στην υπάρχουσα μεταξύ αυτών ουσιαστική διαφορά υπό νομική άποψη.

Η διάκριση μεταξύ του δήμου και της κοινότητας στηρίζεται κατά κύριο λόγο στο μέγεθος του πρώτου έναντι της δεύτερης με κριτήριο τον πληθυσμό και με αναγκαία συνέπεια την απλούστερη και την οικονομικότερη οργάνωση της κοινότητας. Έτσι τόσο οι δήμοι όσο και οι κοινότητες είναι οργανισμοί Τ.Α. που βρίσκονται σε απόλυτη ισοτιμία και ανεξαρτησία μεταξύ τους αποτελούν νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

Α. Ιστορική αναδρομή.

Ο θεσμός της τοπικής αυτ/σης, όπως εμφανίζεται σήμερα στους δήμους και τις κοινότητες έχει την καταγωγή του εκ των αρχαίων Ελληνικών Πολιτειών.

Ο συγγραφέας Γεραγός στο έργο του «σελίδες από τη Διοικητική ιστορία της Ελλάδος» λέγει: «Ο Θησεύς συνώκισε τους την Αττικήν κατοικούντας εις έν άστν καταλύσας τα παρ' εκάστοις πρυτανεία και βουλευτήρια και αρχάς και έν ποιήσας άπασιν κοινόν πρυτανείον και βουλευτήριον, όπου νυν ίδρυται το άστν, την τε πόλιν Αθήνας προσηγόρευσε και Παναθήναια θυσίαν εποίησε κοινήν».

Ο Κλεισθένης επιχείρησε ανασύνταξη διοικητική και πολιτική .

Πρώτη από τις δυσχέρειες που είχε ν' αντιμετωπίσει ο Κλεισθένης ήταν πώς να συνδυάσει ικανή τοπική αυτ/ση αφ' ενός και αφ' ετέρου ισχυρή κεντρική κυβέρνηση, δυσχέρεια η οποία παραμένει και σήμερα.

Δημιούργησε νέες διοικητικές περιφέρειες τους Δήμους, οι οποίοι απετέλεσαν την κοινότητα ή τη μονάδα της τοπικής αυτ/σης καθ' όλο το διάστημα της ενδόξου εποχής της Αθηναϊκής ιστορίας. Οι Δήμοι απετέλεσαν τα θεμέλια της πολιτείας κατά τον 5^ο αιώνα.

Ο ιστορικός Παπαρηγόπουλος λέει ότι ιστορικές και νομικές μαρτυρίες αποδεικνύουν ότι η αλυσίδα της αυτεξουσίας των πόλεων διοικήσεως δεν ερράγη ποτέ στην Ελλάδα, οι δε Κοινότητες οι υφιστάμενες επί των μεσαιωνικών χρόνων τίποτα άλλο δεν ήταν παρά η προσαρμοσθείσα προς τις τότε νέες περιστάσεις των αρχαιότερων αστικών πολιτευμάτων.

Όλοι οι Έλληνες ιστορικοί δέχονται ότι ο βασικός χαρακτήρας της διοικήσεως της αρχαίας Ελληνικής πόλεως διατηρήθηκε αναλλοίωτος δια μέσου των Ρωμαϊκών, των Βυζαντινών και των χρόνων της Τουρκοκρατίας, μέχρι του έτους 1838.

Μεταφέρουμε μικρό τμήμα της άριστης σχετικής μελέτης του διακεκριμένου υπαλλήλου του Δήμου Αθηναίων Κ.

Παπαδόπουλου δημοσιευθείσα στο περιοδικό «τοπική Αυτοδιοίκηση» το έτος 1947.

Εκ των λεχθέντων προκύπτει ότι το Ελληνικό Έθνος εξαίρετον ανέπτυξε το πνεύμα της κοινοτικής διοικήσεως κατά τους χρόνους της Τουρκοκρατίας.

Αδιάφορο γράφει ο Παπαρηγόπουλος κατά τίνες τύπους και τρόπους διεξήγαγε αυτή, είτε δια καθολικής είτε δια περιορισμένης, είτε δια αμέσου είτε δια εμμέσου ψηφοφορίας, είτε δια πραγματικής εκλογής, είτε δια απλής συναίνεσης και σιωπηράς κυρώσεως των πολλών, έπραξε διαρκούσης της δουλείας πολλά και μεγάλα εν τω Κοινοτικώ αυτού βίω».

Δια της αυτοδιοικήσεως κατόρθωσαν οι Έλληνες να διατηρήσουν ως φυλή, έναντι των Τούρκων, την αυθυπαρξία τους την Εθνική και να υπερισχύσουν αυτών ως λαός.

Μετά την έναρξη του Μεγάλου Αγώνος οι Εθνοσυνελεύσεις που συγκροτήθηκαν διαρκούντος αυτού, διατήρησαν τον θεσμό των επί Τουρκοκρατίας Κοινοτήτων, αλλά ελαχίστη ήταν η περί αυτού μέριμνα.

Η Εθνοσυνέλευση της Επιδάουρου, δια του νόμου ιβ' της 30^{ης} Απριλίου 1822 όρισε απλώς τον από εκάστη Κοινότητα αριθμό δημογερόντων και το αυτό σύστημα ακολούθησε και η Εθνοσυνέλευση του Άστρους.

Αργότερα δια του από 1^{ης} Μαΐου 1827 Νόμου της Εθνοσυνέλευσης της Τροιζήνας, η μεν Κοινότητα ορίσθηκε ως η τελευταία περιφέρεια της πολιτικής και διοικητικής ενέργειας, οι δε δημογέροντες ως όργανα της κεντρικής διοίκησης.

Και ο Καποδίστριας επελήφθη της οργανώσεως των Κοινοτήτων δια των από 16 Ιανουαρίου 1828 και 1 Ιανουαρίου 1830 νόμων, αλλά μάλλον περιοριστικά «εξ ακατάληπτου κατά των δημοτικών θεσμών απέχθειας του εξόχου τούτου ανδρός» ως λέγει ο Αργυρόπουλος.

Δια του «περί συστάσεως Δήμων» νόμου της 29 Δεκεμβρίου 1833 της Βαυαρικής Αντιβασιλείας, ο Δήμος κατέστη η κατωτάτη βαθμίδα της Τοπικής Αυτ/σης.

Ο ανωτέρω νόμος με τη διάταξη του άρθρου 4 του Συντάγματος του 1864, τροποποιήθηκε όσο αφορά το σύστημα της εκλογής των δημοτικών αρχών, δια του Ν. της 9^{ης} Νοεμβρίου 1864 «περί δημαιορεισιών», όσο αφορά την έκταση της εποπτείας και επεμβάσεων της κεντρικής εξουσίας επήλθαν μεταβολές δια νόμου εκδοθέντος το έτος 1882.

Τέλος ο ανωτέρω νόμος της Βαυαρικής Αντιβασιλείας αντικατεστάθη εξ ολοκλήρου από το Νόμο ΔΝΖ «Περί Δήμων και Κοινοτήτων» της 10^{ης} Φεβρουαρίου 1912, του οποίου η εφαρμογή άρχισε το έτος 1914.

Δια του Νόμου αυτού καθιερώθηκαν δύο μονάδες τοπικής αυτ/σης κατωτάτου βαθμού, οι δήμοι και οι Κοινότητες, επιτράπη δε και η ίδρυση Συνδέσμων.

B. ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

Ο ρόλος της τοπικής αυτοδιοικήσεως μέσα στη γενικότερη κρατική προσπάθεια που η συμβολή της στην οικονομική και πολιτιστική ανάπτυξη της χώρας.

Πέρα από κάθε αμφισβήτηση είναι γνωστό σε όλους μας ότι η τοπική αυτοδιοίκηση στη χώρα μας δεν είναι μια ξερή και αφηρημένη θεσμική έννοια. Είναι αντίθετα η ζωντανή έκφραση της δημοσίας μας ζωής, σ' όλες τις εποχές και περιόδους του εθνικού μας βίου. Είναι γέννημα του ελληνισμού η αυτοδιοίκηση.

Γεννήθηκε και αδιάσπαστα αναπτύσσεται συνεχώς μαζί με την ιστορική πορεία της Ελληνικής ιδέας και του ελληνικού Έθνους.

Με βάση τις απράνταχτες ιστορικές μαρτυρίες ο κοινοτισμός ξεπήδησε μέσα από τη ζωή του ελληνικού λαού,

ξάπλωσε ρίζες βαθιές στην κοινή των Ελλήνων συνείδηση και μεταβλήθηκε με το χρόνο φορέας εξουσίας, σε όλη τη διαδρομή του ελληνικού βίου.

Μετά από τις πολλές διακυμάνσεις, τις μεγάλες προσφορές και τις εξελικτικές φάσεις διαμορφώθηκε η τοπική αυτοδιοίκηση και καθιερώθηκε σαν θεσμός στη χώρα μας με τη σημερινή της μορφή και συγκρότηση.

Οι επιτεύξεις στην οικονομική και πολιτιστική ανάπτυξη της χώρας όπως γίνεται αντιληπτό δεν οφείλονται στην καθαρά κρατική δράση ή στην αυτοτελή και απομονωμένη δράση των δήμων και κοινοτήτων, αλλά στον συνεταιρισμό και στην αλληλοσυμπλήρωση και αλληλοβοήθεια, δια μέσου των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης, ολόκληρου του ελληνικού λαού.

Είναι εξακριβωμένο στη χώρα μας οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοικήσεως περιοδικά στην εξελικτική της πορεία δεν λειτούργησαν ομοιόμορφα.

Κατά περιόδους εμφανίζουν, διαφορές οργανωτικές και λειτουργικές μορφές. Για να φτάσουν στη σημερινή τους μορφή πέρασαν από διάφορα εξελικτικά στάδια. Το έντονο χαρακτηριστικό τους που ξεχωρίζει σ' όλες τις εποχές και περιόδους ήταν η ανάπτυξη, κατά το δυνατό και μέσα από τις πολλές δυσκολίες, πνεύματος συνεργασίας, πρωτοβουλίας και δράσεως για συνεχή βελτίωση των κοινωνικών και οικονομικών συνθηκών διαβιώσεως των μελών κάθε κοινότητας.

Η συμβολή των τοπικά οργανωμένων και αυτοδιοικουμένων αυτών μονάδων διοικήσεως στην οικονομική και πολιτιστική ανάπτυξη της χώρας ήταν και συνεχίζει να είναι οπωσδήποτε σημαντική.

Σ' όλες σχεδόν τις ιστορικές περιόδους οι κοινοτικές ομάδες αποτέλεσαν τους βασικούς πυρήνες κάθε οικονομικής και πολιτιστικής δραστηριότητας.

Κατά την περίοδο της τουρκοκρατίας πολλές κοινότητες κατάφεραν αξιόλογα να αναπτυχθούν. Στην πολιτιστική και οικονομική ανάπτυξή τους κατά πολύ συνέβαλαν το συνεργατικό πνεύμα, η πίστη, η οικονομική αλληλεγγύη και η αμοιβαιότητα των μελών της κάθε κοινοτικής ομάδας.

Η αναπτυξιακή προσπάθεια έτεινε στο να καλύψει ανάγκες των κοινοτικών ομάδων στους τομείς, πρόνοιας, περιθάλψεως, εκπαιδεύσεως και εκτελέσεως διαφόρων έργων.

Αναπτύχθηκε αξιόλογη συνεργατική οικονομία. Αναπτύχθηκαν πολύμορφες κοινοπραξίες και συνεργατικοί οικονομικοί οργανισμοί. Οι κοινές εισφορές για τους κοινούς

σκοπούς δημιούργησαν το πρωτότυπο για την καθιέρωση της συνεργατικής κοινοπραξίας στους οικονομικούς σχηματισμούς της βιοτεχνίας, του εμπορίου, της ναυτιλιακής εργασίας.

Παράλληλα σε πολλές περιοχές του τουρκοκρατούμενου ελληνικού χώρου το κοινοτικό σύστημα πέτυχε και την ανάπτυξη αξιόλογων γεωργοκτηνοτροφικών μονάδων. Τέτοιοι θεσμοί γεωργοκτηνοτροφικής οικονομίας ήταν ειδικές λειτουργίες κατά κοινότητα που καθόριζαν τα συστήματα ομαδικής και αλληλοασφαλιστικής εκμεταλλεύσεως της γης και της κτηνοτροφίας (ζώνες ειδικής καλλιέργειας, ζώνες κτηνοτροφικής αναπτύξεως, εκτέλεση εγγειοβελτιωτικών έργων).

Οι κοινότητες της τουρκοκρατίας δεν υστέρησαν και σε δραστηριότητες κοινωνικό-πολιτιστικού περιεχομένου.

Η κοινωνική πρόνοια αποτελούσε πρόβλημα και έργο της κοινότητας. Η κοινότητα είχε την ευθύνη και έπαιρνε μέτρα για τη συντήρηση και την συνδρομή των απόρων, ανάπηρων, και ανίκανων για εργασία.

Η εκπαίδευση των Ελληνοπαίδων αποτελούσε επίσης το σπουδαιότερο έργο της Κοινότητας. Κατ' επέκταση η κοινότητα είχε την ευθύνη για τη κατασκευή, συντήρηση και λειτουργία των διδακτηρίων και βιβλιοθηκών. Σπουδαίες και πολύ πλούσιες βιβλιοθήκες είχαν πολλά χωριά στις περιοχές της Ηπείρου και του Πηλίου.

Γενικά το ανήσυχο Ελληνικό πνεύμα κατά πολύ ενισχύθηκε από τη Κοινότητα κατά την Τουρκοκρατία.

Αλλά ίσως θα πρέπει να επισημανθεί και η κατά περιόδους νοοτροπία του Ελληνικού στοιχείου.

Χαρακτηριστικό είναι ότι στις δύσκολες περιόδους όπως πολέμους το πνεύμα συνοχής και συνεργασίας ενεργοποιείται θαυμαστά και παίρνει απίθανες δημιουργικές διαστάσεις. Ειδικότερα σφίγγει τους δεσμούς των ατόμων και οδηγεί σε επιτεύγματα εντυπωσιακά. Αμέσως όμως μετά την αποκατάσταση της τάξεως και της ασφάλειας στη κοινωνική ζωή και αφού ξεπεραστεί ο κίνδυνος το πνεύμα αυτό της συνεργασίας και της δράσεως υποχωρεί σε τέτοιο βαθμό που δημιουργεί πολλές ανησυχίες.

Κατά κανόνα τη θέση του καταλαμβάνει η ατομική περί ζωής αντίληψη και το χειρότερο παγιώνεται μια κατάσταση απάθειας για τα κοινά. Ο λόγος είναι ότι παράγοντες ουσιαστικοί συνετέλεσαν ανασταλτικά στη πρόοδο του θεσμού της Τοπικής Αυτοδιοίκησης κατά τη περίοδο αυτή.

Στη περίοδο αυτή των ερειπίων και των καταστροφών δεν υπήρχαν στοιχειώσεις προϋποθέσεις για αναπτυξιακή δράση των τοπικών οργανισμών. Δεν υπήρχε οργανωμένο σύστημα λειτουργίας των οργανισμών αυτών. Έλειπαν οι οικονομικοί πόροι που αποτελούν τη βασική προϋπόθεση για κάθε αναπτυξιακή προσπάθεια. Μέσα σ' όλα αυτά έλειπαν και οι ανθρώπινες δυνάμεις για να δώσουν πνοή και ώθηση που τόσο είχα ανάγκη την περίοδο εκείνη ο τόπος.

Ένας ακόμα ανασχετικός παράγοντας ήταν ο κομματικός ανταγωνισμός που βασάνιζε τη φιλοδοξία των δημοτικών και κοινοτικών αρχόντων και λίγο πολύ έγινε καθεστώς.

Παρ' όλες τις δυσχέρειες και τις αντίξοες περιστάσεις οι Δήμοι της περιόδου εκείνης προσέφεραν ότι ήταν σε θέση να προσφέρουν. Εκείνο που κατορθώθηκε την περίοδο εκείνη στον Ελληνικό χώρο από απόψεως οικονομικής και πολιτιστικής οφειλόταν στους Δήμους. Το γεγονός και μόνο ότι οι οργανισμοί αυτοί ήταν επιφορτισμένοι με την ευθύνη για τη στοιχειώδη μόρφωση των Ελληνοπαίδων είναι αρκετό για να δικαιολογήσει τη συνεισφορά τους στην πολιτιστική ανάπτυξη της χώρας.

Ο εικοστός αιώνας εμφανίστηκε με νέα για το Κράτος προβλήματα. Η ανάπτυξη της βιομηχανίας, η αύξηση της πυκνότητας του πληθυσμού και η δημιουργία ισχυρών κέντρων παραγωγής, δημιούργησαν νέα προβλήματα όπου για την αντιμετώπισή τους ήταν απαραίτητη η συνεισφορά της κοινοτικής πρωτοβουλίας.

Τα ζητήματα αυτά κυρίως αφορούν τη συντήρηση και λειτουργία διαφόρων υπηρεσιών τοπικού χαρακτήρα και βελτίωση των συνθηκών ζωής των ανθρώπινων μαζών (π.χ. υπηρεσίες, υδρεύσεως, αποχετεύσεως, φωτισμού, καθαριότητας) , όπως επίσης (περίθαλψη απόρων, συντήρηση και λειτουργία βιβλιοθηκών).

Αν μπορούσε να γίνει ένας απολογισμός του έργου των αυτοδιοικούμενων οργανισμών μάλλον ικανοποιητικός θα ήταν υπέρ των οργανισμών αυτών.

Έτσι διαμορφώθηκε η κατάσταση στον τομέα της τοπικής διοίκησης μέχρι το δεύτερο παγκόσμιο πόλεμο.

Τα πολεμικά γεγονότα που επακολούθησαν ανέστειλαν την πρόοδο της χώρας και τη δράση των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης.

Μέσα όμως από τις καταστροφές και τα ερείπια έπρεπε να εμφανιστεί μια τοπική δράση με εντυπωσιακά αποτελέσματα.

Δημιουργήθηκαν έτσι οι προϋποθέσεις ώστε ο ελληνικός λαός να βελτιώσει τις συνθήκες ζωής του.

Έτσι λοιπόν οι δήμοι και οι κοινότητες ξεπετάχτηκαν από το στάδιο του μαρασμού και της αδρανείας και μπήκαν σε περίοδο δημιουργικότητας. Άρχισαν να παρουσιάζουν εξαιρετική δραστηριότητα σε υπηρεσίες και έργα κοινής ωφέλειας σ' όλους τους τομείς της κοινοτικής ζωής.

Γενικά η όλη προσπάθεια έτεινε στην οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη διαφόρων περιοχών, όπως στην αύξηση του εισοδήματος στη βελτίωση των όρων διατροφής και εκπαίδευσης.

Κατά την περίοδο αυτή βελτιώθηκε το σύστημα περί εκτελέσεως των δημοτικών και κοινοτικών έργων και το σύστημα προσόδων των δήμων και κοινοτήτων. Με βάση το νέο αυτό σύστημα βελτιώθηκαν και σταθεροποιήθηκαν τα δημοτικά και κοινοτικά έσοδα από τοπικούς πόρους και κρατικές επιχορηγήσεις.

Παράλληλα με τα μεγάλα εθνικά προγράμματα άρχισαν να καταρτίζονται και προγράμματα τοπικής σημασίας, όπου εφαρμογής και εκτελέσεως αναδείχτηκαν οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης.

Αναλυτικότερα με τα προγράμματα αυτά συντελέστηκε

Α. Η αύξηση του χαμηλού εισοδήματος των κατοίκων μεσώ της αξιοποιήσεως των πλουτοπαραγωγικών πόρων κάθε περιοχής που μέχρι τότε βρίσκονταν σε αδράνεια.

Β. Η βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης των κατοίκων.

Γ. Η καταπολέμηση της υποαπασχόλησης στην ύπαιθρο με τρόπο παραγωγικό.

Δ. Η άσκηση πρόνοιας και η παροχή ευκαιριών στα άπορα τμήματα του πληθυσμού.

Άλλο χαρακτηριστικό της περιόδου αυτής που βοήθησε στην προσπάθεια ήταν οι πολλοί χρηματοδότες άνοιξαν τα χρηματοκιβώτια τους και άρχισαν να διαθέτουν κεφάλαια στους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης υπό μορφή δανείων.

Την περίοδο αυτή συντελέστηκαν από τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης αναρίθμητα υδρευτικά έργα, τα οποία έλυσαν προβλήματα ύδρευσης σε πολλά χώρια.

Με τα εγγειοβελτιωτικά έργα που εκτελέστηκαν στα πλαίσια της προσπάθειας αυτής αξιοποιήθηκαν και αρδεύτηκαν χιλιάδες στρέμματα καλλιεργήσιμης γης, προστατεύτηκαν σημαντικές εκτάσεις και έγιναν έτσι άλματα στην οικονομική ανάπτυξη.

Μια άλλη κατηγορία δημοτικών και κοινοτικών έργων είναι τα έργα οδοποιίας. Διαπλατύνθηκαν και ασφαλτοστρώθηκαν χιλιόμετρα δημοτικών και κοινοτικών οδών, γέφυρες κατασκευαστηκαν και πεζοδρομία διαμορφώθηκαν.

Αλλά και σε κτιριακά έργα δεν υστέρησαν οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης της περιόδου αυτής.

πολλά δημοτικά και κοινοτικά καταστήματα κατασκευάστηκαν, ανέγερση σχολικών κτιρίων, Ιέρων Ναών, και βιβλιοθηκών.

Η συμβολή της τοπικής αυτοδιοίκησης επεκτάθηκε και στον τομέα της δημόσιας υγείας αποτελεί οπωσδήποτε βασικό έργο του Κράτους. Η συνδρομή όμως και συμπαράσταση και των τοπικών οργανισμών αυτοδιοίκησης δεν ήταν μειωμένης σημασίας.

Η κατασκευή νέων υδραγωγείων, υπόνομων, και δημοσίων αποχωρητήριων, καθαριότητα των κοινόχρηστων χώρων αποτελούν ορισμένες από τις δραστηριότητες τοπικής σημασίας που συνέβαλαν στην εξυγίανση του περιβάλλοντος.

Στο σημείο αυτό αξίζει να υπογραμμισθεί και η συμβολή της προσωπικής εργασίας των κατοίκων. Με τη σωστή διάθεση και επιτυχή χρησιμοποίηση της προσωπικής εργασίας των κατοίκων. Με τη σωστή διάθεση και επιτυχή χρησιμοποίηση της προσωπικής εργασίας εκτελούνται πολλά μικροεργα και καλύπτονται πολλές μικρο-ελλειψεις των διάφορων οικισμών.

Μια αξιολογη αναπτυξιακή δράση των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης που αποτελεί σημαντική συνεισφορά στην ανάπτυξη γενικά των διάφορων διαμερισμάτων είναι και οι πρωτοβουλίες που σχετίζονται με τις δενδροφυτεύσεις και τις αναδασώσεις.

Πολύ ενθαρρυντική είναι η διαπίστωση ότι πολλές από τις δημοτικές και κοινοτικές αρχές συνειδητοποίησαν την ανάγκη ανάπτυξεως του πράσινου. Αντιλήφθηκαν ότι το πράσινο συντελεί στη βελτίωση των κλιματολογικών συνθηκών, στην προστασία των εδαφών από τις διαβρώσεις, συμβάλλει στην τουριστική αξιοποίηση των διάφορων περιοχών και γενικά δημιουργεί εικόνα πολιτισμού και προόδου.

Κατά γενική αρχή η οικονομική και πολιτιστική ανάπτυξη ενός λαού βαθμολογείται α) από το πνευματικό, μορφωτικό και ηθικό επίπεδο αυτού, β) από την επαρκή κάλυψη των οικιστικών του αναγκών, γ) από την επαρκή και υγιεινή ύδρευση, δ) από την κατάσταση της εθνικής, επαρχιακής, κοινοτικής και αγροτικής οδοποιίας ε) από την ευπρεπή

εμφάνιση των οικισμών από απόψεως καθαριότητας ζ) από τον αριθμό των ιδρυμάτων και καταστημάτων πνευματικής κίνησης, θρησκευτικής λατρείας, κοινωνικής πρόνοιας, υγιεινής η) από την τουριστική προαγωγή των διάφορων διαμερισμάτων θ) από το ύψος του κατά κεφαλήν εισοδήματος κ.α.

Με βάση τα δεδομένα αυτά ότι συντελείται στον ελληνικό χώρο κατά τις τελευταίες δεκαετίες αποτελεί αναμφισβήτητα τη θετικότερη και πλέον αποτελεσματική πρόσφορα για την οικονομική και εκπολιτιστική ανόρθωση της χώρας μας.

Ειδικότερα όσον αφορά στον τομέα της τοπικής αυτοδιοίκησης είναι οφθαλμοφανές ότι σημειώθηκε αξιόλογη πρόοδος. Αυτό μπορεί να το διαπιστώσει και ο πλέον δύσπιστος παρατηρητής με μια γενική σύγκριση των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης του έτους 1949 και παλιότερα με τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης της σημερινής περιόδου.

Η τιμή για το έργο που συντελέστηκε και συνεχίζει να συντελείται ανήκει κυρίως στα όργανα της τοπικής αυτοδιοίκησης και στους συνεργάτες τους.

Με όλα αυτά δεν έχουμε την πρόθεση να εμφανίσουμε τη σημερινή τοπική αυτοδιοίκηση τέλεια και πλήρη. Δε θέλουμε να υποστηρίξουμε ότι έπαψαν να υπάρχουν ανάγκες και προβλήματα τεραστία.

Μπροστά μας υπάρχει ένας μεγάλος δρόμος αγώνων και προσπαθειών όλων μας προς αντιμετώπιση των αναγκών αυτών και συμπλήρωση των ελλείψεων μας.

Οι διάφοροι θεσμοί της χώρας μας, μεταξύ των οποίων και η τοπική αυτοδιοίκηση βρίσκονται σε μια περίοδο, κατά την οποία καταβάλλονται προσπάθειες αλλαγής της νοοτροπίας, μεγαλύτερης δραστηριοποίησης και αποδόσεως και βελτιώσεως γενικά των συνθηκών οργανώσεως και λειτουργίας των επιμέρους υπηρεσιών.

Η παρούσα περίοδος η οποία βρίσκει τη χώρα μας σε μια ανοδική πορεία προς την πρόοδο και την ευημερία, δημιουργεί και στην τοπική αυτοδιοίκηση αυξημένες υποχρεώσεις γι' ανάκυψη δραστηριοτήτων ανάλογων προς τις περιστάσεις και τις απαιτήσεις της εποχής μας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο

Α-. Αποστολή και αρμοδιότητες των Οργανισμών:

Οι οργανισμοί Τ.Α αποκλειστικό σκοπό έχουν την προαγωγή των τοπικών συμφερόντων και την ικανοποίηση των αναγκών

των κατοίκων της περιφέρειας τους. Έχουν δηλαδή την ευθύνη προς παρακολούθηση, διαπίστωση και κατά το δυνατό άμεση ικανοποίηση των κοινών αναγκών όλων των κατοίκων της περιφέρειας τους.

Από το Κράτος εκχωρείται στους Οργανισμούς Τ.Α. μόνο τμήμα της διοικητικής λειτουργίας, δεν εκχωρείται δηλαδή έργο της νομοθετικής και δικαστικής λειτουργίας. Τις εξουσίες αυτές τις επιφυλάσσει μόνο για τον εαυτό του. Αλλά και από το διοικητικό έργο μόνο ορισμένα αντικείμενα αναγόμενα στη συνήθη διοίκηση εκχωρούνται. Έτσι η σύσταση, η κατάργηση, η συγχώνευση, η κρατική εποπτεία, οι αρμοδιότητες, η εσωτερική λειτουργία και ο τρόπος εκλογής των οργάνων διοίκησης των Ο.Τ.Α. παραμένουν στην αρμοδιότητα της κρατικής διοίκησης, η οποία δια νόμου ορίζει τις σχετικές λεπτομέρειες.

Κατ' αυτό τον τρόπο η δράση και η αποστολή των ΟΤΑ περιορίζεται στη διοίκηση των τοπικών υποθέσεων, όπου ανταποκρίνονται προς το σκοπό και την αποστολή των τοπικά αυτοδιοικούμενων οργανισμών. Στην αποκλειστική αρμοδιότητα των Δήμων και των Κοινοτήτων ανήκουν οι εξής τοπικές υποθέσεις:

Α) Η κατασκευή, συντήρηση και λειτουργία συστημάτων ύδρευσης, υπονόμων και αποχέτευσης.

Β) Η κατασκευή και συντήρηση δημοτικών και κοινοτικών οδών, πλατειών και γεφυριών.

Γ) Η μέριμνα για τη γενική καθαριότητα.

Δ) Η κατασκευή, συντήρηση και λειτουργία συστημάτων άρδευσης και εγγειοβελτιωτικών έργων, δημοτικών και κοινοτικών αλσών, παιδικών κήπων, υπαιθρίων κοινόχρηστων χώρων αναψυχής, δημοτικών και κοινοτικών λουτρών και αποχωρητηρίων, θαλασσίων λουτρών και η διευθέτηση παραθαλάσσιων τόπων αναψυχής, σφαγείων και ζωαγορών, δημοτικών και κοινοτικών αγορών και τόπων αγορών.

Ε) Η μέριμνα για την εξασφάλιση γαιών προς βοσκή των ζώων των δημοτών και βελτίωση των βοσκησίμων αυτών εκτάσεων.

Στ) Η κατασκευή κάθε δημοτικού ή κοινοτικού κτιριακού έργου προοριζομένου για οποιοδήποτε κοινωφελή σκοπό.

Ζ) Η ίδρυση και συντήρηση κοιμητηρίων.

Η) Η ίδρυση και λειτουργία παιδικών, βρεφικών σταθμών και νηπιαγωγείων, κέντρων αναψυχής και ψυχαγωγίας ηλικιωμένων, βρεφοκομείων, ορφανοτροφείων, ΚΑΠΗ, κέντρων υποστήριξης και αποκατάστασης ατόμων με ειδικές

ανάγκες και η μελέτη και εφαρμογή κοινωνικών προγραμμάτων.

Θ) Η ίδρυση, κατασκευή και λειτουργία πολιτιστικών και πνευματικών κέντρων, σχολών διδασκαλίας μουσικής, χορού, ζωγραφικής και κέντρων επαγγελματικού προσανατολισμού, καθώς και η μελέτη και εφαρμογή πολιτιστικών προγραμμάτων.

Ι) Η εξασφάλιση στέγης, η μελέτη, διαχείριση και εκτέλεση προγραμμάτων οικιστικής και πολεοδομικής ανάπτυξης.

Ια) Η προστασία του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος, η προστασία της ζωής και της υγείας των κατοίκων και η κατάρτιση ειδικών προγραμμάτων, πρόληψης, άμεσης βοήθειας και θεραπείας.

Ιβ) Η ίδρυση και λειτουργία πολιτιστικών και πνευματικών κέντρων, όπως βιβλιοθήκες, μουσεία, πινακοθήκες, φιλαρμονικές, θέατρα, η επισκευή και συντήρηση παραδοσιακών ή ιστορικών κτιρίων, που παραχωρούνται από δημόσιους ή ιδιωτικούς φορείς ή κοινωνικές και πολιτιστικές λειτουργίες και η συνεργασία με τους αρμόδιους δημόσιους φορείς, η συντήρηση και λειτουργία αρχαιολογικών και ιστορικών χώρων της περιοχής.

Ιγ) Η κατασκευή, επισκευή και συντήρηση σχολικών κτιρίων.

Ιδ) Η κατασκευή, επισκευή, συντήρηση και διαχείριση των δημοτικών και κοινοτικών σταδίων, των γυμναστηρίων και των αθλητικών κέντρων.

Ιε) Η προστασία, η αξιοποίηση και εκμετάλλευση των τοπικών φυσικών πόρων και περιοχών, των ιαματικών πηγών, και των ήπιων μορφών ενέργειας.

Ιστ) Η υλοποίηση του πολεοδομικού σχεδιασμού, σύμφωνα με εγκεκριμένο γενικό πολεοδομικό σχέδιο, ζώνη οικιστικού ελέγχου, καθώς και κάθε άλλο σχέδιο χωροταξικού επιπέδου και τη τήρηση των δεδομένων του κτηματολογίου.

Ιζ) Η ρύθμιση της κυκλοφορίας, ο καθορισμός των πεζοδρόμων, μονοδρομήσεων και κατευθύνσεων κυκλοφορίας, ο προσδιορισμός και η λειτουργία των χώρων στάθμευσης των οχημάτων, η ονομασία των οδών και των πλατειών και η τοποθέτηση πινακίδων, η αρίθμηση των κτισμάτων, καθώς και η διοίκηση της αστικής συγκοινωνίας.

Ιη) Ο έλεγχος της τήρησης των διατάξεων που αφορούν την καθαριότητα, την κυκλοφορία και στάθμευση των οχημάτων, την οικοδόμηση, την ύδρευση, την άρδευση, την αποχέτευση, την ηχορύπανση, την ρύπανση των θαλασσών από πηγές ξηράς, η προστασία των επίγειων και υπόγειων υδάτινων αποθεμάτων και την προστασία του περιβάλλοντος.

Ιθ) Ο έλεγχος της τήρησης των διατάξεων που αφορούν την λειτουργία των πάσης φύσεως επιτηδευμάτων και επαγγελμάτων.

Κ) Η ίδρυση και λειτουργία δημοτικών ή κοινοτικών εργαστηρίων και ο έλεγχος των υγρών, στερεών και αέριων αποβλήτων, της ρύπανσης των υδάτων και της θάλασσας.

Κα) Η χορήγηση αδειών ίδρυσης και λειτουργίας όλων των καταστημάτων και επιχειρήσεων, οι όροι λειτουργίας των οποίων καθορίζονται από υγειονομικές διατάξεις.

Κβ) Η χορήγηση αδειών μικροπωλητών και λειτουργίας κυλικείων σε κοινόχρηστους χώρους.

Κγ) Η χορήγηση των αδειών λειτουργίας και εγκατάστασης θεάτρων, κινηματογράφων και παρεμφερών επιχειρήσεων.

Κδ) Η χορήγηση των αδειών λειτουργίας μουσικής σε δημόσια κέντρα και η χορήγηση των αδειών εγκατάστασης και λειτουργίας ψυχαγωγικών παιδιών.

Κε) Η μελέτη, εκτέλεση και εκμετάλλευση βιοτεχνικών κέντρων και κτιρίων στις ειδικές βιοτεχνικές και βιομηχανικές ζώνες, που καθορίζονται στα πλαίσια του πολεοδομικού σχεδιασμού.

Κστ) Η εκπόνηση και εφαρμογή προγραμμάτων ανάπτυξης του ανθρώπινου δυναμικού.

Κζ) Η αποθήκευση και εμπορία υγρών και αέριων καυσίμων.

Οι Δήμοι και οι Κοινότητες μπορούν μετά από απόφαση του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου, που λαμβάνεται με πλειοψηφία των δύο τρίτων του συνολικού αριθμού των μελών του, να αναθέτουν για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα την άσκηση ορισμένης αρμοδιότητας τους στο κράτος ή σε άλλο νομικό πρόσωπο εφ' όσον ο δήμος ή η Κοινότητα δεν μπορεί να διαθέσει τις απαιτούμενες δαπάνες για την εκτέλεση των συναφών έργων. Οι αρμοδιότητες των οργανισμών τοπικής Αυτοδιοίκησης μπορούν να κατανεμηθούν στις ακόλουθες τέσσερις βασικές κατηγορίες:

1-. Αρμοδιότητες υποχρεωτικές.

Τέτοιες είναι οι εκ του νόμου ανατιθέμενες και μη δυνάμενες να εκτελεσθούν απ' άλλο όργανο, δημιουργούμενης στους ΟΤΑ υποχρέωσης προς εκπλήρωση (εκτέλεση έργων ύδρευσης, άρδευσης, κ.λ.π.).

2-. Αρμοδιότητες διακριτικής ευχέρειας.

Η εκπλήρωση αυτών ανάγεται στο κύκλο αρμοδιοτήτων των ΟΤΑ πλην όμως αυτές σκοπεύουν στην αναψυχή των κατοίκων και δεν υπαγορεύονται από βασική ανάγκη.

3-. Αρμοδιότητες ασκούμενες κατ' εξουσιοδότηση.

Στη περίπτωση αυτή οι ΟΤΑ ασκούν έργο καθαρά κρατικό, κατ' εξουσιοδότηση.

4-. Αρμοδιότητες συμβουλευτικού χαρακτήρα.

Αυτές είναι συνυφασμένες με την υποχρέωση των ΟΤΑ προς ενημέρωση των κρατικών υπηρεσιών ιδιαίτερα επί υποθέσεων που ασκούνται από το κράτος εντός της περιοχής των ΟΤΑ.

Β. Κύρια χαρακτηριστικά των ΟΤΑ.

Ελάχιστα συντάγματα ή νόμοι οριοθετούν με σαφήνεια το περιεχόμενο των ΟΤΑ. Υπάρχουν όμως βασικά χαρακτηριστικά που καθορίζουν τα όρια των ΟΤΑ. Το πρώτο και κυριότερο χαρακτηριστικό είναι η Τ.Α. εκλέγεται παρά το ότι στην πράξη οι τοπικές εκλογές είναι σε μεγάλο βαθμό επηρεασμένες από το πολιτικό στοιχείο. Το δεύτερο χαρακτηριστικό αναφέρεται στη τοπική έκταση της υπευθυνότητας. Κάθε μονάδα της τοπικής αυτ/σης έχει υπευθυνότητα για τις τοπικές υποθέσεις οι οποίες υπάγονται στην έκταση που ανήκει στη δικαιοδοσία τους. Τρίτο σε αντίθεση με τα νομικά πρόσωπα , τους δημόσιους οργανισμούς και τις δημόσιες επιχειρήσεις , που κατά κανόνα προσφέρουν μια εξειδικευμένη δραστηριότητα, η Τ.Α. έχει πολλούς σκοπούς ν εξυπηρετήσει, οι σκοποί αυτοί αναφέρονται τόσο στην εκτέλεση έργων όσο και στην προσφορά αγαθών και υπηρεσιών. Τέταρτο η δομή της Τ.Α. είναι καθορισμένη σ' όλες σχεδόν τις ευρωπαϊκές χώρες καθορίζεται ρητά από συνταγματικές διατάξεις και μπορεί πέρα από την α' βαθμού Τ.Α. να καθορίζονται και ανώτερες βαθμίδες. Για τα Ελληνική δεδομένα το Σύνταγμα του 1975 καθορίζει τη συγκρότηση της α' βαθμίδας, ενώ για τις άλλες ανώτερες βαθμίδες, παρέχεται η εξουσιοδότηση να καθορισθούν με νόμους, χωρίς όμως μέχρι σήμερα να έχει πραγματοποιηθεί αυτό. Πέμπτο η Τ.Α. εποπτεύεται από τη Κεντρική Διοίκηση. Η ύπαρξη της Τ.Α. είναι αποτέλεσμα νομικών διαδικασιών που ακολουθείται από τα κοινοβούλια. Το γεγονός ότι η οι μονάδες της Τ.Α. εποπτεύονται από τη Κεντρική Διοίκηση δεν πρέπει να προκαλέσει την εντύπωση ότι αυτές λειτουργούν ως ενδιάμεσοι φορείς στη Κεντρική Διοίκηση, για τη διαχείριση και προσφορά ορισμένων υπηρεσιών , αλλά οι ΟΤΑ ενεργούν παράλληλα και σε συνεργασία και αυτή απολαμβάνοντας συνάμα συνταγματική αυτονομία και αυτοτέλεια.

Γ. Η αναγκαιότητα της Τ.Α.

Θα ήταν δύσκολα να φανταστεί κανείς μια μορφή οργάνωσης του δημόσιου τομέα, που να εξασφαλίζει την ικανοποιητική λειτουργία του χωρίς να περιλαμβάνεται στην μορφή αυτή οργάνωσης Τ.Α. Υπάρχουν βασικοί λόγοι που θεμελιώνουν την αναγκαιότητα ύπαρξης της Τ.Α. και κρίνεται σκόπιμο να κάνουμε μια περιληπτική ανασκόπηση των κυριότερων απ' αυτούς.

Πρώτον η Τ.Α. είναι μια αποτελεσματική μέθοδος παροχής ορισμένων αγαθών και υπηρεσιών. Η αποτελεσματικότητα της οφείλεται στους εξής κυρίως λόγους

1. Τα μέλη που διοικούν ως μονάδες που συγκροτούν τις Τ.Α. προέρχονται από τον τοπικό πληθυσμό και έχουν πλήρη γνώση των τοπικών προβλημάτων.

2. Η διοίκηση των μονάδων αυτών ασκεί μια πολύπλευρη δραστηριότητα και έχει ως δυνατότητα θεωρητικά τουλάχιστον να εξασφαλιστεί μεγάλο βαθμό συντονισμού π.χ. εφόσον η ίδια η διοίκηση είναι υπεύθυνη για την κατασκευή κατοικιών και δρόμων οι ενέργειες της θα είναι περισσότερο εύκολες και συντονισμένες.

1. Ο Δημ. Τομέας γενικά ωφελείται από την ύπαρξη της Τ.Α. η οποία επιφορτίζεται με ευθύνες από τις επιμέρους υπηρεσίες της κεντρικής αυτοδιοίκησης.

Δεύτερο με την ανεξαρτησία που απολαμβάνει η Τ.Α. έχει την δυνατότητα να παίρνει πρωτοβουλία να αποκτά εμπειρίες με αποτέλεσμα να είναι πρωτοπόρος στην προσφορά νέων υπηρεσιών και μεθόδων διοίκησης και πετυχημένων ιδεών που μεταδίδονται και σ' άλλους φορείς.

Τρίτο η Τ.Α. ενθαρρύνει τα πολιτικά δικαιώματα ή την δημοκρατία και προωθεί την πολιτική εκπαίδευση με την ευρεία έννοια του όρου. Αυτό πραγματοποιείται με την συμμετοχή ενός μεγάλου αριθμού πολιτών στην διαδικασία λήψης αποφάσεων.

Τέταρτο η Τ.Α. θεωρείται από μερικούς ως φραγμός ή ως άμυνα απέναντι στη ισχυρή κεντρική διοίκηση και την κατάχρηση εξουσίας. Βέβαια κατά τον 19^ο αιώνα επικρατούσε και η άποψη ότι η ύπαρξη ενός ισχυρού συστήματος Ο.Τ.Α. Βοηθούσε στην αποδυνάμωση της πολιτικής ισχύος και την μείωση του κινδύνου για υπερσυγκεντρωτισμό.

Πέμπτο η αναγκαιότητα του θεσμού της Τ.Α. μπορεί να είναι ακόμη αποτέλεσμα παραδοσιακών ή ιστορικών λόγων.

Δ. Πρόσοδοι- Κρατικοί εποπτεία.

Οι δήμοι και οι κοινότητες για την εκπλήρωση των σκοπών τους οποίους τάχθηκαν να εξυπηρετήσουν δηλ. για την θεραπεία των τοπικών γενικών αναγκών διαθέτουν ορισμένες προσόδους, που προέρχονται είτε από την εκμετάλλευση της ακίνητης περιουσίας τους είτε από την παραχώρηση υπέρ αυτών, δια του νόμου, τελών, φόρων κ.λ.π. Το δημοσιονομικό καθεστώς που ισχύει σήμερα προβλέπει 3 συστήματα με βάση τα οποία οργανώνονται τα έσοδα αυτά..

Α) Το σύστημα των αυτοτελών άμεσων ή εμμέσων φόρων ή των αυτοτελών τελών και δικαιωμάτων, κατά το οποίο επιβάλλονται από το νόμο διάφοροι όροι , τέλη και δικαιώματα υπέρ των δήμων και κοινοτήτων χωρίς να εξαρτάται η επιβολή και ισχύς τους από απόφαση δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου.

Β) Το σύστημα των προσθέτων φόρων ή ποσοστών επί των υπέρ του κράτους φόρων.

Γ) Το σύστημα κρατικών επιχορηγήσεων. Κατά το σύστημα αυτό το Κράτος αναλαμβάνει την κατ' έτος οικονομική ενίσχυση των Ο.Τ.Α. εκ του κρατικού προϋπολογισμού.

Δ) Το σύστημα των ανταποδοτικών τελών και δικαιωμάτων που επιβάλλονται ή καθορίζονται δια αποφάσεων των διοικητικών συμβουλίων των αυτοδιοικουμένων τοπικών οργανισμών.

Η παραχώρηση εκ μέρους της πολιτείας προς τους οργανισμούς Τ.Α. μέρους της εξουσίας αυτής δικαιολογεί απόλυτα και την επιφύλαξη του δικαιώματος της εποπτείας επί της γενικής δράσεως των οργανισμών αυτών. Το ότι οι αυτοδιοικούμενοι οργανισμοί απολαμβάνουν αυτονομίας και πρωτοβουλίας δράσεως επί των τοπικών υποθέσεων δεν δικαιολογεί και την παρ' αυτών του ανεξέλεγκτου στις πράξεις τους και την άρνηση υπαγωγής της δραστηριότητάς τους μέσα στα πλαίσια που θέτει κάθε φορά η πολιτεία. Με βάση το νομικό καθεστώς που ισχύει σήμερα ο έλεγχος της πολιτείας είναι έλεγχος νομιμότητας και ασκείται από τον Περιφερειακό Διευθυντή που κατά κύριο λόγο εποπτεύει άμεσα τους Ο.Τ.Α. ως κρατικό όργανο. Οι πράξεις των δημοτικών και κοινοτικών συμβουλίων είναι εκτελεστές αφ' ότου εκδοθούν. Ο Περιφερειακός Δ/ντής ασκεί την εποπτεία στους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης πρώτου βαθμού. Όλες οι πράξεις των δημοτικών και κοινοτικών συμβουλίων και λοιπών συλλογικών οργάνων των ΟΤΑ και των νομικών τους προσώπων δημοσίου

δικαίου, αποστέλλονται στον περιφερειακό διευθυντή, μέσα σε προθεσμία δέκα ημερών από τη συνεδρίαση, μαζί με αντίγραφο του αποδεικτικού δημοσίευσης των αποφάσεων στον πίνακα ανακοινώσεων των δημοτικών ή κοινοτικών καταστημάτων. Ο περιφερειακός διευθυντής παραπέμπει μέσα σε προθεσμία πέντε ημερών από τη λήψη τους σε επιτροπή τις πράξεις που θεωρεί αιτιολογημένα ότι δεν είναι νόμιμες. Η επιτροπή αυτή συστήνεται στην έδρα της νομαρχιακής αυτοδιοίκησης και αποτελείται από έναν πρωτοδίκη, ως πρόεδρο, που ορίζεται μαζί με τον αναπληρωτή του από τον πρόεδρο πρωτοδικών, ένα δημόσιο υπάλληλο αρμοδιότητας υπουργείου Εσωτερικών, έναν αιρετό εκπρόσωπο της τοπικής ένωσης Δήμων και Κοινοτήτων του νομού που ορίζεται μαζί με τον αναπληρωτή του από τη διοικούσα επιτροπή της ΤΕΔΚ. Έργο της επιτροπής είναι η άσκηση ελέγχου νομιμότητας των οργάνων των ΟΤΑ πρώτου βαθμού, που παραπέμπονται σ' αυτήν από τον περιφερειακό διευθυντή και η εκδίκαση προσφυγών κατά των πράξεων αυτών. Η επιτροπή αποφασίζει αιτιολογημένα μέσα σε προθεσμία είκοσι ημερών από τη λήψη του παραπεμπτικού εγγράφου, μαζί με τα προβλεπόμενα από το νόμο δικαιολογητικά για την έκδοση της, ακυρώνοντας την πράξη ή αποφαινόμενη ότι νομίμως εξεδόθη. Αν η επιτροπή δεν αποφανθεί μέσα στην προθεσμία, θεωρείται ότι η πράξη είναι νόμιμη.

Κατ' εξαίρεση όμως επί ορισμένων πράξεων των Ο.Τ.Α. μεγαλύτερης ή ιδιαίτερης σημασίας ασκείται ευρύτερος έλεγχος από την πολιτεία ο οποίος δεν περιορίζεται μόνο στο αν κρίνει την νομιμότητα αυτών αλλά υπεισέρχεται και στην ουσία λαμβανομένων αποφάσεων και ερευνάται στην πραγματικότητα το ορθό, το συμφέρον και το σκόπιμο αυτών. Ο έλεγχος αυτός καλούμενος έλεγχος ουσίας ασκείται επί πράξεων αναφερομένων σ' ορισμένα θέματα περί των οποίων ρητά και περιοριστικά ορίζει ο νόμος. Πλην του ελέγχου που ασκείται επί των πράξεων των οργάνων της διοικήσεως των δήμων και κοινοτήτων προβλέπεται και έλεγχος των δημοτικών και κοινοτικών αρχόντων. Η άσκηση τέτοιας μορφής ελέγχου θεσπίζεται για λόγους παραβάσεως εκ μέρους των δημοτικών αρχόντων εκπληρώσεως των καθηκόντων αυτών ή για λόγους υπερβάσεως του κύκλου της από το νόμο θεσπιζόμενης αρμοδιότητας ή για λόγους πλημμελούς εφαρμογής του νόμου.

Τα μέσα με τα οποία ασκείται η κρατική εποπτεία στους Ο.Τ.Α. χαρακτηρίζονται συνήθως σε προληπτικά και κατασταλτικά.

Τέτοια μέσα είναι η παροχή συμβουλών και η καθοδήγηση των δήμων και κοινοτήτων, το δικαίωμα της εποπτικής αρχής να λαβαίνει γνώση της γενικής δράσεως, ο προληπτικός ουσιαστικός έλεγχος των πράξεων των συμβουλίων, ο κατασταλτικός έλεγχος νομιμότητας, οι διαταγές της εποπτικής αρχής περί ενέργειας κατά το νόμο υποχρεωτικών πράξεων.

Γενικότερα θα μπορούσαμε να πούμε ότι η κρατική εποπτεία επί των ΟΤΑ αναλύεται στην παρακολούθηση του έργου αυτών, στο συντονισμό των επί μέρους δραστηριοτήτων προς γόνιμη απόδοση και σκοπεύει στην διατήρηση της κρατικής ενότητας, στην εξασφάλιση σωστής και επιμελημένης διαχείρισεως των τοπικών ζητημάτων στην αποτροπή υπερβασιών των τοπικών αρχών, στην προάσπιση των συμφερόντων των πολιτών και τέλος στη διασφάλιση γενικότερα του εθνικού συμφέροντος.

Ε. Πλεονεκτήματα – μειονεκτήματα

1. Δια της κοινής των πολιτών δράσης διαμορφώνεται και διαπλάθεται ο πολιτικός χαρακτήρας και η ιδέα της φιλοπατρίας. Αναπτύσσεται ο τοπικός πατριωτισμός και δια αυτού προάγεται ο εθνικός πατριωτισμός.
2. Απαλλάσσεται η κεντρική διοίκηση της ευθύνης επίλυσης ζητημάτων καθαρά τοπικού ενδιαφέροντος, προάγονται τα τοπικά συμφέροντα και εξυπηρετούνται καλύτερα οι συλλογικές ανάγκες.
3. Η τοπική δράση προσαρμόζεται καλύτερα προς τις ανάγκες των πολιτών και δημιουργούνται οι φυσικού φορείς αντιμετώπισης και θεραπείας των τοπικών προβλημάτων.
2. Παρέχεται ακόμα μεγαλύτερη ανεξαρτησία και καλλιεργείται η πολιτική αγωγή. Τα άτομα αυτά διαχειρίζονται με ιδιαίτερο ενδιαφέρον τις τοπικές υποθέσεις. Με μεγαλύτερη προθυμία θυσιάζουν το ατομικό συμφέρον και ευκολότερα δέχονται διάφορες θυσίες προς εξυπηρέτηση των τοπικών προβλημάτων.
3. Ασκείται ευεργετική επίδραση στην ηθική ζωή των ατόμων και διαπαιδαγωγείται καλύτερα ο πολίτης από εθνικής και πολιτικής απόψεως.
4. Η συγκρότηση των τοπικών υπηρεσιών από διοικητικά όργανα εκλεγμένα από τους δημότες υπέρ των οποίων συστήθηκαν αυτές και η επιρροή επ' αυτών του τοπικού συνόλου ευνοούν την καλή λειτουργία τους.

5. Καλλιεργείται καλύτερα η ιδέα της κοινωνικής συναντίληψης.
6. Καταβάλλονται προθυμότερα τα αναγκαία οικονομικά μέσα στους τοπικούς οργανισμούς παρά στο κράτος.

Μειονεκτήματα:

1. Δια της Τ.Α. εξασθενίζει η δύναμη και η επιρροή της κεντρικής εξουσίας στις περιφέρειες.
2. Σε πολλούς οργανισμούς τοπικής αυτ/σης δεν υπάρχουν δυνάμεις για την ανάδειξη αιρετών αρχόντων ή οι υπάρχουσες πολλές φορές ελάχιστες δυνάμεις δεν δείχνουν ενδιαφέρον προς κατάληψη των δημοτικών και κοινοτικών .
3. Αυξάνονται οι υπηρεσίες και οι δαπάνες λειτουργίας τους. Πολλαπλασιάζονται οι προϋπολογισμοί και κατακερματίζονται οι διαθέσιμοι οικονομικού πόροι .
4. Δυσχεραίνεται η ομαλή λειτουργία των δημοτικών και κοινοτικών υπηρεσιών. Δεν διατίθεται ικανό και ειδικευμένο υπαλληλικό προσωπικό για τη στελέχωση των υπηρεσιών αυτών. Τα όργανα αυτά στερούμενα επαρκούς μορφώσεως και υπηρεσιακής καταρτίσεως , συναντούν τεράστιες δυσχέρειες στην αντιμετώπιση της πολυνομίας και αναρίθμητης περιπτώσολογίας των υπηρεσιακών αντικειμένων.
5. Καλλιεργούνται αντιθέσεις μεταξύ των αιρετών αρχόντων, οι οποίες καταλήγουν όχι σπάνια στη σχηματισμό αντιμαχόμενων φατριών, προς βλάβη πάντοτε των αυτοδιοικούμενων οργανισμών.
6. Παρατηρείται έλλειψη επαρκών πόρων σε πολλούς ΟΤΑ για αποτελεσματική θεραπεία των τοπικών αναγκών.

Στ. Υπηρεσίες της Τοπικής Αυτ/σης.

Το εύρος των υπηρεσιών που μπορούν να προσφέρουν οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτ/σης είναι αρκετά μεγάλο. Περιλαμβάνονται υπηρεσίες από τη στιγμή που θα γεννηθεί ο άνθρωπος (βρεφοκομεία) μέχρι που θα πεθάνει (κοιμητήρια).

Οι υπηρεσίες αυτές έχουν ταξινομηθεί σε έξι ομάδες.

1. Περιβαλλοντικές υπηρεσίες όπου στοχεύουν κυρίως στον έλεγχο και την βελτίωση του φυσικού περιβάλλοντος.

Έτσι από το 1833 και μετά συναντάμε σ' όλα τα κείμενα που αναφέρονται άμεσα ή έμμεσα στις λειτουργίες της Τ.Α. την υπευθυνότητα των Δήμων και κοινοτήτων για την προσφορά νερού, την κατασκευή υπονόμων και συστημάτων αποχέτευσης. Η καθαριότητα επίσης αποτελεί αντικείμενο υπευθυνότητας της Τ.Α.. Οι Δήμοι και οι Κοινότητες είναι υπεύθυνοι για τον καθαρισμό των δρόμων, τη συλλογή των απορριμμάτων, την κατασκευή αποχωρητηρίων.

Η κατασκευή και λειτουργία κοιμητηρίων αποτελεί επίσης αποκλειστική αρμοδιότητα των δήμων και κοινοτήτων. Παρουσιάζεται όμως πρόβλημα το οποίο εμφανίζεται έντονο τόσο στις πόλεις όσο και στα χωριά και θα πρέπει να αντιμετωπισθούν ριζικά από τους Ο.Τ.Α. Ακόμα οι Δήμοι και οι Κοινότητες έχουν την αποκλειστική αρμοδιότητα για τη ρύθμιση στάθμευσης σε κοινόχρηστους χώρους, την τοποθέτηση παρκομέτρων ή την κατασκευή χώρων στάθμευσης.

Τέλος με το Νόμο 1416/84 (άρθρο 15) στις αποκλειστικές αρμοδιότητες των δήμων και κοινοτήτων έχει υπαχθεί οποιοδήποτε θέμα είναι σχετικό με την οργάνωση και λειτουργία εμποροπανηγύρεων.

Εξ' άλλου στις συντρέχουσες αρμοδιότητες των δήμων και κοινοτήτων περιλαμβάνεται και η κατασκευή οποιοδήποτε έργου για την προστασία του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος.

Η υπευθυνότητα της Τ.Α. σε ότι αφορά την μόλυνση του περιβάλλοντος δεν φαίνεται μέχρι τώρα να έχει πάρει συγκεκριμένη μορφή δραστηριοποίησης και αυτό πιθανό να οφείλεται στη σύγχυση αρμοδιοτήτων που επικρατεί μεταξύ των διαφόρων φορέων και την έλλειψη ενός συγκεκριμένου προγράμματος κατευθυντηρίων γραμμών από την Κεντρική Διοίκηση. Φρονούμε ότι η υπηρεσία προστασίας του περιβάλλοντος θα πρέπει να αποτελέσει αποκλειστική αρμοδιότητα της Τ.Α.

ΔΡΟΜΟΙ- ΠΛΑΤΕΙΕΣ – ΓΕΦΥΡΕΣ

Οι δρόμοι στην Ελλάδα κατατάσσονται σε τρεις κατηγορίες:

1^η Κατηγορία: Εθνική οδοποιία, όπου υπεύθυνη είναι η Κεντρική Διοίκηση.

2^η Κατηγορία: Στην επαρχιακή οδοποιία όπου αποτελεί υπευθυνότητα της Νομαρχιακής Αυτ/σης.

3^η Κατηγορία: Η Δημοτική και Κοινοτική οδοποιία καθώς και η αγροτική οδοποιία που αποτελεί αποκλειστική αρμοδιότητα των οργανισμών Τοπικής Αυτ/σης.

Η έλλειψη συνεργασίας μεταξύ των Δήμων και Κοινοτήτων, η παντελής έλλειψη τεχνικής υποστήριξης και η οικονομική αδυναμία είναι μερικοί από τους βασικούς παράγοντες που έχουν συμβάλλει αρνητικά στη λύση των προβλημάτων.

Τέλος στις υπηρεσίες προστασίας και ανάδειξης του περιβάλλοντος εντάσσεται και η επισκευή και συντήρηση παραδοσιακών και ιστορικών κτιρίων που παραχωρούνται στους δήμους και στις κοινότητες, από δημόσιους ή ιδιωτικούς φορείς ή φυσικά πρόσωπα.

2. Προσωπικές υπηρεσίες.

Στοχεύουν στην ανύψωση της προσωπικής ευημερίας των πολιτών.

A) Εκπαίδευση.

Σήμερα η Τ.Α. δεν έχει καμιά απολύτως αρμοδιότητα στις διάφορες βαθμίδες εκπαίδευσης η οποία έχει περάσει εξ ολοκλήρου στη κεντρική διοίκηση. Έτσι οι Δήμοι και οι Κοινότητες, περιορίζονται στο να ιδρύουν σχολές γονέων, λαϊκής τέχνης και επαγγελματικού προσανατολισμού. Επίσης η Τ.Α. έχει συντρέχουσες αρμοδιότητες για την επισκευή και συντήρηση των σχολικών κτιρίων.

B) Η κοινωνική μέριμνα έχει σχέση με την παροχή προσωπικών κοινωνικών υπηρεσιών σε κοινωνικές ομάδες που έχουν μεγαλύτερη ανάγκη για φροντίδα όπως ανάπηροι, υπερήλικες κ.α.

Γ) Η προσφορά κατοικίας αποτελεί επίσης ένα τομέα δραστηριότητας της Τοπικής Αυτ/σης. Η ενεργοποίηση των Δήμων και Κοινοτήτων είναι μέχρι σήμερα ανύπαρκτη. Πιστεύουμε ότι με νέες αρμοδιότητες της Τ.Α. για το γενικό σχεδιασμό και τις πολεοδομικές μελέτες, σε συνδυασμό με τη δυνατότητα μελέτης διαχείρισης και εκτέλεσης οικιστικών προγραμμάτων, οι Δήμοι και οι Κοινότητες θ' αναλάβουν πρωτοβουλία στο σοβαρό αυτό θέμα.

3. Υπηρεσίες αναψυχής.

Έχουν ως στόχο την προσφορά στους κατοίκους ευχάριστου χρόνου. Στις αρμοδιότητες των δήμων και κοινοτήτων υπάγεται η κατασκευή, συντήρηση και λειτουργία βασικών

υποδομών αναψυχής, όπως άλση, κήποι, αθλητικές και πολιτιστικές εγκαταστάσεις, κέντρα νεότητας, παιδικές χαρές.

Έτσι έχουν αρμοδιότητες που έχουν σχέση κυρίως με τον πνευματικό χώρο, βιβλιοθήκες, μουσεία, θέατρα κ.λ.π.

Η αρμοδιότητα της Τ.Α. στο τομέα της αναψυχής βρίσκεται σε ικανοποιητικό επίπεδο.

4. Υπηρεσίες προστασίας

Αποσκοπούν στο να προστατεύουν τους πολίτες από διάφορους κινδύνους. Ο Ν. 1416/1984 συμπληρώνοντας τον ΔΚΚ του 1980 συμπεριέλαβε διάταξη, σύμφωνα με την οποία η Τ.Α. φροντίζει για την προστασία της ζωής και των υλικών αγαθών των κατοίκων, της δημοτικής και κοινοτικής περιουσίας, από βίαια ή έκτακτα περιστατικά (σεισμοί, πλημμύρες, πυρκαγιές). Το περιεχόμενο της διάταξης αυτής δεν είναι βέβαια περιοριστικό και ένας δήμος ή κοινότητα μπορεί ν' αναπτύξει οποιοδήποτε σχέδιο αντιμετώπισης περιστατικών που κρίνονται ως επικίνδυνα.

5. Παραγωγικές ή αναπτυξιακές υπηρεσίες.

Αποσκοπούν στην δια μέσου δημοτικών και κοινοτικών έργων υποδομής προώθηση της τοπικής ανάπτυξης και την αύξηση της παραγωγής.

Οι δήμοι και οι κοινότητες προσφέρουν άμεσα παραγωγικές και αναπτυξιακές υπηρεσίες με την κατασκευή διαφόρων έργων.

Η μέριμνα για την εξασφάλιση γης για τη βοσκή των ζώων των δημοτών, αποτελεί αποκλειστική αρμοδιότητα των δήμων και κοινοτήτων.

Στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων τους οι δήμοι και οι κοινότητες μπορούν να εκτελούν αρδευτικά και εγγειοβελτιωτικά έργα που θα συμβάλουν στην αύξηση της τοπικής γεωργικής παραγωγής. Επίσης αναλαμβάνουν την αξιοποίηση ακτών και δασικών εκτάσεων και άλλων πλουτοπαραγωγικών φυσικών πόρων. Επίσης ν' αξιοποιούν και να εκμεταλλεύονται τις ήπιες μορφές ενέργειας, όπως ηλιακή, αιολική κ.λ.π.

6. Εμπορικές υπηρεσίες.

Είναι οι υπηρεσίες που προσφέρει η Τ.Α. με χρέωση κάποιας τιμής.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4^ο

Οργάνωση και διοίκηση των Ο.Τ.Α.

Η Τοπική Αυτ/ση ύστερα από την εφαρμογή του νόμου 2218 της 13-6-1994 και ισχύει από την 1^η Ιανουαρίου 1995, διακρίνεται στην πρώτο βαθμό Τοπικής Αυτ/σης που αποτελούν οι δήμοι και οι Κοινότητες και στο δεύτερο βαθμό που αποτελούν οι Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις.

Οι διατάξεις για τη σύσταση των Νομαρχιακών Αυτ/σεων , ως δεύτερης βαθμίδας οργανισμών τοπικής αυτ/σης κωδικοποιήθηκαν σε ενιαίο κείμενο νόμου με τίτλο « Κώδικας Νομαρχιακής Αυτ/σης» με το Π.Δ. 30 της 7-2-1996 (Φ.Ε.Κ. 21 της 2-2-1996)

Α. Οργάνωση και διοίκηση των Ο.Τ.Α. α' βαθμού.

Οι Δήμοι και οι Κοινότητες αποτελούν την πρώτη βαθμίδα των Οργανισμών Τοπικής Αυτ/σης.

Δήμοι είναι: α) οι πρωτεύουσες των νομών και β) οι πόλεις που έχουν περισσότερους από 10.000 κατοίκους. Επίσης δήμοι είναι οι οργανισμοί που έχουν συσταθεί σύμφωνα με το άρθρο 1 του Ν.2539 της 4^{ης} Δεκεμβρίου 1997 (ΦΕΚ 244) γνωστού και ως «Καποδίστριας», που προέρχονται με την αναγκαστική συνένωση δήμων και κοινοτήτων.

Κοινότητες είναι οι οργανισμοί που έχουν συσταθεί σύμφωνα με το άρθρο 1 του Ν. 2539 της 4^{ης} Δεκεμβρίου 1999 (ΦΕΚ 244).

Β. ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ

1) *Όργανα διοίκησης των κοινοτήτων.*

Η κοινότητα διοικείται από το κοινοτικό συμβούλιο και τον Πρόεδρο. Το κοινοτικό συμβούλιο αποτελείται από επτά μέλη, σε κοινότητες με πληθυσμό έως 2.000 κατοίκους, εννιά σε κοινότητες με πληθυσμό από 2001 έως 5.000 κατοίκους και έντεκα στις λοιπές κοινότητες. Στον αριθμό αυτό των συμβούλων περιλαμβάνεται και ο Πρόεδρος.

Ο Πρόεδρος της Κοινότητας και το Κοινοτικό συμβούλιο εκλέγονται κάθε τέσσερα χρόνια από τους δημότες που είναι

εγγεγραμμένοι στους εκλογικούς καταλόγους της Κοινότητας. Η εκλογή γίνεται κάθε τέταρτο έτος την πρώτη Κυριακή μετά τις 10 του μηνός Οκτωβρίου του έτους αυτού. Η εγκατάσταση των αρχών που έχουν εκλεγεί γίνεται την 1^η Ιανουαρίου του επομένου έτους και η θητεία τους λήγει την 31^η Δεκεμβρίου του τέταρτου έτους.

2) Αρμοδιότητες του κοινοτικού συμβουλίου.

Το κοινοτικό συμβούλιο αποφασίζει για κάθε θέμα σχετικό με τις αρμοδιότητες της κοινότητας, εκτός από τα θέματα που ανήκουν στην αρμοδιότητα του προέδρου της και ιδίως:

Α) Για τον κανονισμό των εργασιών του και τον οργανισμό εσωτερικής υπηρεσίας της Κοινότητας.

Β) Για τον ετήσιο προϋπολογισμό και απολογισμό της κοινότητας, των κοινοτικών ιδρυμάτων και των λοιπών νομικών προσώπων της.

Γ) Για την επιβολή φόρων, τελών και δικαιωμάτων.

Δ) Για την εκμίσθωση, την εκποίηση και την ανταλλαγή κοινοτικών ακινήτων, καθώς και τη σύσταση εμπραγμάτων δικαιωμάτων που τα επιβαρύνουν.

Ε) Για την αγορά και τη μίσθωση ακινήτων.

Στ) Για τη σύναψη δανείων και για τους όρους του.

Ζ) Για την αποδοχή κληρονομιών, κληροδοσιών και δωρεών.

Η) Για το πρόγραμμα των εκτελεστέων έργων.

Θ) Για την εκτέλεση έργων και προμηθειών.

Ι) Για την κατάρτιση των όρων δημοπρασίας, τη σύνταξη των διακηρύξεων και την κατακύρωση των δημοπρασιών.

Ια) Για την ίδρυση και λειτουργία παιδικών, βρεφικών, υγειονομικών σταθμών και γενικά κέντρων που παρέχουν κοινωνικές υπηρεσίες.

Ιβ) Για την ίδρυση και λειτουργία πολιτιστικών και πνευματικών κέντρων.

Ιγ) για τη σύσταση και λειτουργία κοινοτικών ιδρυμάτων και άλλων κοινοτικών νομικών προσώπων και την εκλογή των μελών των συλλογικών οργάνων που τα διοικούν.

Ιδ) Για την ίδρυση και λειτουργία επιχειρήσεων της κοινότητας ή για τη συμμετοχή σε τέτοιες επιχειρήσεις καθώς και για την εκλογή των αντιπροσώπων της κοινότητας σ' αυτές.

Ιε) Για το διορισμό του προσωπικού της κοινότητας, τις λοιπές υπηρεσιακές μεταβολές του καθώς και την άσκηση του πειθαρχικού ελέγχου.

Ιστ) Για την άσκηση όλων των ενδίκων βοηθημάτων και των ενδίκων μέσων, καθώς και για την επιβολή, αντεπιβολή ή δόση όρκου.

Ιζ) Για την υποβολή προσφυγών στις διοικητικές αρχές.

Ιη) Για τη σύναψη συμβιβασμού ή την κατάργηση δίκης.

Ιθ) Για την ανάθεση ασκήσεως κάποιας δραστηριότητας της κοινότητας σε νομικά πρόσωπα.

Κ) Για την πρόσληψη πληρεξούσιου δικηγόρου και την ανάκληση πληρεξουσιότητας.

- Το κοινοτικό συμβούλιο παίρνει θέση σε θέματα τοπικού ενδιαφέροντος και γνωμοδοτεί όποτε αρμόδιες δημόσιες αρχές ζητούν τη γνώμη της Κοινότητας.
- Το κοινοτικό συμβούλιο εκδίδει τοπικές κανονιστικές αποφάσεις με τις οποίες:

Α) Καθορίζονται οι όροι για τη χρήση και τη λειτουργία των κοινοτικών αγορών και των τόπων αγορών, των εμποροπανηγύρεων, των συστημάτων ύδρευσης, άρδευσης και αποχέτευσης, των αλσών και των κήπων, των παιδικών χαρών, των παιδικών και βρεφικών σταθμών, των υγειονομικών σταθμών και των κέντρων παροχής κοινωνικών υπηρεσιών, των πολιτιστικών και πνευματικών κέντρων, των κοινοτικών λαϊκών αγορών, θερέτρων και τουριστικών εγκαταστάσεων, των πεζοδρομίων, των πλατειών και των λοιπών κοινόχρηστων χώρων.

Β) Ρυθμίζονται θέματα κυκλοφορίας και στάθμευσης των οχημάτων, ειδικών όρων δόμησης, καθαριότητας, προστασίας των κατοίκων από την ηχορύπανση, προστασίας των θαλασσών από πηγές ξηράς, των υπογείων και επίγειων υδάτινων αποθεμάτων από τη ρύπανση.

Γ) Ορίζονται οι όροι λειτουργίας των ψυχαγωγικών παιδιών και θεάτρων, των κινηματογράφων και παρεμφερών επιχειρήσεων, των νυκτερινών κέντρων, των μπαρ και των συναφών καταστημάτων.

- Με τις κανονιστικές αποφάσεις αυτές μπορεί να καθορίζονται οι περιπτώσεις για τις οποίες επιβάλλονται πρόστιμα και να ορίζεται το ύψος του προστίμου κατά περίπτωση.

3) Σύγκληση και λειτουργία του κοινοτικού συμβουλίου.

-Το κοινοτικό συμβούλιο συνεδριάζει υποχρεωτικά μια φορά το μήνα καθώς και όταν το απαιτούν οι υποθέσεις της κοινότητας.

- Ο Πρόεδρος καλεί το κοινοτικό συμβούλιο σε συνεδρίαση με γραπτή πρόσκληση στην οποία αναφέρονται τα θέματα της ημερήσιας διάταξης. Η πρόσκληση δημοσιεύεται στο κοινοτικό κατάστημα και επιδίδεται στους συμβούλους τρεις ολόκληρες μέρες πριν από την ημέρα που ορίζεται για τη συνεδρίαση.
- Σε κατεπείγουσες περιπτώσεις η πρόσκληση αυτή μπορεί να επιδοθεί την ημέρα της συνεδρίασης. Στην πρόσκληση θα πρέπει να αναφέρεται ο λόγος για τον οποίο η συνεδρίαση χαρακτηρίζεται κατεπείγουσα. Πριν από τη συζήτηση το συμβούλιο αποφαινεται για το κατεπείγον των θεμάτων.
- Ο Πρόεδρος καλεί επίσης το συμβούλιο, όποτε το ζητήσει το ένα τρίτο (1/3) του συνολικού αριθμού των μελών του, με γραπτή αίτηση στην οποία αναφέρονται τα θέματα που θα συζητηθούν. Αν ο Πρόεδρος δεν συγκαλέσει το συμβούλιο μέσα σε έξι μέρες το αργότερο από την υποβολή της αίτησης, το συμβούλιο συνέρχεται με πρόσκληση των μελών που υπέβαλαν την αίτηση και αποφασίζει για τα θέματα που περιλαμβάνονται σ' αυτή. Αν ο Πρόεδρος παραλείψει αδικαιολόγητα δύο συνεχείς φορές να συγκαλέσει το συμβούλιο, μπορεί να τεθεί σε αργία και σε περίπτωση υποτροπής να τιμωρηθεί με την ποινή της έκπτωσης από το προεδρικό αξίωμα.
- Ο Πρόεδρος υποχρεούται να καλεί το συμβούλιο και όποτε το ζητεί το σύνολο των συμβούλων της μειοψηφίας.

4) Τόπος συνεδρίασης, απαρτία και λήψη αποφάσεων του κοινοτικού συμβουλίου.

-Οι συνεδριάσεις του κοινοτικού συμβουλίου είναι δημόσιες και γίνονται στο κοινοτικό κατάστημα υπό την προεδρία του προέδρου της Κοινότητας.

Ο κοινοτικό συμβούλιο με πλειοψηφία των τεσσάρων πέμπτων των μελών του και με αιτιολογημένη απόφαση που απαγγέλλεται σε δημόσια συνεδρίαση μπορεί να συνεδριάζει κεκλεισμένων των θυρών. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις το κοινοτικό συμβούλιο μπορεί με την πλειοψηφία των μελών του να συνεδριάζει μόνιμα ή κατά περίπτωση σε άλλο κατάλληλο οίκημα της έδρας αν το ίδιο κρίνει ότι το κοινοτικό κατάστημα είναι ακατάλληλο ή δεν επαρκεί για την συγκεκριμένη περίπτωση αντίστοιχα. Αν οι κάτοικοι της κοινότητας έχουν χειμερινή ή θερινή διαμονή έξω από την κοινότητα, το

συμβούλιο μπορεί να συνεδριάζει και ο πρόεδρος να εκτελεί τα καθήκοντα του στο τόπο αυτής της διαμονής.

- Το συμβούλιο έχει απαρτία εφ' όσον τα μέλη που είναι παρόντα αποτελούν την απόλυτη πλειοψηφία του συνολικού αριθμού των μελών του. Απόλυτη πλειοψηφία υπάρχει όταν οι παρόντες είναι περισσότεροι από τους απόντες.
- Εάν μετά από δύο συνεχείς προσκλήσεις το συμβούλιο δεν έχει απαρτία, συνεδριάζει ύστερα από τρίτη πρόσκληση και παίρνει αποφάσεις μόνο για τα θέματα που είναι γραμμένα στην αρχική ημερήσια διάταξη, εφ' όσον τα μέλη που είναι παρόντα αποτελούν το ένα τρίτο τουλάχιστον του συνολικού αριθμού των μελών του.
- Ο πρόεδρος της κοινότητας διευθύνει τη συνεδρίαση, φροντίζει με κάθε κατάλληλο μέτρο για τη τάξη της συνεδρίασης και μπορεί να διατάξει την αποβολή από το ακροατήριο κάθε προσώπου που διαταράσσει τη συνεδρίαση.
- Το κοινοτικό συμβούλιο παίρνει τις αποφάσεις του με την απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων μελών του. Σε περίπτωση ισοψηφίας υπερισχύει η ψήφος του προέδρου.

5) Πρακτικά συνεδριάσεων

- Στη συνεδρίαση του κοινοτικού συμβουλίου τηρούνται πρακτικά που είτε γράφονται από τον γραμματέα της Κοινότητας σε ειδικό βιβλίο, αριθμημένο και μονογραφημένο από δημόσιο υπάλληλο που ορίζεται από τον Περιφερειακό Δ/ντή, είτε καταρτίζονται με την βοήθεια μαγνητοφωνικής συσκευής.

- Στα πρακτικά που καταρτίζει ο γραμματέας, καταχωρούνται οι αποφάσεις του συμβουλίου και η γνώμη της μειοψηφίας.
- Σε περίπτωση που χρησιμοποιείται μαγνητοφωνική συσκευή δεν τηρείται ειδικό βιβλίο πρακτικών, αλλά ο πρόεδρος της κοινότητας αριθμεί και μονογράφει τα απομαγνητοφωνημένα κείμενα. Στο τέλος του έτους, τα πρακτικά βιβλιοδετούνται με ευθύνη του προέδρου και του γραμματέα της κοινότητας.
- Τα πρακτικά κάθε συνεδρίασης παίρνουν ιδιαίτερο αύξοντα αριθμό. Κάθε χρόνο αρχίζει νέα αρίθμηση. Πρακτικό συντάσσεται και όταν η συνεδρίαση ματαιωθεί για οποιοδήποτε λόγο. Κάθε απόφαση του συμβουλίου παίρνει ιδιαίτερο αριθμό και στην αρχή κάθε χρόνου γίνεται νέα αρίθμηση και των αποφάσεων αυτών.

- Τρεις ημέρες μετά τη συνεδρίαση του κοινοτικού συμβουλίου δημοσιεύεται πίνακας στον οποίο σημειώνονται τα θέματα που συζητήθηκαν, ο αριθμός των αποφάσεων που ελήφθησαν και περίληψη του περιεχομένου τους. Ο πίνακας αυτός τοιχοκολλείται στο κοινοτικό κατάστημα. Ι κανονιστικού περιεχομένου αποφάσεις του κοινοτικού συμβουλίου δημοσιεύονται ολόκληρες στο κοινοτικό κατάστημα.
- Ο πρόεδρος της κοινότητας στέλνει στον περιφερειακό διευθυντή απόσπασμα των πρακτικών, μέσα σε προθεσμία δέκα ημερών από τη συνεδρίαση.
- Κάθε δημότης ή κάτοικος ή φορολογούμενος έχει δικαίωμα να ζητήσει κυρωμένα αντίγραφα των πρακτικών και των αποφάσεων.

6) Υποχρεώσεις των κοινοτικών συμβούλων.

- Οι κοινοτικοί σύμβουλοι έχουν υποχρέωση να μετέχουν σε όλες τις συνεδριάσεις του κοινοτικού συμβουλίου και όλων των επιτροπών, στις οποίες τους έχει εκλέξει το συμβούλιο, καθώς και να εκτελούν τα λοιπά καθήκοντα τους που προβλέπει ο νόμος. Έχουν επίσης μέσα στα πλαίσια των καθηκόντων τους, να εκτελούν με επιμέλεια κάθε εργασία που τους αναθέτει νόμιμα το συμβούλιο.
- Ο κοινοτικός σύμβουλος εκφράζει την γνώμη του και ψηφίζει με απόλυτη ελευθερία, αποβλέποντας πάντοτε στην ευσυνείδητη εξυπηρέτηση των συμφερόντων του συνόλου των δημοτών.
- Αν ένας σύμβουλος απουσιάζει αδικαιολόγητα από τρεις συνεχείς συνεδριάσεις του κοινοτικού συμβουλίου, μπορεί να τεθεί σε αργία και σε περίπτωση υποτροπής να τιμωρηθεί με την ποινή της έκπτωσης.
- Αν ένας σύμβουλος δεν εκτελεί τις υποχρεώσεις του για διάστημα που υπερβαίνει τους τρεις μήνες, χωρίς τη σύμφωνη γνώμη του συμβουλίου, ο περιφερειακός διευθυντής τον κηρύσσει έκπτωτο.

7) Κώλυμα συμμετοχής στη συνεδρίαση.

Ένας κοινοτικός σύμβουλος δεν μπορεί να πάρει μέρος στη συζήτηση ενός θέματος ή στην κατάρτιση μιας απόφασης του κοινοτικού συμβουλίου, αν ο ίδιος ή συγγενής του έως δεύτερου βαθμού εξ αίματος ή εξ αγχιστείας έχει υλικό συμφέρον.

8) Αρμοδιότητες του προέδρου της κοινότητας.

Ο Πρόεδρος της Κοινότητας έχει τις εξής αρμοδιότητες:

A) Καταρτίζει την ημερήσια διάταξη και καλεί το κοινοτικό συμβούλιο σε συνεδρίαση.

B) Εισηγείται τα θέματα στο κοινοτικό συμβούλιο και διευθύνει τις εργασίες του.

Γ) Εκτελεί τις αποφάσεις του κοινοτικού συμβουλίου.

Δ) Εκπροσωπεί τη κοινότητα στα δικαστήρια και σε κάθε αρχή και δίνει τους όρκους που επιβάλλονται στη κοινότητα. Όταν δημιουργείται προφανής κίνδυνος ή ζημιά των κοινοτικών συμφερόντων από την αναβολή μπορεί και χωρίς απόφαση του κοινοτικού συμβουλίου να εγείρει και να αντικρούει αγωγές και ν' ασκεί ένδικα μέσα, να διορίζει πληρεξούσιους δικηγόρους και να ενεργεί κάθε δικαστική ή εξώδικη πράξη που είναι αναγκαία για την προστασία των συμφερόντων της Κοινότητας. Οι πράξεις αυτές υποβάλλονται αμέσως στο συμβούλιο για έγκριση.

E) Είναι προϊστάμενος των υπηρεσιών της κοινότητας και τις διευθύνει.

Στ) Είναι προϊστάμενος όλου του προσωπικού της κοινότητας.

Z) Διατάζει την είσπραξη των κοινοτικών εσόδων και εκδίδει τα χρηματικά εντάλματα πληρωμής σε βάρος των πιστώσεων που προβλέπονται από τον προϋπολογισμό και έχουν διατεθεί με αποφάσεις του αρμόδιου οργάνου, αφού προηγουμένως ελεγχθούν τα δικαιολογητικά της δαπάνης από την υπηρεσία της κοινότητας.

H) Προσλαμβάνει και απολύει το ημερομίσθιο προσωπικό μέσα στα όρια των πιστώσεων του προϋπολογισμού και των αποφάσεων του συμβουλίου.

Θ) Υπογράφει τις συμβάσεις που συνάπτει η κοινότητα.

I) Εκδίδει πιστοποιητικά προσωπικής και οικογενειακής κατάστασης των δημοτών.

- Ο Πρόεδρος της κοινότητας με απόφαση του που δημοσιεύεται στον ειδικό χώρο ανακοινώσεων της κοινότητας να μεταβιβάζει αρμοδιότητες του στον αντιπρόεδρο. Επίσης ο Πρόεδρος κατά τον ίδιο τρόπο μπορεί να αναθέτει την υπογραφή ορισμένων εγγράφων σε κοινοτικό σύμβουλο.

9) Εκλογή Αντιπροέδρου της Κοινότητας

Κάθε διετία εκλέγεται με μυστική ψηφοφορία από τους συμβούλους του επιτυχόντος συνδυασμού, που συνέρχεται στο κοινοτικό κατάστημα, ύστερα από πρόσκληση του προέδρου, ένας απ' αυτούς ως αντιπρόεδρος.

Η Εκλογή του αντιπρόεδρου γίνεται την πρώτη Κυριακή του πρώτου και του τρίτου έτους της κοινοτικής περιόδου.

10) Αναπλήρωση του προέδρου της κοινότητας.

Αν ο πρόεδρος απουσιάζει ή κωλύεται τον αναπληρώνει σε όλα τα καθήκοντα του ο Αντιπρόεδρος. Αν απουσιάζει ή κωλύεται και ο αντιπρόεδρος τον αναπληρώνει ο σύμβουλος του επιτυχόντος συνδυασμού, που έχει εκλεγεί με τους περισσότερους ψήφους και σε περίπτωση ισοψηφίας, αυτός που είναι πρώτος κατά σειρά στην απόφαση του δικαστηρίου.

- Σε περίπτωση που τα συμφέροντα του προέδρου συγκρούονται με τα συμφέροντα της κοινότητας, τα καθήκοντα του προέδρου ασκεί ο αντιπρόεδρος και αν και αυτός κωλύεται, άλλος σύμβουλος του επιτυχόντος συνδυασμού που ορίζεται από το κοινοτικό συμβούλιο.
- Αν αυτός που έχει εκλεγεί πρόεδρος της κοινότητας παραιτηθεί ή πεθάνει ή η θέση του παραμένει κενή για οποιοδήποτε λόγο, ώσπου να εκλεγεί νέος πρόεδρος, τα καθήκοντα του προέδρου ασκεί ο αντιπρόεδρος. Αν ο αντιπρόεδρος απουσιάζει ή κωλύεται ή δεν υπάρχει τα καθήκοντα του ασκεί ο σύμβουλος εκείνος του επιτυχόντος συνδυασμού που έχει εκλεγεί με τους περισσότερους ψήφους και σε περίπτωση ισοψηφίας, αυτός που είναι γραμμένος πρώτος στην απόφαση του δικαστηρίου. Αν δεν υπάρχουν σύμβουλοι του επιτυχόντος συνδυασμού, τακτικοί ή αναπληρωματικοί, τα καθήκοντα του προέδρου ασκεί ο σύμβουλος του πρώτου επιλαχόντος συνδυασμού που είχε εκλεγεί με τους περισσότερους ψήφους και σε περίπτωση ισοψηφίας εκείνος που είναι γραμμένος πρώτος στην απόφαση του δικαστηρίου. Αν δεν υπάρχουν σύμβουλοι ούτε του επιλαχόντος συνδυασμού ή έχει δηλωθεί μόνο ένας συνδυασμός, τα καθήκοντα του προέδρου ασκεί ένας υπάλληλος της κοινότητας ή ένας δημόσιος υπάλληλος που ορίζεται από τον περιφερειακό Δ/ντή.

Γ. ΔΗΜΟΙ

1) Όργανα διοίκησης των δήμων.

Ο δήμος διοικείται από το δημοτικό συμβούλιο, τη δημορχιακή επιτροπή, το δήμαρχο και τους αντιδημάρχους.

Το δημοτικό συμβούλιο αποτελείται από έντεκα μέλη σε δήμους με πληθυσμό έως 5.000 κατοίκους, δέκα πέντε μέλη σε δήμους από 5.001 έως 10.000 κατοίκους, δέκα εννιά μέλη σε δήμους από 10.001 έως 30.000 κατοίκους, είκοσι πέντε μέλη σε δήμους από 30.001 έως 60.000 κατοίκους, τριάντα ένα μέλη σε δήμους από 60.001 έως 100.000 κατοίκους, τριάντα πέντε μέλη σε δήμους από 100.001 έως 150.000 κατοίκους, τριάντα εννιά σε δήμους από 150.001 έως 500.000 κατοίκους και σαράντα ένα σε δήμους 500.001 κατοίκους και πάνω.

Ο δήμαρχος και οι δημοτικοί σύμβουλοι εκλέγονται κάθε τέσσερα χρόνια.

Η εκλογή γίνεται κάθε τέταρτο έτος την πρώτη Κυριακή μετά τις 10 του μηνός Οκτωβρίου του έτους αυτού.

Η δημορχιακή επιτροπή αποτελείται από τον δήμαρχο ή τον αντιδήμαρχο ως πρόεδρο και από δύο έως έξι μέλη ανάλογα με τον πληθυσμό του δήμου και τον αριθμό των μελών του δημοτικού συμβουλίου.

2) Αρμοδιότητες του δημοτικού συμβουλίου.

Το δημοτικό συμβούλιο αποφασίζει για τα εξής:

Α) Για τον κανονισμό των εργασιών του, τον κανονισμό των εργασιών της δημορχιακής επιτροπής και για τον οργανισμό εσωτερικής υπηρεσίας του δήμου.

Β) για τον ετήσιο προϋπολογισμό και απολογισμό του δήμου, των δημοτικών ιδρυμάτων και των λοιπών νομικών προσώπων.

Γ) Για την επιβολή φόρων τελών και δικαιωμάτων.

Δ) Για την εκποίηση και ανταλλαγή δημοτικών ακινήτων καθώς και για τη σύσταση εμπραγμάτων δικαιωμάτων που τα επιβαρύνουν

Ε) Για την εκμίσθωση δημοτικών ακινήτων.

Στ) Για την αγορά και μίσθωση ακινήτων.

Ζ) Για την σύναψη δανείων και τους όρους τους.

Η) Για το πρόγραμμα των εκτελεστέων έργων.

Θ) Για την τουριστική αξιοποίηση περιοχών που τους ανήκουν ή που τους παραχωρούνται από το κράτος.

Ι) Για την κατασκευή και τη συντήρηση συγκροτημάτων λαϊκών κατοικιών και θερέτρων.

Ια) Για την ίδρυση και λειτουργία παιδικών, βρεφικών και υγειονομικών σταθμών και γενικά κέντρων που παρέχουν κοινωνικές υπηρεσίες.

Ιβ) Για την ίδρυση και λειτουργία πολιτιστικών και πνευματικών κέντρων.

Ιγ) Για την ίδρυση και λειτουργία επιχειρήσεων του δήμου ή τη συμμετοχή σε τέτοιες επιχειρήσεις καθώς και για την εκλογή των αντιπροσώπων σ' αυτές.

Ιδ) Για τη σύσταση και λειτουργία δημοτικών ιδρυμάτων και λοιπών δημοτικών νομικών προσώπων καθώς και για την εκλογή των μελών των συλλογικών οργάνων που τα διοικούν.

Ιε) Για την οργάνωση ειδικής υπηρεσίας που θα είναι αρμόδια να ελέγχει την τήρηση των διατάξεων που αφορούν την καθαριότητα, την κυκλοφορία και τη στάθμευση των οχημάτων, την οικοδόμηση, την αποχέτευση και την μόλυνση του περιβάλλοντος και ν' ασκεί μηνύσεις κατά των παραβατών των διατάξεων αυτών.

- Το δημοτικό συμβούλιο παίρνει θέση σε θέματα τοπικού ενδιαφέροντος και γνωμοδοτεί όποτε οι αρμόδιες δημόσιες αρχές ζητούν τη γνώμη του.

- Το δημοτικό συμβούλιο εκδίδει τοπικές κανονιστικές αποφάσεις με τις οποίες:

Α) Καθορίζονται οι όροι για τη χρήση και τη λειτουργία των κοινοτικών αγορών και των τόπων αγορών, των εμποροπανηγύρεων, των συστημάτων ύδρευσης, άρδευσης και αποχέτευσης, των αλσών και των κήπων, των παιδικών χαρών, των παιδικών και βρεφικών σταθμών, των υγειονομικών σταθμών και των κέντρων παροχής κοινωνικών υπηρεσιών, των πολιτιστικών και πνευματικών κέντρων, των κοινοτικών λαϊκών αγορών, θερέτρων και τουριστικών εγκαταστάσεων, των πεζοδρομίων, των πλατειών και των λοιπών κοινόχρηστων χώρων.

Β) Ρυθμίζονται θέματα κυκλοφορίας και στάθμευσης των οχημάτων, ειδικών όρων δόμησης, καθαριότητας, προστασίας των κατοίκων από την ηχορύπανση, προστασίας των θαλασσών από πηγές ξηράς, των υπογείων και επίγειων υδάτινων αποθεμάτων από τη ρύπανση.

Γ) Ορίζονται οι όροι λειτουργίας των ψυχαγωγικών παιδιών και θεάτρων, των κινηματογράφων και παρεμφερών επιχειρήσεων, των νυκτερινών κέντρων, των μπαρ και των συναφών καταστημάτων.

- Με τις κανονιστικές αποφάσεις αυτές μπορεί να καθορίζονται οι περιπτώσεις για τις οποίες επιβάλλονται

πρόστιμα και να ορίζεται το ύψος του προστίμου κατά περίπτωση.

Το δημοτικό συμβούλιο στα πλαίσια των διαδικασιών του δημοκρατικού προγραμματισμού, έχει τις εξής αρμοδιότητες:

- Διατυπώνει προτάσεις προς το Νομαρχιακό συμβούλιο για έργα και μέτρα πολιτικής, νομαρχιακής ή περιφερειακής σημασίας, που αφορούν το δήμο και εντάσσονται στο μεσοχρόνιο νομαρχιακό ή περιφερειακό αναπτυξιακό πρόγραμμα.
- Καταρτίζει στα πλαίσια του μεσοχρόνιου νομαρχιακού αναπτυξιακού προγράμματος, το αντίστοιχο τοπικό αναπτυξιακό πρόγραμμα, ύστερα από σχετική πρόταση των τοπικών συμβουλίων ή των συμβουλίων των δημοτικών διαμερισμάτων ή των συνοικιακών συμβουλίων.
- Χρηματοδοτεί έργα τοπικής σημασίας του ετήσιου τοπικού αναπτυξιακού προγράμματος, από ίδιους πόρους του δήμου, καθώς και από πιστώσεις του προγράμματος δημοσίων επενδύσεων, που κατανέμει στο δήμο το νομαρχιακό συμβούλιο.
- Διατυπώνει προτάσεις προς τους φορείς του δημοσίου τομέα για έργα και μέτρα πολιτικής που αφορούν το δήμο και χρηματοδοτούνται από το πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων, αλλά εντάσσονται στο ειδικό αναπτυξιακό πρόγραμμα των φορέων αυτών.

3) Εκλογή προεδρείου του δημοτικού συμβουλίου.

1. Στον πρώτο και στον τρίτο χρόνο της δημοτικής περιόδου, την πρώτη Κυριακή του Ιανουαρίου, το δημοτικό συμβούλιο συνέρχεται, ύστερα από πρόσκληση του συμβούλου του επιτυχόντος συνδυασμού, που έχει εκλεγεί με τους περισσότερους ψήφους και σε περίπτωση ισοψηφίας, εκείνου που είναι γραμμένος πρώτος στην απόφαση του δικαστηρίου.

Στη συνεδρίαση αυτή, στην οποία προεδρεύει ο σύμβουλος που συγκάλεσε το συμβούλιο, το δημοτικό συμβούλιο εκλέγει ανάμεσα στα μέλη του, χωριστά και με μυστική ψηφοφορία, τον πρόεδρο, τον αντιπρόεδρο και τον γραμματέα του. Εκλέγεται όποιος συγκεντρώσει την απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων. Αν δεν επιτευχθεί αποτέλεσμα ύστερα από δύο διαδοχικές ψηφοφορίες εκλέγεται όποιος λάβει στη Τρίτη ψηφοφορία τη σχετική πλειοψηφία των παρόντων. Αν στη Τρίτη ψηφοφορία

δύο ή περισσότεροι λάβουν ίσο αριθμό ψήφων, ο σύμβουλος που προεδρεύει ενεργεί ανάμεσα τους κλήρωση.

2. αν για οποιοδήποτε λόγο το συμβούλιο δεν συγκληθεί, όπως ορίζεται παραπάνω συνέρχεται την πρώτη Κυριακή του Ιανουαρίου στις 10 το πρωί .
3. Αν δεν επιτευχθεί εκλογή για οποιοδήποτε λόγο , ή η συνεδρίαση ματαιωθεί επειδή δεν σχηματίστηκε απαρτία, η συνεδρίαση επαναλαμβάνεται την επομένη Κυριακή.
4. Τα πρακτικά της εκλογής στέλνονται μέσα σε προθεσμία πέντε ημερών στον περιφερειακό Διευθυντή ο οποίος κρίνει μέσα σε προθεσμία πέντε το πολύ ημερών από την ημέρα της παραλαβής των πρακτικών, για το νόμιμο της εκλογής.
5. Αν ακυρωθεί κάποια εκλογή, επαναλαμβάνεται την πρώτη Κυριακή, πέντε μέρες μετά την παραλαβή της ακυρωτικής απόφασης.
6. Η παραίτηση από το αξίωμα του προέδρου του αντιπροέδρου ή του γραμματέα του δημοτικού συμβουλίου, υποβάλλεται στο δημοτικό συμβούλιο και γίνεται οριστική αφότου γίνει αποδεκτή από το δημοτικό συμβούλιο.

4) Σύγκληση του δημοτικού συμβουλίου.

1. Το δημοτικό συμβούλιο συνεδριάζει υποχρεωτικά ύστερα από πρόσκληση του προέδρου μια φορά το μήνα.
2. Ο πρόεδρος επίσης συγκαλεί το συμβούλιο όποτε το ζητήσει ο δήμαρχος ή η δημορχιακή επιτροπή ή όποτε το ζητήσει το ένα τρίτο τουλάχιστον των μελών του συμβουλίου με γραπτή αίτηση στην οποία αναφέρονται τα θέματα που θα συζητηθούν.
3. Αν ο πρόεδρος δεν το συγκαλέσει το αργότερο έξι μέρες από την υποβολή της αίτησης, το συμβούλιο συνέρχεται ύστερα από πρόσκληση εκείνων που υπέβαλαν την αίτηση και αποφασίζει για τα θέματα, για τα οποία είχε ζητηθεί η σύγκλιση του.
4. Στη συνεδρίαση του συμβουλίου καλείται υποχρεωτικά ο δήμαρχος , αλλιώς η συνεδρίαση είναι άκυρη. Ο Δήμαρχος μετέχει στις συζητήσεις χωρίς ψήφο. Έχει το δικαίωμα να εκφράζει τις απόψεις του πάντοτε και με προτεραιότητα απέναντι σε κάθε άλλον.
5. Ο πρόεδρος καταρτίζει την ημερήσια διάταξη στην οποία αναγράφει υποχρεωτικά όλα τα θέματα που προτείνει ο δήμαρχος. Θέματα που είναι κατεπείγοντα, συζητούνται πριν

από τα θέματα της ημερήσια διάταξης, μόνο αν συναινέσει ο δήμαρχος.

5) Λειτουργία του δημοτικού συμβουλίου.

1. Ο Πρόεδρος του δημοτικού συμβουλίου διευθύνει τη συζήτηση, παίρνει κάθε κατάλληλο μέτρο για την ευταξία της συνεδρίασης και μπορεί να διατάξει την αποβολή από το ακροατήριο κάθε προσώπου που διαταράσσει τη συνεδρίαση.
2. Αν ο πρόεδρος απουσιάζει ή κωλύεται τον αναπληρώνει ο αντιπρόεδρος. Αν απουσιάζει ή κωλύεται και αυτός, όποιος από τους παρόντες συμβούλους του επιτυχόντος συνδυασμού έχει εκλεγεί με τους περισσότερους ψήφους και σε περίπτωση ισοψηφίας αυτός που είναι γραμμένος πρώτος στην απόφαση του δικαστηρίου, ασκεί τα καθήκοντα του προέδρου.
3. Το δημοτικό συμβούλιο έχει δικαίωμα να ζητεί από τον δήμαρχο και τη δημοτική επιτροπή πληροφορίες και στοιχεία που είναι χρήσιμα για την άσκηση των καθηκόντων του και να καλεί στη συνεδρίαση δημοτικούς υπαλλήλους ή ιδιώτες, για να δώσουν πληροφορίες σχετικές με δημοτικές υποθέσεις.

6) Επιτροπές του δημοτικού συμβουλίου.

1. Ο κανονισμός των εργασιών του δημοτικού συμβουλίου μπορεί να προβλέπει τη σύσταση επιτροπών, οι οποίες θα μελετούν και θα εισηγούνται θέματα που συζητά το συμβούλιο.
2. Θέματα που έχουν εγγραφεί στην ημερήσια διάταξη ύστερα από πρόταση του δημάρχου, μπορούν να παραπεμφθούν σε επιτροπή μόνο με απόφαση του δημοτικού συμβουλίου, με την οποία καθορίζεται και προθεσμία για την υποβολή της σχετικής μελέτης ή εισήγησης. Θέματα που εισάγει η δημοτική επιτροπή, δεν παραπέμπονται σε επιτροπή.

16) Δημοτική Επιτροπή- αρμοδιότητες.

1. Η δημοτική επιτροπή αποτελείται από τον δήμαρχο ή τον αντιδήμαρχο, που έχει ορίσει ο δήμαρχος ως πρόεδρο και από δύο μέλη, αν το συμβούλιο έχει μέχρι και δεκαπέντε μέλη, τέσσερα αν το συμβούλιο έχει μέχρι και τριάντα μέλη

και έξι μέλη αν το συμβούλιο έχει μέχρι και σαράντα ένα μέλη.

2. Η δημορχιακή επιτροπή έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες:
 - α) συντάσσει τον προϋπολογισμό του δήμου, β) προελέγγει τον απολογισμό, γ) αποφασίζει για τη διάθεση των πιστώσεων που είναι εγγεγραμμένες στον προϋπολογισμό, δ) καταρτίζει τους όρους, συντάσσει τη διακήρυξη, διεξάγει και κατακυρώνει όλες τις δημοπρασίες. Για τη διεξαγωγή των δημοπρασιών και την αξιολόγηση των προσφορών, μπορεί να συγκροτεί επιτροπές από μέλη της ή ειδικούς επιστήμονες, δημοτικούς ή δημοσίους υπαλλήλους, ε) μελετά την ανάγκη συνάψεως δανείων, καταρτίζει τους όρους τους και κάνει τη σχετική εισήγηση στο δημοτικό συμβούλιο, στ) αποφασίζει για την άσκηση όλων των ένδικων βοηθημάτων και των ενδίκων μέσων, καθώς και για την επιβολή, την αντεπιβολή ή δόση όρκου, ζ) αποφασίζει για την υποβολή προσφυγών στις διοικητικές αρχές, η) αποφασίζει για τον συμβιβασμό ή την κατάργηση δίκης, που έχει αντικείμενο μέχρι του ποσού των 5.000.000. δρχ., θ) αποφασίζει για την αποδοχή κληρονομιών, κληροδοσιών και δωρεών, ι) αποφασίζει για την πρόσληψη πληρεξούσιου δικηγόρου και για την ανάκληση της πληρεξουσιότητας του.

7) Εκλογή της δημορχιακής επιτροπής.

1. Στον πρώτο και στον τρίτο χρόνο της δημοτικής περιόδου, την πρώτη Κυριακή του Ιανουαρίου, το δημοτικό συμβούλιο, μετά την εκλογή του προεδρείου, εκλέγει με μυστική ψηφοφορία τα μέλη της δημορχιακής επιτροπής ανάμεσα στα μέλη του. Σε δημορχιακές επιτροπές με πέντε μέλη και άνω ένα από τα μέλη της εκλέγεται υποχρεωτικά ανάμεσα στους συμβούλους των επιλαχόντων συνδυασμών.

Δεν επιτρέπεται να εκλεγούν μέλη της δημορχιακής επιτροπής, ο πρόεδρος, ο αντιπρόεδρος και ο γραμματέας του δημοτικού συμβουλίου. Κάθε σύμβουλος ψηφίζει υποψήφιους ισάριθμους με τα μέλη της δημορχιακής επιτροπής. Εκλέγονται όσοι λάβουν την απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων. Η ψηφοφορία επαναλαμβάνεται για τις θέσεις για τις οποίες δεν επιτεύχθηκε απόλυτη πλειοψηφία. Αν δεν επιτευχθεί απόλυτη πλειοψηφία και στη δεύτερη ψηφοφορία γίνεται και τρίτη ψηφοφορία, τότε εκλέγονται όσοι λάβουν την σχετική πλειοψηφία των παρόντων. Εκλέγονται επίσης και τρία αναπληρωματικά μέλη,

αν η επιτροπή αποτελείται από πέντε και παραπάνω μέλη και δύο σε κάθε άλλη περίπτωση, καθώς και ένα αναπληρωματικό μέλος ανάμεσα στα μέλη των επιλαχόντων συνδυασμών, για την αναπλήρωση του τακτικού μέλους που εκπροσωπεί την μειοψηφία του δημοτικού συμβουλίου.

2. Τον πρώτο και τον τρίτο χρόνο της δημοτικής περιόδου, οι δημορχιακές επιτροπές που έχουν περισσότερα από τρία μέλη, στην πρώτη συνεδρίαση μετά την εκλογή τους, εκλέγουν μεταξύ των μελών τους, με μυστική ψηφοφορία τον αντιπρόεδρο.

8) Λειτουργία της δημορχιακής επιτροπής.

- Η δημορχιακή επιτροπή έχει απαρτία, εφ' όσον τα μέλη που είναι παρόντα είναι περισσότερα από αυτά που απουσιάζουν. Στις τριμελείς επιτροπές απαιτείται η παρουσία όλων των μελών. Η επιτροπή αποφασίζει με απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων. Σε περίπτωση ισοψηφίας επικρατεί η ψήφος του προέδρου. Αν σε δύο συνεχείς συνεδριάσεις δεν επιτυγχάνεται απαρτία ή απόλυτη πλειοψηφία, αρμόδιος να λάβει απόφαση είναι ο δήμαρχος.
- Αν απουσιάζει ή κωλύεται ο πρόεδρος, προεδρεύει ο αντιπρόεδρος. Αν απουσιάζουν ή κωλύονται τακτικά μέλη, καλούνται τα αναπληρωματικά με τη σειρά της εκλογής τους.
- Αν ένα μέλος της δημορχιακής επιτροπής απουσιάζει αδικαιολόγητα από δύο τουλάχιστον συνεχείς συνεδριάσεις, το δημοτικό συμβούλιο με πράξη του το αντικαθιστά.

9) Αρμοδιότητες του Δημάρχου.

- Ο δήμαρχος έχει τις εξής αρμοδιότητες: α) εκπροσωπεί το δήμο στα δικαστήρια και σε κάθε δημόσια αρχή και δίνει τους όρκους που επιβάλλονται στο δήμο, β) εκτελεί τις αποφάσεις του δημοτικού συμβουλίου και της δημορχιακής επιτροπής, γ) είναι προϊστάμενος των υπηρεσιών του δήμου και τις διευθύνει, δ) είναι προϊστάμενος όλου του προσωπικού του δήμου, αποφασίζει για το διορισμό αυτού και εκδίδει τις αποφάσεις που προβλέπουν οι σχετικές διατάξεις για το διορισμό, τις κάθε είδους υπηρεσιακές μεταβολές και την άσκηση του πειθαρχικού ελέγχου, ε) διατάζει την είσπραξη των δημοτικών εσόδων και εκδίδει τα χρηματικά εντάλματα σε βάρος των πιστώσεων που

προβλέπονται στον προϋπολογισμό ή έχουν εγγραφεί σ' αυτόν ύστερα από αναμόρφωση και έχουν διατεθεί (ψηφισθεί) με αποφάσεις του αρμόδιου οργάνου, αφού προηγουμένως έχουν ελεγχθεί τα σχετικά δικαιολογητικά από την αρμόδια υπηρεσία του δήμου, στ) υπογράφει τις συμβάσεις που συνάπτει ο δήμος, ζ) εκδίδει πιστοποιητικά προσωπικής και οικογενειακής κατάστασης των δημοτών και η) ασκεί τις αρμοδιότητες που του αναθέτουν ειδικές διατάξεις του κώδικα ή άλλου νόμου.

- Κατ' εξαίρεση, σε περίπτωση που δημιουργείται προφανής κίνδυνος ή ζημιά των δημοτικών συμφερόντων από την αναβολή, ο δήμαρχος μπορεί να λάβει μέτρα για θέματα που ανήκουν στην αρμοδιότητα της δημορχιακής επιτροπής, οφείλει όμως να υποβάλει αμέσως τις ενέργειες του στην έγκριση της.
- Σε περίπτωση που τα συμφέροντα του δημάρχου συγκρούονται με τα συμφέροντα του δήμου, τα καθήκοντα του δημάρχου ασκεί ο σύμβουλος του επιτυχόντος συνδυασμού που ορίζεται από το δημοτικό συμβούλιο.

10) Αντιδήμαρχοι

- Σε κάθε δήμο που έχει πραγματικό πληθυσμό πάνω από 5.000 κατοίκους, σύμφωνα με τα αποτελέσματα της τελευταίας απογραφής και σε δήμους που είναι πρωτεύουσες νομών, τον δήμαρχο επικουρούν αντιδήμαρχοι. Σε δήμους που έχουν πληθυσμό πάνω από 5.000 και έως 10.000 κατοίκους και σε δήμους που είναι έδρες νομών ορίζεται ένας αντιδήμαρχος.
- Σε δήμους που έχουν πληθυσμό δέκα έως είκοσι πέντε χιλιάδες κατοίκους ορίζονται δύο αντιδήμαρχοι. Σε δήμους που έχουν πληθυσμό από είκοσι πέντε χιλιάδες έως εβδομήντα πέντε χιλιάδες κατοίκους ορίζονται τρεις αντιδήμαρχοι.
- Σε δήμους που έχουν πληθυσμό από εβδομήντα πέντε χιλιάδες έως και εκατόν δέκα χιλιάδες κατοίκους ορίζονται τέσσερις αντιδήμαρχοι. Σε δήμους με πληθυσμό από εκατόν δέκα χιλιάδες και έως εκατόν Πενήντα χιλιάδες κατοίκους ορίζονται πέντε αντιδήμαρχοι. Στους μεγαλύτερους δήμους ο αριθμός των αντιδημάρχων είναι ίσος με τον αριθμό των διαμερισμάτων και μπορεί να αυξηθεί κατά δύο με απόφαση του δημοτικού συμβουλίου.

- Αντιδήμαρχοι είναι οι σύμβουλοι που ορίζει ο δήμαρχος, με διετή θητεία, εκτός εάν το δημοτικό συμβούλιο με απόφαση του της περιορίσει στον ένα χρόνο. Η απόφαση του δημοτικού συμβουλίου λαμβάνεται πριν από τον ορισμό των αντιδημάρχων. Κατά τη διάρκεια της θητείας τους δεν μπορούν να εκλεγούν μέλη του προεδρείου του δημοτικού συμβουλίου και της δημορχιακής επιτροπής.
- Ο δήμαρχος με απόφαση του που δημοσιεύεται σε μια τουλάχιστον εφημερίδα και αν δεν υπάρχει ημερήσια σε εβδομαδιαία, της πρωτεύουσας του νομού, μεταβιβάζει αρμοδιότητες του σε αντιδημάρχους. Αν ο αντιδήμαρχος απουσιάζει ή κωλύεται τις αρμοδιότητες του ασκεί ο δήμαρχος.

11) Αναπλήρωση του δημάρχου.

- Όταν ο δήμαρχος απουσιάζει ή κωλύεται τα καθήκοντα του ασκεί ο αντιδήμαρχος που ορίζεται απ' αυτόν. Όταν ο αντιδήμαρχος αυτός απουσιάζει ή κωλύεται τα καθήκοντα του ασκεί άλλος αντιδήμαρχος και αν δεν υπάρχει, σύμβουλος του επιτυχόντος συνδυασμού που ορίζεται απ' αυτόν. Αν δεν ορισθεί σύμβουλος τα καθήκοντα του ασκεί ο σύμβουλος του επιτυχόντος συνδυασμού που έχει εκλεγεί με τους περισσότερους ψήφους και σε περίπτωση ισοψηφίας αυτός που είναι γραμμένος πρώτος στην απόφαση του δικαστηρίου. Σε δήμους που έχουν πραγματικό πληθυσμό έως δέκα χιλιάδες κατοίκους αν ο δήμαρχος απουσιάζει ή κωλύεται, τον αναπληρώνει ένας δημοτικός σύμβουλος του επιτυχόντος συνδυασμού, που ορίζεται από τον δήμαρχο.
- Αν ο δήμαρχος έχει τεθεί σε αργία, το δημοτικό συμβούλιο ορίζει αναπληρωτή έναν από τους αντιδημάρχους και αν δεν προβλέπεται αντιδήμαρχος ένας από τους συμβούλους του επιτυχόντος συνδυασμού. Αν το δημοτικό συμβούλιο δεν ορίσει αναπληρωτή μέσα σε προθεσμία πέντε ημερών αφότου ο δήμαρχος τέθηκε σε αργία, ή αν εκείνος που ορίσθηκε αρνείται ν' ασκήσει τα καθήκοντα του, τα καθήκοντα ασκεί ο πρώτος σε σταυρούς προτίμησης σύμβουλος του επιτυχόντος συνδυασμού. Αν κανένας από τους συμβούλους του επιτυχόντος συνδυασμού δεν δέχεται την άσκηση των καθηκόντων του δημάρχου, τότε ασκεί αυτά ο πρώτος κατά σειρά επιτυχίας του πρώτου επιλαχόντος συνδυασμού.

- Αν αυτός που έχει εκλεγεί δήμαρχος παραιτηθεί, εκπέσει ή πεθάνει ή η θέση του μείνει κενή για οποιοδήποτε λόγο, τα καθήκοντα του δημάρχου εκτελεί έως ότου εκλεγεί νέος δήμαρχος, ο σύμβουλος του επιτυχόντος συνδυασμού που έχει εκλεγεί με τους περισσότερους ψήφους και σε περίπτωση ισοψηφίας εκείνος που είναι γραμμένος πρώτος στην απόφαση του δικαστηρίου.

12) Εκλογή νέου δημάρχου.

Αν η εκλογή του δημάρχου ακυρωθεί επειδή αυτός που έχει εκλεγεί δήμαρχος δεν έχει τα νόμιμα προσόντα, ή η θέση του δημάρχου μένει κενή επειδή αυτός που έχει εκλεγεί αποποιήθηκε την εκλογή ή παραιτήθηκε ή εξέπεσε ή πέθανε, δήμαρχος εκλέγεται ένας από τους δημοτικούς συμβούλους του επιτυχόντος συνδυασμού, σύμφωνα με τους παρακάτω όρους:

- Σε περίπτωση αποποίησης της εκλογής από τον δήμαρχο την πρώτη Κυριακή μετά την εγκατάσταση των δημοτικών αρχών και σε κάθε άλλη περίπτωση μέσα σε προθεσμία δέκα πέντε ημερών αφότου κενώθηκε η θέση, οι σύμβουλοι του επιτυχόντος συνδυασμού συνέρχονται στο δημοτικό κατάστημα ύστερα από πρόσκληση του συμβούλου του επιτυχόντος συνδυασμού που έχει εκλεγεί με τις περισσότερες ψήφους και σε περίπτωση ισοψηφίας, εκείνου που είναι γραμμένος πρώτος στην απόφαση του δικαστηρίου και εκλέγει με μυστική ψηφοφορία και με την απόλυτη πλειοψηφία του συνολικού αριθμού των συμβούλων του συνδυασμού έναν απ' αυτούς δήμαρχος.

Δ. ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗ

1) Διαίρεση δήμων σε διαμερίσματα

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 120 του ΔΚΚ (ΠΔ 410/95), οι Δήμοι που σύμφωνα με την τελευταία απογραφή έχουν περισσότερους από 150.000 κατοίκους, διαιρούνται σε διαμερίσματα με απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου. Ο Δήμος Αθηναίων διαιρείται σε πέντε έως επτά και οι δήμοι της Θεσσαλονίκης και του Πειραιά από τρία έως πέντε.

Ο αριθμός των διαμερισμάτων και τα όρια τους καθορίζονται με διατάγματα, ύστερα από γνώμη του δημοτικού συμβουλίου αφού ληφθούν υπόψη η κατανομή του πληθυσμού και η καλύτερη εξυπηρέτηση των κατοίκων.

2) Όργανα δημοτικού διαμερίσματος

Τα όργανα του δημοτικού διαμερίσματος είναι: α) το συμβούλιο του διαμερίσματος, β) ο πρόεδρος του συμβουλίου του διαμερίσματος.

Το συμβούλιο του δημοτικού διαμερίσματος αποτελείται από 15 μέλη, τα οποία εκλέγονται κάθε τέσσερα χρόνια. Η εκλογή γίνεται την ίδια μέρα που εκλέγεται το δημοτικό συμβούλιο και ο δήμαρχος και η εγκατάσταση των οργάνων αυτών γίνεται με τον ίδιο τρόπο που γίνεται και η εγκατάσταση των δημοτικών αρχών.

3) Αρμοδιότητες συμβουλίου δημοτικού διαμερίσματος

Το συμβούλιο του δημοτικού διαμερίσματος με αποφάσεις του εκφράζει γνώμες και διατυπώνει προτάσεις για τα παρακάτω θέματα, είτε με δική του ευθύνη, είτε με παραπομπή από τα αρμόδια όργανα του δήμου.

1. Τις υπηρεσιακές μονάδες του δήμου που υπάρχουν οι δυνατότητες να λειτουργήσουν στο διαμέρισμα και η λειτουργία τους θα συμβάλει στην καλύτερη εξυπηρέτηση των δημοτών και στην ανάπτυξη του διαμερίσματος.
2. Την αξιοποίηση των ακινήτων του δήμου που βρίσκονται στη περιοχή του διαμερίσματος.
3. Την ύδρευση, αποχέτευση και όλα τα κοινόχρηστα δίκτυα.
4. Την προστασία του φυσικού, δομημένου και πολιτιστικού περιβάλλοντος και για την καθαριότητα της περιοχής του διαμερίσματος.
5. Για όλους τους κοινόχρηστους και κοινωφελείς χώρους της περιοχής του διαμερίσματος.
6. Την συγκοινωνία και την κυκλοφορία της περιοχής.
7. Την δημιουργική αξιοποίηση του ελεύθερου χρόνου των νέων.
8. Την ανάπτυξη της περιφέρειας του διαμερίσματος σε πολιτιστικά, πνευματικά, κοινωνικά θέματα, την μέριμνα για την υγεία, την πρόνοια και την παροχή κοινωνικών υπηρεσιών.
9. Την πολεοδομική ανάπτυξη και ανάπλαση της περιοχής.
10. Την λειτουργία των δημοτικών ιδρυμάτων, δημοτικών νομικών προσώπων, εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, δημοτικών επιχειρήσεων και γενικότερα κοινωφελών ιδρυμάτων.
11. Την εκτέλεση, λειτουργία και συντήρηση των έργων.

12. Την τροποποίηση των ορίων του δημοτικού διαμερίσματος.
13. Την αξιοποίηση των τοπικών πόρων της περιοχής.

4) Αρμοδιότητες του προέδρου και του αντιπροέδρου του δημοτικού διαμερίσματος

Ο πρόεδρος του συμβουλίου του δημοτικού διαμερίσματος ασκεί τις εξής αρμοδιότητες:

- Εκπροσωπεί το συμβούλιο του δημοτικού διαμερίσματος.
- Ασκεί κάθε αρμοδιότητα που εκχωρείται από το δήμαρχο.
- Μεταφέρει και παρουσιάζει στο δήμαρχο και στα άλλα αρμόδια όργανα του δήμου τα προβλήματα του δημοτικού διαμερίσματος. Συνεργάζεται με το δήμαρχο και τις αρμόδιες δημοτικές αρχές προκειμένου να προετοιμάσει κάθε θέμα που θα συζητηθεί στο συμβούλιο του διαμερίσματος.
- Παρακολουθεί την προώθηση από τον δήμο των θεμάτων που αναφέρονται στις αποφάσεις του συμβουλίου που έχουν σταλεί σ' αυτόν.
- Συμμετέχει στις συνεδριάσεις του δημοτικού συμβουλίου, στις οποίες καλείται υποχρεωτικά με δικαίωμα έκφρασης γνώμης για θέματα που ενδιαφέρουν το διαμέρισμα.

Ο αντιπρόεδρος του συμβουλίου του δημοτικού διαμερίσματος αναπληρώνει τον πρόεδρο στα καθήκοντα του, όταν αυτός απουσιάζει ή κωλύεται.

5) Συνοικιακά συμβούλια

Με σκοπό την προώθηση της Λαϊκής συμμετοχής στις τοπικές υποθέσεις, την ενεργοποίηση, την κινητοποίηση και την οργάνωση των δημοτών στα πλαίσια του θεσμού της τοπικής αυτ/σης, για την έρευνα, τον εντοπισμό, την καταγραφή των τοπικών προβλημάτων, αναγκών και δυνατοτήτων κάθε περιοχής καθώς και την ιεράρχηση, επεξεργασία και προώθηση κάθε τοπικού προβλήματος απασχόλησης, διαβίωσης και ψυχαγωγίας των κατοίκων του δήμου ή της Κοινότητας, κάθε δημοτικό ή κοινοτικό συμβούλιο μπορεί να διαιρέσει την περιοχή του δήμου ή της κοινότητας σε συνοικίες και να συγκροτεί αντίστοιχα συνοικιακά συμβούλια.

Τα κριτήρια για τη διαίρεση ενός δήμου ή μιας κοινότητας σε συνοικίες είναι γεωγραφικά (φυσικά ή τεχνητά όρια), διοικητικά. Πληθυσμιακά, οικονομικά, κοινωνικά και πολιτιστικά. –άρθρο 169 του ΔΚΚ-

6) Όργανα της συνοικίας

Όργανα της συνοικίας είναι : α) η συνέλευση των κατοίκων, β) το συνοικιακό συμβούλιο και γ) ο Πρόεδρος του συνοικιακού συμβουλίου. –άρθρο 170 του ΔΚΚ

7) Αρμοδιότητες του συνοικιακού συμβουλίου:

1. Το Συνοικιακό συμβούλιο μπορεί να διατυπώνει γνώμες και προτάσεις για τα θέματα που αφορούν τους κατοίκους της συνοικίας και ιδιαίτερα για θέματα παιδείας και λαϊκής επιμόρφωσης, θέματα υγείας και κοινωνικής πρόνοιας, θέματα καθαριότητας και προστασίας του περιβάλλοντος, πολεοδομικά θέματα (χρήσεις γης, κοινόχρηστοι και κοινωφελείς χώροι, κοινωφελή κτίρια και εγκαταστάσεις, κυκλοφορία και συγκοινωνία, έργα και δίκτυα υποδομής) θέματα άθλησης και ψυχαγωγίας, πολιτιστικά θέματα, θέματα αξιοποίησης δημοτικής περιουσίας και θέματα αξιοποίησης τοπικών πόρων.

2. Για τα πιο πάνω θέματα το συνοικιακό συμβούλιο αποφασίζει είτε με δική του πρωτοβουλία είτε ύστερα από παραπομπή από τα αρμόδια όργανα του δήμου ή της κοινότητας.

Οι αποφάσεις του συνοικιακού συμβουλίου διαβιβάζονται από τον πρόεδρο του στο Δήμαρχο ή στον πρόεδρο της Κοινότητας, η οποία μεριμνά για την επεξεργασία κάθε απόφασης από την αρμόδια υπηρεσία του δήμου ή της κοινότητας.

Μετά την επεξεργασία αυτή η απόφαση του συνοικιακού συμβουλίου, συνοδευμένη από τη σχετική εισήγηση της αρμόδιας υπηρεσίας, διαβιβάζονται στο αρμόδια κατά περίπτωση όργανο του δήμου ή της κοινότητας για να λάβει σχετική απόφαση.

Η απόφαση του αρμόδιου οργάνου του δήμου ή της κοινότητας, αποστέλλεται μέσα σε δύο μήνες από την ημερομηνία περιέλευσης της απόφασης του συνοικιακού συμβουλίου στο δήμο ή στη κοινότητα.

3. Το δημοτικό ή κοινοτικό συμβούλιο με απόφαση του η οποία λαμβάνεται με την απόλυτη πλειοψηφία των μελών, μεταβιβάζει ορισμένες αρμοδιότητες του στα συνοικιακά συμβούλια.

Η απόφαση αυτή δημοσιεύεται σε μία τουλάχιστον εφημερίδα, κατ' ανάλογη εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 115 παρ. 3 και τοιχοκολλείται στο κοινοτικό ή δημοτικό κατάστημα κατά τα

οριζόμενα στο άρθρο 96 παρ. 6. Οι αρμοδιότητες αυτές ασκούνται μέσα στα όρια της συνοικίας.

4. Κάθε έτος το Δημοτικό Συμβούλιο με απόφαση του καθορίζει το ανώτατο ύψος του προϋπολογισμού εξόδων λειτουργίας κάθε συνοικιακού συμβουλίου λαμβάνοντας υπόψη τις αρμοδιότητες που του έχει μεταβιβάσει και τις δραστηριότητες του. Η απόφαση αυτή διαβιβάζεται στο συνοικιακό συμβούλιο έως το τέλος Σεπτεμβρίου.

5. Το συνοικιακό συμβούλιο καταρτίζει σχέδιο του προϋπολογισμού εξόδων της συνοικίας για το επόμενο οικονομικό έτος ο οποίος δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει το ανώτατο ποσό που καθορίστηκε σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο. Το σχέδιο συνοδεύεται από αιτιολογική έκθεση η οποία περιέχει αιτιολόγηση κάθε εγγραφής και η οποία αποστέλλεται έγκαιρα στη δημορχιακή επιτροπή ή στον Πρόεδρο της Κοινότητας έως το τέλος του Οκτωβρίου.

6. Η δημορχιακή επιτροπή ή ο Πρόεδρος της Κοινότητας εξετάζει: α) αν οι συνολικές δαπάνες που αναγράφονται στο σχέδιο του προϋπολογισμού εξόδων της συνοικίας υπερβαίνουν το ποσό που έχει καθορισθεί από το Δημοτικό ή Κοινοτικό Συμβούλιο για κάθε συνοικία, β) αν οι δαπάνες αφορούν τις αρμοδιότητες που έχουν μεταβιβασθεί από το Δημοτικό ή το Κοινοτικό Συμβούλιο στο συνοικιακό συμβούλιο και γ) αν οι δαπάνες είναι νόμιμες.

Η δημορχιακή επιτροπή ή ο Πρόεδρος της Κοινότητας διαγράφει κάθε δαπάνη που δεν συγκεντρώνει τις πιο πάνω υπό στοιχεία β' και γ' προϋποθέσεις και σε περίπτωση υπέρβασης του πιο πάνω ανώτατου ποσού, περικόπτει τα επί μέρους κονδύλια.

7. Το σχέδιο προϋπολογισμού εξόδων της συνοικίας όπως τελικά διαμορφώνεται από τη δημορχιακή επιτροπή ή τον Πρόεδρο της Κοινότητας, σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο, εντάσσεται στο σχέδιο προϋπολογισμού του Δήμου ή της Κοινότητας, το οποίο συντάσσει η Δημορχιακή Επιτροπή ή ο Πρόεδρος της Κοινότητας κατά το άρθρο 219 παρ.1.

Στον προϋπολογισμό του Δήμου ή της Κοινότητας περιλαμβάνονται ιδιαίτερα κεφάλαια για κάθε συνοικία.

8. Αν δεν καταρτισθεί ή δεν υποβληθεί έγκαιρα στη Δημορχιακή επιτροπή ή στον Πρόεδρο της Κοινότητας το σχέδιο του προϋπολογισμού εξόδων της συνοικίας, καταρτίζεται από τη Δημορχιακή Επιτροπή ή τον Πρόεδρο της Κοινότητας.

9. Οι πράξεις των συνοικιακών συμβουλίων που εκδίδονται κατά την άσκηση των παραπάνω αρμοδιοτήτων αποστέλλονται στο Δήμο ή στην κοινότητα και με βάση αυτές εκδίδεται σχετική απόφαση του Δημοτικού ή του Κοινοτικού Συμβουλίου ή της δημορχιακής επιτροπής ανάλογα με το αντικείμενο και την αρμοδιότητα κάθε οργάνου, μέσα σε δύο μήνες από τότε που περιήλθαν στο δήμο ή στη Κοινότητα.

8) Εκλογή και λειτουργία του συνοικιακού συμβουλίου.

1. Η εκλογή των συνοικιακών συμβουλίων γίνεται με άμεση και μυστική ψηφοφορία από τους κατοίκους της συνοικίας.

Δικαίωμα να εκλέγουν και να εκλέγονται στα συνοικιακά συμβούλια έχουν όλοι οι κάτοικοι της συνοικίας οι οποίοι είναι εγγεγραμμένοι σε εκλογικό κατάλογο οποιουδήποτε δήμου ή κοινότητας της χώρας. Η θητεία των συνοικιακών συμβουλίων διαρκεί τέσσερα έτη και λήγει σε κάθε περίπτωση στο τέλος του τέταρτου έτους της δημοτικής ή κοινοτικής περιόδου.

Ο Δήμος ή η Κοινότητα έχει την υποχρέωση να εξασφαλίσει κατάστημα για τη στέγαση του συνοικιακού συμβουλίου.

2. Με απόφαση του Δημοτικού ή Κοινοτικού Συμβουλίου ορίζονται: ο αριθμός των μελών, ο τρόπος ο χρόνος και η διαδικασία εκλογής των μελών, ο τρόπος σύγκλισης και λειτουργίας των συνοικιακών συμβουλίων και οι σχέσεις του με το Συμβούλιο και τα άλλα όργανα του δήμου ή της κοινότητας.

3. Τα συνοικιακά συμβούλια μπορούν να συγκροτούν επιτροπές από μέλη τους και κατοίκους της συνοικίας σε θέματα που αφορούν ολόκληρη τη συνοικία ή τμήμα της.

9) Πάρεδρος

Κάθε συνοικισμός, που έχει καταγραφεί ως αυτοτελής και έχει πληθυσμό τουλάχιστον 151 κατοίκους, εκπροσωπείται στη διοίκηση του δήμου ή της κοινότητας με δικό του όργανο, που εκλέγεται με καθολική και μυστική ψηφοφορία.

Ο εκπρόσωπος αυτός του συνοικισμού καλείται πάρεδρος.

Ο συνοικισμός έδρας δήμου ή κοινότητας δεν εκλέγει πάρεδρο. Επίσης δεν εκλέγεται πάρεδρος στον μοναδικό συνοικισμό όταν αυτός ταυτίζεται με τον δήμο ή την κοινότητα.

Σε κάθε δήμο ή κοινότητα που υπάρχουν μέχρι πέντε συνοικισμοί με πληθυσμό άνω των 151 κατοίκων, κάθε συνοικισμός εκλέγει έναν πάρεδρο. Και στην περίπτωση που ο αριθμός των συνοικισμών που υπερβαίνουν τους 150 κατοίκους

είναι παραπάνω από πέντε , τότε και οι πάρεδροι που εκλέγονται δεν υπερβαίνουν τους πέντε. Στην περίπτωση αυτή ο περιφερειακός διευθυντής με απόφαση του καθορίζει ποιοι συννοικισμοί θα εκλέξουν δικό τους πάρεδρο και ποιοι θα εκλέξουν πάρεδρο από κοινού. Από κοινού πάρεδρο εκλέγουν δύο συννοικισμοί και σε εξαιρετική περίπτωση τρεις ή περισσότεροι.

10) Εκλογή – θητεία – εγκατάσταση παρέδρου.

Ο πάρεδρος εκλέγεται κάθε τέσσερα χρόνια την ίδια μέρα που εκλέγεται το δημοτικό ή κοινοτικό συμβούλιο.

Η εγκατάσταση του παρέδρου που έχει εκλεγεί γίνεται ταυτόχρονα με την εγκατάσταση του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου και η θητεία του λήγει την 31^η Δεκεμβρίου του τετάρτου έτους , μαζί με τη λήξη της θητείας του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου.

11) Αρμοδιότητες των παρέδρων.

Οι πάρεδροι συμμετέχουν στις συνεδριάσεις του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου στις οποίες καλούνται υποχρεωτικά και έχουν δικαίωμα να εκφράσουν γνώμη σε όλα τα θέματα που συζητούνται σ' αυτό. Δικαίωμα ψήφου έχουν μόνο όταν συζητούνται θέματα που αφορούν τον συννοικισμό ή τους συννοικισμούς τους και αναφέρονται: α) στο σχέδιο πόλης, β) στην εφαρμογή προγράμματος αποκατάστασης αστέγων, γ) στη κήρυξη απαλλοτρίωσης ακινήτου ή σύσταση δουλείας.

12) Δημοτικά και κοινοτικά νομικά πρόσωπα- ιδρύματα.

Το δημοτικό ή κοινοτικό συμβούλιο με σκοπό την καλύτερη εξυπηρέτηση των δημοτών και των κατοίκων, μπορεί με απόφαση του να ιδρύει νομικά πρόσωπα ή ιδρύματα που υπάγονται στην εποπτεία του.

13) Διοίκηση

- Τα δημοτικά ή κοινοτικά ιδρύματα διοικούνται από διοικητικό συμβούλιο που απαρτίζεται από τον δήμαρχο ή τον αντιδήμαρχο που ορίζει ο δήμαρχος ή τον πρόεδρο της κοινότητας, ως πρόεδρο και από έξι έως δέκα μέλη που εκλέγονται από το δημοτικό ή κοινοτικό συμβούλιο. Ένα

από τα μέλη του εκλέγεται από τα μέλη του ως αντιπρόεδρος.

- Μέλη του διοικητικού συμβουλίου του ιδρύματος εκλέγονται ένας τουλάχιστον δημοτικός ή κοινοτικός σύμβουλος, ένας τουλάχιστον σύμβουλος δημοτικού διαμερίσματος σε δήμου που εφαρμόζεται ο θεσμός αυτός, ένας εκπρόσωπος των εργαζομένων του ιδρύματος, που ορίζεται από τη γενική συνέλευση των εργαζομένων.

14) Εκλογή και θητεία των μελών του διοικητικού συμβουλίου.

Η εκλογή των μελών του διοικητικού συμβουλίου γίνεται κάθε δύο χρόνια και λήγει σε κάθε περίπτωση με την εγκατάσταση των νέων μελών. Μέσα σ' ένα μήνα από την εγκατάσταση των δημοτικών και κοινοτικών αρχών, για την πρώτη διετία και ένα μήνα από τη λήξη της θητείας των μελών του διοικητικού συμβουλίου, το δημοτικό ή κοινοτικό συμβούλιο συνεδριάζει και εκλέγει με μυστική ψηφοφορία και απόλυτη πλειοψηφία του συνολικού αριθμού των μελών του, τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου κάθε ιδρύματος.

15) Εκτελεστική επιτροπή.

Σε κάθε ίδρυμα υπάρχει εκτελεστική επιτροπή που αποτελείται από τον πρόεδρο ή τον αντιπρόεδρο και δύο μέλη του διοικητικού συμβουλίου.

Τα τακτικά καθώς και δύο αναπληρωματικά μέλη εκλέγονται από το διοικητικό συμβούλιο με σχετική πλειοψηφία και η θητεία τους είναι διετής. Η εκλογή γίνεται ευθύς μόλις το διοικητικό συμβούλιο καταρτισθεί σε σώμα.

16) Αρμοδιότητες των οργάνων διοίκησης.

Το διοικητικό συμβούλιο, ο πρόεδρος και η εκτελεστική επιτροπή έχουν ως προς τη διοίκηση του ιδρύματος τις αρμοδιότητες δημοτικού συμβουλίου, δημάρχου και δημαρχιακής επιτροπής αντίστοιχα.

Ο πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου μπορεί με πράξη του που δημοσιεύεται, να μεταβιβάσει ορισμένες από τις αρμοδιότητες του σε μέλος της εκτελεστικής επιτροπής ή στο γενικό διευθυντή, που τυχόν προβλέπεται από τον οργανισμό του ιδρύματος ή σε άλλο ανώτατο ή ανώτερο υπάλληλο του.

17) Λειτουργία του διοικητικού συμβουλίου και εποπτεία.

Τα θέματα τα σχετικά με τις εργασίες του διοικητικού συμβουλίου, την πρόσκληση των μελών του και της εκτελεστικής επιτροπής σε συνεδρίαση, την απαιτούμενη για τη λήψη αποφάσεων πλειοψηφία, τον έλεγχο και την εκτελεστότητα των αποφάσεων του, την αστική και πειθαρχική ευθύνη των οργάνων διοίκησης του, ρυθμίζονται με ανάλογη εφαρμογή των σχετικών διατάξεων που αφορούν το δημοτικό συμβούλιο, τη δημαρχιακή επιτροπή και τα μέλη τους.

Οι κανονισμοί λειτουργίας των ιδρυμάτων καταρτίζονται και ψηφίζονται από τα διοικητικά συμβούλια.

Για τις αποφάσεις του διοικητικού συμβουλίου που αφορούν τον προϋπολογισμό, τον απολογισμό, τον οργανισμό εσωτερικής υπηρεσίας, τον εσωτερικό κανονισμό λειτουργίας, την εκποίηση ή ανταλλαγή ακινήτων ή την επιβάρυνση τους με εμπράγματα δικαιώματα, την αποδοχή κληρονομιών και δωρεών που περιέχουν όρο, ή κληροδοσιών, καθώς και τη συνομολόγηση δανείων, απαιτείται και γνώμη δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου.

18) Λοιπά δημοτικά ή κοινοτικά νομικά πρόσωπα.

Οι δήμοι και οι κοινότητες μπορούν να συνιστούν και άλλα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου που υπάγονται στην εποπτεία τους. Ο περιφερειακός διευθυντής εκδίδει με βάση τη σχετική απόφαση του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου, την πράξη σύστασης του νομικού προσώπου η οποία δημοσιεύεται στην εφημερίδα της κυβερνήσεως.

Στην απόφαση του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου για τη σύσταση του νομικού προσώπου ορίζονται το όνομα, η περιουσία που τυχόν αφιερώνεται σ' αυτό και οι πόροι.

Τα δημοτικά ή κοινοτικά νομικά πρόσωπα διοικούνται από το διοικητικό συμβούλιο που αποτελείται από πέντε έως δέκα πέντε μέλη, τα οποία μαζί με τους αναπληρωτές τους ορίζονται από το δημοτικό ή κοινοτικό συμβούλιο.

Πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου είναι ο δήμαρχος ή ο πρόεδρος της κοινότητας ή άλλο μέλος, αιρετό ή μη, που ορίζεται απ' αυτούς. Μέλη του διοικητικού συμβουλίου είναι δημοτικοί ή κοινοτικοί σύμβουλοι και δημότες ή κάτοικοι που έχουν ανάλογη επαγγελματική ή κοινωνική δράση ή ειδικές γνώσεις ανάλογες με το σκοπό του νομικού προσώπου. Η

θητεία των μελών του διοικητικού συμβουλίου ορίζεται με την απόφαση του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου.

Σκοπός των νομικών αυτών προσώπων είναι η οργάνωση ορισμένης δημοτικής ή κοινοτικής υπηρεσίας για την καλύτερη ικανοποίηση μιας τοπικής ανάγκης, όπως π.χ. συστήματος υδρεύσεως, φιλαρμονικής, βιβλιοθήκης, μουσείου, γυμναστηρίου, θεάτρου, νεκροταφείου κ.α.

Ε. ΣΥΝΔΕΣΜΟΙ ΔΗΜΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ.

Δύο ή περισσότεροι δήμοι ή κοινότητες, μπορούν με απόφαση των δημοτικών ή κοινοτικών τους συμβουλίων, να συστήνουν σύνδεσμο δήμων ή κοινοτήτων ή δήμων και κοινοτήτων, για την κοινή εκτέλεση και συντήρηση έργων, την προμήθεια μηχανημάτων και υλικών για την παροχή υπηρεσιών που ανήκουν στις αρμοδιότητες τους, καθώς και για τον σχεδιασμό και την κατάρτιση προγραμμάτων και μεθόδων για την ανάπτυξη του ευρύτερου χώρου τους.

Η απόφαση των δημοτικών ή κοινοτικών συμβουλίων περιέχει το σκοπό για τον οποίο ιδρύεται ο σύνδεσμος, τη χρονική διάρκεια και την έδρα του, καθώς και τις εισφορές που πρέπει να καταβάλλει κάθε χρόνο ο κάθε δήμος ή κοινότητα που συμμετέχει σ' αυτόν.

Ο περιφερειακός διευθυντής αφού ελέγξει την νομιμότητα των σχετικών αποφάσεων των δημοτικών ή κοινοτικών συμβουλίων, εκδίδει σχετική πράξη που δημοσιεύεται στην εφημερίδα της κυβέρνησης. Με την ίδια πράξη, σε περίπτωση που υπάρχει διαφωνία ανάμεσα στα συμβούλια, ορίζεται και η έδρα του συνδέσμου.

Με απόφαση του περιφερειακού διευθυντή, μπορεί να γίνει υποχρεωτική για ένα δήμο ή για μια κοινότητα η συμμετοχή σε σύνδεσμο του ίδιου νομού, που έχει συσταθεί, εφ' όσον συντρέχουν όλες οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

Α) Αν στο σύνδεσμο μετέχει το 1/3 τουλάχιστον των δήμων και κοινοτήτων του νομού.

Β) Αν αποφασίσει τη συμμετοχή το διοικητικό συμβούλιο του συνδέσμου με την απόλυτη πλειοψηφία του συνολικού αριθμού των μελών του και

Γ) Αν οι ανάγκες των κατοίκων δεν μπορούν να αντιμετωπισθούν διαφορετικά.

Τα συμβούλια των δήμων και κοινοτήτων που μετέχουν στο σύνδεσμο μπορούν με απόφαση τους, να διευρύνουν τον σκοπό, να παρατείνουν τη διάρκεια και να μεταφέρουν την έδρα του

συνδέσμου, καθώς και ν' αυξήσουν τις εισφορές των μελών του πέρα από τα όρια της συστατικής πράξης.

Η συμμετοχή νέου δήμου ή κοινότητας σε υφιστάμενο σύνδεσμο ή αποχώρηση απ' αυτόν μέλους του, επιτρέπεται αν το αποφασίσει το συμβούλιο του ενδιαφερόμενου δήμου ή της ενδιαφερόμενης κοινότητας και αποδεχθεί την απόφαση το διοικητικό συμβούλιο του συνδέσμου με απόφαση που λαμβάνεται με την απόλυτη πλειοψηφία των μελών του. Αν το διοικητικό συμβούλιο του συνδέσμου αρνείται αδικαιολόγητα, με οποιοδήποτε τρόπο, ν' αποδεχθεί τη συμμετοχή στο σύνδεσμο ενός δήμου ή κοινότητας, η συμμετοχή αποφασίζεται από τον περιφερειακό διευθυντή, αν οι ανάγκες των κατοίκων δεν μπορούν ν' αντιμετωπισθούν διαφορετικά και δεν παρεμποδίζεται η εκπλήρωση των σκοπών του συνδέσμου.

Αν το διοικητικό συμβούλιο αρνείται αδικαιολόγητα με οποιοδήποτε τρόπο ν' αποδεχθεί την αποχώρηση από το σύνδεσμο ενός δήμου ή μιας κοινότητας, η αποχώρηση αποφασίζεται από τον περιφερειακό διευθυντή, αν αυτή δεν βλάπτει τα συμφέροντα των κατοίκων του δήμου ή της κοινότητας που αποχωρεί και δεν παρεμποδίζει την περαιτέρω λειτουργία του συνδέσμου και την εκπλήρωση του σκοπού για τον οποίο έχει συσταθεί.

Για τη σύσταση συνδέσμου δήμων ή κοινοτήτων που υπάγονται στην περιφέρεια περισσότερων όμορων νομών, για την συμμετοχή ή αποχώρηση μέλους από το σύνδεσμο αυτό, για την διεύρυνση των σκοπών, την παράταση της διάρκειας, την αύξηση των εισφορών των μελών του συνδέσμου και τον καθορισμό ή την μεταφορά της έδρας του συνδέσμου, εκδίδεται πράξη του περιφερειακού διευθυντή, στην περιφέρεια του οποίου βρίσκεται η έδρα του συνδέσμου, η οποία δημοσιεύεται στην εφημερίδα της κυβέρνησης.

Την εποπτεία του συνδέσμου ασκεί ο περιφερειακός διευθυντής στην περιφέρεια του οποίου βρίσκεται η έδρα του.

Για τη σύσταση συνδέσμου που έχουν κοινά ενδιαφέροντα και που υπάγονται στην περιφέρεια περισσότερων μη όμορων νομών, για την συμμετοχή ή αποχώρηση μέλους από το σύνδεσμο, για την διεύρυνση των σκοπών ή για την παράταση της διάρκειας, για τον καθορισμό ή την μεταφορά της έδρας και για την αύξηση των εισφορών των μελών του, εκδίδεται απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών.

Την εποπτεία του συνδέσμου αυτού έχει ο περιφερειακός διευθυντής στην περιφέρεια του οποίου βρίσκεται η έδρα του.

1) Διοίκηση του συνδέσμου

- Ο σύνδεσμος διοικείται από το διοικητικό συμβούλιο, την εκτελεστική επιτροπή και τον πρόεδρο του.
- Το διοικητικό συμβούλιο συγκροτείται από αιρετούς αντιπροσώπους του κάθε δήμου ή της κάθε κοινότητας που υποδεικνύονται από τα δημοτικά ή κοινοτικά συμβούλια τους, ανάλογη με τον πληθυσμό τους, με βάση τον πληθυσμό του μικρότερου δήμου ή της μικρότερης κοινότητας, που εκπροσωπείται με έναν αντιπρόσωπο. Ο αριθμός των αντιπροσώπων του καθενός από τα υπόλοιπα μέλη του που μετέχουν στο σύνδεσμο, βρίσκεται με την διαίρεση του πληθυσμού του δια του πληθυσμού του μικρότερου από αυτούς.
- Αν τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου, είναι περισσότερα από είκοσι πέντε, κάθε δημοτικό ή κοινοτικό συμβούλιο εκλέγει αντιπροσώπους για το διοικητικό συμβούλιο του συνδέσμου ως εξής: Συμβούλια έως επτά μέλη εκλέγουν ένα αντιπρόσωπο το καθένα, έως έντεκα δύο, έως δέκα πέντε τρία, έως δέκα εννιά τέσσερα, έως είκοσι πέντε και τα υπόλοιπα έξι αντιπροσώπους το καθένα.
- Αν με τον υπολογισμό που προβλέπει η προηγούμενη παράγραφος, ο αριθμός των μελών του διοικητικού συμβουλίου υπερβαίνει τα εβδομήντα πέντε, κάθε δημοτικό ή κοινοτικό συμβούλιο εκλέγει αντιπροσώπους για το διοικητικό συμβούλιο του συνδέσμου ως εξής: Τα συμβούλια έως δέκα εννιά μέλη από έναν αντιπρόσωπο και τα υπόλοιπα από δύο αντιπροσώπους το καθένα.
- Σε συνδέσμους δύο έως και τεσσάρων δήμων και κοινοτήτων, αν ο αριθμός των αντιπροσώπων, σύμφωνα με τον υπολογισμό που προβλέπει η παρ. 2, είναι μεγαλύτερος από είκοσι πέντε ή μικρότερος από πέντε, το διοικητικό συμβούλιο συγκροτείται σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 3. Αν τυχόν και κατά τον υπολογισμό που προβλέπουν οι διατάξεις της παρ. 3, ο αριθμός των αντιπροσώπων είναι μικρότερος από πέντε, το διοικητικό συμβούλιο του συνδέσμου συγκροτείται πάλι από πέντε αντιπροσώπους. Για να συμπληρωθούν οι κενές θέσεις ορίζεται από ένας αντιπρόσωπος που έχουν μεγαλύτερο πληθυσμό κατά σειρά. Σε συνδέσμους δύο δήμων ή κοινοτήτων, αν δεν συμπληρώνεται ο αριθμός πέντε αντιπροσώπων ούτε με τον υπολογισμό αυτόν, το συμβούλιο του συνδέσμου συγκροτείται από δύο αντιπροσώπους του δήμου ή της κοινότητας που έχει μικρότερο πληθυσμό και από τρεις

αντιπροσώπους του δήμου ή της κοινότητας που έχει μεγαλύτερο πληθυσμό.

- Για όλη της διάρκεια της δημοτικής ή κοινοτικής περιόδου, τα δημοτικά ή κοινοτικά συμβούλια εκλέγουν ως αντιπροσώπους τους στο διοικητικό συμβούλιο του συνδέσμου μέλη τους ή το δήμαρχο. Η εκλογή γίνεται μέσα σ' ένα μήνα από την εγκατάσταση των δημοτικών ή κοινοτικών αρχών.
- Το διοικητικό συμβούλιο συγκαλείται στην έδρα του συνδέσμου, μέσα σε δέκα μέρες από την εκλογή των αντιπροσώπων, ύστερα από πρόσκληση του αντιπροσώπου του δήμου ή της κοινότητας της έδρας του συνδέσμου. Στην ίδια συνεδρίαση το συμβούλιο εκλέγει από τα μέλη του τον πρόεδρο και τον αντιπρόεδρο και τα μέλη της εκτελεστικής επιτροπής για διετή θητεία.
- Η εκτελεστική επιτροπή αποτελείται από τον πρόεδρο του συμβουλίου του συνδέσμου, τον αντιπρόεδρο και ένα μέλος, σε συμβούλια έως είκοσι πέντε μελών, τρία μέλη σε συμβούλια από είκοσι έξι έως πενήντα μέλη και πέντε μέλη σε πολυπληθέστερα συμβούλια. Στις τριμελείς εκτελεστικές επιτροπές εκλέγεται και ένα αναπληρωματικό μέλος. Η εκλογή των μελών της εκτελεστικής επιτροπής γίνεται κάθε δύο χρόνια.
- Το διοικητικό συμβούλιο του συνδέσμου, εφ' όσον έχει περισσότερα από είκοσι πέντε μέλη, έχει απαρτία όταν παρίσταται το ένα τρίτο του συνολικού αριθμού των μελών του.
- Η παραίτηση από το αξίωμα του προέδρου και του αντιπροέδρου του διοικητικού συμβουλίου του συνδέσμου, καθώς και του μέλους της εκτελεστικής επιτροπής του συνδέσμου, υποβάλλεται στο διοικητικό συμβούλιο του συνδέσμου και γίνεται οριστική αφ' ότου το διοικητικό συμβούλιο την αποδεχθεί. Σε κάθε περίπτωση η παραίτηση θεωρείται ότι έγινε αποδεκτή μετά την παρέλευση ενός μηνός από την ημερομηνία κατάθεσης της σχετικής αίτησης.
- Σε περίπτωση συμμετοχής νέου δήμου ή κοινότητας σε υφιστάμενο σύνδεσμο κατά τη διάρκεια της πρώτης διετίας της δημοτικής ή κοινοτικής περιόδου, τα δημοτικά ή κοινοτικά συμβούλια των δήμων ή κοινοτήτων που είναι μέλη του συνδέσμου εκλέγουν τους αντιπροσώπους τους στο διοικητικό συμβούλιο του συνδέσμου μέσα σ' ένα μήνα από τη λήξη της πρώτης διετίας της δημοτικής και κοινοτικής περιόδου.

- Σε περίπτωση αποχώρησης δήμου ή κοινότητας από το σύνδεσμο κατά τη διάρκεια της πρώτης διετίας, το διοικητικό συμβούλιο εξακολουθεί ν' ασκεί τα καθήκοντα του και λειτουργεί με τους αντιπροσώπους των λοιπών μελών του μέχρι τη λήξη της διετίας.

2) Αρμοδιότητες και λειτουργίες των οργάνων του συνδέσμου.

- Το διοικητικό συμβούλιο του συνδέσμου που έχει μέχρι έντεκα μέλη έχει τις αρμοδιότητες του κοινοτικού συμβουλίου και ο πρόεδρος του τις αρμοδιότητες του προέδρου της κοινότητας. Οι σχετικές διατάξεις που αφορούν τις κοινότητες εφαρμόζονται αναλόγως ως προς τη διοίκηση του συνδέσμου. Η εκτελεστική επιτροπή έχει τις αρμοδιότητες του συμβουλίου, τις οποίες της αναθέτει το ίδιο το συμβούλιο.
- Το διοικητικό συμβούλιο του συνδέσμου που έχει περισσότερα από έντεκα μέλη έχει τις αρμοδιότητες του δημοτικού συμβουλίου και ο πρόεδρος του τις αρμοδιότητες του δημάρχου και του προέδρου του δημοτικού συμβουλίου. Η εκτελεστική επιτροπή έχει τις αρμοδιότητες της δημορχιακής επιτροπής και όσες της αναθέτει το ίδιο το συμβούλιο.
- Επιτρέπεται η αναγκαστική απαλλοτρίωση αστικών ή αγροτικών ακινήτων ή σύσταση δουλείας σε βάρος τους, υπέρ συνδέσμων δήμων και κοινοτήτων για δημόσια ωφέλεια.
- Οι διατάξεις που ρυθμίζουν τη λειτουργία του κοινοτικού ή του δημοτικού συμβουλίου και της δημορχιακής επιτροπής εφαρμόζονται ανάλογα και για τα συλλογικά όργανα του συνδέσμου.

3) Αναπτυξιακοί σύνδεσμοι.

- Με κοινή απόφαση των υπουργών Εθνικής οικονομίας, Εσωτερικών και Χωροταξίας Οικισμού και Περιβάλλοντος, που εκδίδεται με σύμφωνη γνώμη του νομαρχιακού συμβουλίου, μπορούν για αναπτυξιακούς σκοπούς, να προσδιορίζονται γεωγραφικές ενότητες με βάση τις γεωοικονομικές, κοινωνικές και συγκοινωνιακές συνθήκες.

- Οι δήμοι και οι κοινότητες που περιλαμβάνονται σ' αυτή την γεωγραφική ενότητα, μπορούν να συνιστούν αναπτυξιακό σύνδεσμο.
- Η πρωτοβουλία και η κίνηση της διαδικασίας για τη σύσταση αναπτυξιακού συνδέσμου, μπορεί να γίνει από δύο ή περισσότερους δήμους ή κοινότητες της γεωγραφικής ενότητας ή το νομαρχιακό συμβούλιο ή τον αρμόδιο περιφερειακό διευθυντή.
- Οι διατάξεις που ισχύουν για τους συνδέσμους δήμων ή κοινοτήτων εφαρμόζονται ανάλογα και για τους αναπτυξιακούς συνδέσμους.

Στ. Δήμοι που προέρχονται από την αναγκαστική συνένωση δήμων και κοινοτήτων με την εφαρμογή του Ν. 2539/1997.

Με το άρθρο 1 του Ν. 2539/1997 συγκροτούνται πρωτοβάθμιοι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης κυρίως με την μορφή των δήμων, οι οποίοι προέρχονται από την αναγκαστική συνένωση υφιστάμενων δήμων και κοινοτήτων της χώρας.

Οι αρμοδιότητες του δημοτικού συμβουλίου, της δημορχιακής επιτροπής, του δημάρχου, του προέδρου του δημοτικού συμβουλίου και των άλλων συλλογικών και μονομελών οργάνων διοίκησης των δήμων αυτών είναι ίδιες με τις αρμοδιότητες των προϋφιστάμενων του νόμου αυτού δήμων.

ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ ΣΤΟΥΣ ΝΕΟΣΥΣΤΑΤΟΥΣ ΔΗΜΟΥΣ

- Στους νεοσύστατους Δήμους, που έχουν προέλθει από τη συνένωση των Δήμων και Κοινοτήτων, με την εφαρμογή του Ν. 2539/97 (ΦΕΚ 244/Τεύχος Α' / 4-12-1997) περί «Συγκρότησης της Πρωτοβάθμιας Τοπικής Αυτ/σης», σε αντίστοιχη θέση των Διαμερισματικών Συμβουλίων του άρθρου 120 και 135 έως 156 του Π.Δ. 410/95 και των Συνοικιακών Συμβουλίων του άρθρου 169 έως 172 του Π.Δ. 410/95, σαν όργανα Δημοτικής αποκέντρωσης, τίθενται τα Τοπικά Συμβούλια του νέου Δήμου που έχει προέλθει από τη συνένωση πρωτοβάθμιων ΟΤΑ, τα οποία είναι ισάριθμα με τους καταργηθέντες Α/θμιας ΟΤΑ, οι οποίοι έχουν πάνω από 300 κατοίκους, εκτός της έδρας του νέου Δήμου η οποία έχει πληθυσμό πάνω από 1.000 κατοίκους.

Οι εκλογές για την ανάδειξη των οργάνων αυτών γίνονται ταυτόχρονα με τις εκλογές για την ανάδειξη των νέων οργάνων διοίκησης του Δήμου και με καθορισμένες αρμοδιότητες εντός των ορίων του καταργηθέντος ΟΤΑ.

-Ο ρόλος των νεοσύστατων Τοπικών Συμβουλίων είναι υποβαθμισμένος σε σχέση με το ρόλο των Κοινοτικών Συμβουλίων που προϋπήρχαν του Ν. 2539/97, αλλά είναι αναβαθμισμένος σε σχέση με το ρόλο των Συνοικιακών Συμβουλίων, διότι ο Πρόεδρος εκάστου Τοπικού Συμβουλίου, συμμετέχει με δικαίωμα ψήφου στο Δημοτικό Συμβούλιο.

- Η συγκρότηση των «Δημοτικών Διαμερισμάτων» στη θέση των καταργούμενων Ο.Τ.Α. γίνεται με την παρ. 10 του άρθρου 2 του Ν. 2539/97 η οποία αναφέρει:

«Στους Δήμους και τις Κοινότητες που συνιστώνται με τον παρόντα Νόμο, η εδαφική περιφέρεια κάθε καταργούμενου ΟΤΑ και κάθε προσαρτώμενου συνοικισμού αποτελεί υποδιαίρεση της ενιαίας εδαφικής περιφέρειας του νέου Δήμου ή Κοινότητας και προσδιορίζεται με τον όρο «Δημοτικό ή Κοινοτικό Διαμέρισμα» το οποίο περιλαμβάνει και τον πληθυσμό του καταργηθέντος ΟΤΑ ή προσαρτηθέντος συνοικισμού. Τα ανωτέρω Δημοτικά Διαμερίσματα είναι διαφορετικά εκείνων των άρθρων 120 και 135 έως 156 του Π.Δ. 410/95».

- Σχετικά με τη σύσταση και τη συγκρότηση των Τοπικών Συμβουλίων των νέων Δήμων στο Κεφάλαιο Β' άρθρο 4 του ανωτέρω Νόμου αναφέρονται:

1. Σε κάθε Δημοτικό Διαμέρισμα συνιστάται Τοπικό Συμβούλιο, το οποίο φέρει την ονομασία «Τοπικό Συμβούλιο» και στη συνέχεια το όνομα του Δήμου ή της Κοινότητας που καταργήθηκε με την συνένωση.

Τοπικό Συμβούλιο συνιστάται και στον αυτοτελή συνοικισμό που αποσπάσθηκε από Δήμο ή Κοινότητα και προσαρτήθηκε σε νέο Δήμο του άρθρου 1.

Στα δημοτικά Διαμερίσματα που είναι έδρες των νέων Δήμων και έχουν πληθυσμό άνω των 1.000 κατοίκων δεν συνιστώνται Τοπικά Συμβούλια.

2. Το Τοπικό Συμβούλιο λειτουργεί στα πλαίσια του νέου Δήμου, ως όργανο δημοτικής αποκέντρωσης, μέσα στα όρια του αντίστοιχου δημοτικού διαμερίσματος.

3. Σε δημοτικά διαμερίσματα 1.500 κατοίκων και πάνω τα τοπικά συμβούλια είναι επταμελή, τριακοσίων (300) έως και χιλίων πεντακοσίων (1.500) πενταμελή και μέχρι τριακοσίων (300 κατοίκων) τριμελή.

4. Οι Πρόεδροι των τοπικών συμβουλίων πλην των τριμελών είναι και μέλη του Δημοτικού Συμβουλίου. Οι Πρόεδροι των τριμελών τοπικών συμβουλίων είναι και Δημαρχιακοί Πάρεδροι.

5. Οι Πρόεδροι και τα μέλη του τοπικού συμβουλίου εκλέγονται για 4 χρόνια, από το σύνολο των εκλογέων του δημοτικού διαμερίσματος.

Η εκλογή γίνεται την ίδια μέρα που εκλέγονται τα δημοτικά συμβούλια, στα ίδια εκλογικά τμήματα, με τις ίδιες εφορευτικές επιτροπές και εφόρους δικαστικών αντιπροσώπων.

Η εγκατάσταση του τοπικού συμβουλίου γίνεται με τον ίδιο τρόπο που γίνεται η εγκατάσταση των Δημοτικών Αρχών.

Σε κάθε περίπτωση η θητεία τους αρχίζει και λήγει μαζί με τη θητεία του Δημοτικού Συμβουλίου.

- Σχετικά με τις αρμοδιότητες των Τοπικών Συμβουλίων και των Προέδρων τους στο άρθρο 6 του ανωτέρω νόμου αναφέρεται:

1. Το Τοπικό Συμβούλιο έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

α) Εκφέρει γνώμη και διατυπώνει προτάσεις προς το Δημοτικό Συμβούλιο για όλα τα ζητήματα που ενδιαφέρουν το Δημοτικό Διαμέρισμα.

Διατυπώνει προτάσεις στα πλαίσια της κατάρτισης του Τεχνικού Προγράμματος του Δήμου για τα εκτελεστέα έργα και προγράμματα που αφορούν την περιφέρεια του.

β) Παρακολουθεί την υλοποίηση των έργων και προγραμμάτων που εκτελούνται στο Δημοτικό διαμέρισμα, έχοντας δικαίωμα να λαμβάνει γνώση των οικονομικών και τεχνικών στοιχείων που αφορούν η μελέτη και εκτέλεση των έργων και προγραμμάτων αυτών και υποβάλλει σχετικές προτάσεις προς τα αρμόδια όργανα του Δήμου.

γ) Παρακολουθεί τη λειτουργία των κέντρων και εγκαταστάσεων παροχής διοικητικών, κοινωνικών, πολιτιστικών και αθλητικών εξυπηρετήσεων του Δήμου που λειτουργούν στο δημοτικό διαμέρισμα και προτείνει στα αρμόδια όργανα του Δήμου τη λήψη μέτρων για τη βελτίωση της οργάνωσης και λειτουργίας τους.

δ) Προτείνει κατά τις ισχύουσες διατάξεις στο Δημοτικό Συμβούλιο τον ορισμό μελών των διοικητικών Συμβουλίων, ιδρυμάτων, Ν.Π.Δ.Δ. και επιχειρήσεων του Δήμου που λειτουργούν στο Δημοτικό Διαμέρισμα.

ε) Ασκεί τις αρμοδιότητες που του ανατίθενται σύμφωνα με την παρ. 2.

2. Το Δημοτικό Συμβούλιο με απόφαση του που λαμβάνεται μέσα στο πρώτο εξάμηνο της Δημοτικής περιόδου , με την απόλυτη πλειοψηφία του συνόλου των μελών του , μπορεί να αναθέτει στα τοπικά Συμβούλια ή στον Πρόεδρο τους αρμοδιότητες του στους εξής τομείς:

- Τη συντήρηση και λειτουργία των εσωτερικών δικτύων ύδρευσης, των αντλιοστασίων και των υδρομαστεύσεων.
- Τη συντήρηση και λειτουργία του δικτύου άρδευσης.
- Τη συντήρηση και λειτουργία εγκαταστάσεων στους βοσκότοπους.
- Τη συντήρηση του συστήματος αποχέτευσης.
- Τη συντήρηση και λειτουργία παιδικών χαρών και άλλων παιδιών.
- Τη συντήρηση και λειτουργία σχολικών κτιρίων και του εξοπλισμού τους.
- Τη συντήρηση και λειτουργία των νεκροταφείων.
- Τη συντήρηση των δημοτικών οδών και γεφυριών , πλατειών και των άλλων κοινόχρηστων χώρων, καθώς και των αγροτικών οδών.
- Την εφαρμογή πολιτιστικών, ψυχαγωγικών και αθλητικών προγραμμάτων και τη συντήρηση και λειτουργία των αντίστοιχων εγκαταστάσεων.
- Την παροχή υπηρεσιών και προστασίας στους ηλικιωμένους κατοίκους της περιοχής τους, στο πλαίσιο τη κοινωνικής πολιτικής του Δήμου.
- Την παροχή υπηρεσιών για την τουριστική αξιοποίηση και προβολή του δημοτικού διαμερίσματος.

Στην απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου αναφέρεται υποχρεωτικά και λεπτομερώς ο τρόπος και οι όροι άσκησης των ανατιθεμένων αρμοδιοτήτων. Το Δημοτικό Συμβούλιο μπορεί επίσης να αναθέτει αρμοδιότητες του και σε όποιον άλλο τομέα κρίνει σκόπιμο με κριτήριο την εξυπηρέτηση των κατοίκων, την αποτελεσματικότητα και την οικονομία. Οι αποφάσεις τη παρ. αυτής τοιχοκολλούνται στο δημοτικό κατάστημα.

4. Το τοπικό Συμβούλιο έχει τις ακόλουθες ειδικές αρμοδιότητες:

α) Ο Πρόεδρος του και τα μέλη του συμμετέχουν στη διοίκηση κληροδοτήματος στην οποία αντίστοιχα προβλέπεται σύμφωνα με την απόφαση σύστασης του η συμμετοχή του Δημάρχου ή Προέδρου της Κοινότητας, Δημοτικών ή Κοινοτικών Συμβούλων. Στην περίπτωση που το κληροδοτήμα αποτελεί κεφάλαιο αυτοτελούς διαχείρισης, τις πράξεις διαχείρισης

εκδίδει η Δημομαρχιακή Επιτροπή , μετά από σύμφωνα γνώμη του Τοπικού Συμβουλίου.

Η αποδοχή κληροδοτήματος, κληρονομιάς ή δωρεάς, η οποία διατίθεται ρητά και αποκλειστικά για δημοτικό διαμέρισμα, γίνεται από τη Δημομαρχιακή Επιτροπή , ύστερα από σύμφωνη γνώμη του τοπικού Συμβουλίου.

γ) Διατυπώνει σύμφωνη γνώμη για την εκμίσθωση χωρίς δημοπρασία δασικών εκτάσεων , που βρίσκονται στη περιφέρεια του δημοτικού διαμερίσματος, κατά τις διατάξεις του άρθρου 257 του Π.Δ. 410/95.

δ) Εκφέρει γνώμη για την αξιοποίηση , ανταλλαγή , δωρεά, εκποίηση περιουσιακών στοιχείων που ανήκαν στον καταργηθέντα ΟΤΑ .

5. Αποφάσεις των οργάνων του Δήμου, που αναφέρονται σε δραστηριότητες και ενέργειες οι οποίες αφορούν στη διατήρηση του χαρακτήρα παραδοσιακού οικισμού , λαμβάνονται μετά από γνώμη του τοπικού Συμβουλίου.

6. Ο Πρόεδρος του Τοπικού Συμβουλίου:

- Συγκαλεί και εκπροσωπεί το Τοπικό Συμβούλιο .
- Υπογράφει βεβαιώσεις, πιστοποιητικά και άλλα έγγραφα για τα οποία τον έχει εξουσιοδοτήσει ο Δήμαρχος με απόφαση του.
- Ενημερώνει το Δήμαρχο και τα άλλα αρμόδια όργανα του Δήμου για τα προβλήματα του δημοτικού διαμερίσματος και συνεργάζεται με αυτά και τις αρμόδιες υπηρεσίες για την επίλυση τους.
- Ασκει όλες αρμοδιότητες του μεταβιβάζει ο Δήμαρχος ή το Δημοτικό Συμβούλιο με απόφαση τους που δημοσιεύεται σε μία τουλάχιστον τοπική εφημερίδα ή αν δεν υπάρχει εβδομαδιαία εφημερίδα της πρωτεύουσας του Νομού. Αν ο Πρόεδρος του Τοπικού Συμβουλίου και ο αναπληρωτής του απουσιάζουν ή κωλύονται αυτές τις αρμοδιότητες ασκεί ο Δήμαρχος.
- Εκτελεί τις αποφάσεις του Τοπικού Συμβουλίου και ενεργεί πληρωμές με σύσταση πάγιας προκαταβολής κατά τις σχετικές διατάξεις του Π.Δ. 410/95.

Ζ. ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΤΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

1) Σύσταση και νομική μορφή.

Στο άρθρο 277 του ΔΚΚ (ΠΔ 410/95) περιλαμβάνονται οι διατάξεις οι σχετικές με τη σύσταση και τη νομική μορφή των επιχειρήσεων των Ο.Τ.Α.:

- Οι δήμοι και οι κοινότητες μπορούν να συστήνουν δικές τους επιχειρήσεις ή να μετέχουν σε επιχειρήσεις που συνιστούν μαζί με άλλα νομικά ή φυσικά πρόσωπα ή σε επιχειρήσεις που ήδη υπάρχουν: α) για την εκτέλεση έργων που έχουν σκοπό την εξυπηρέτηση του κοινού, καθώς και για την οικονομική εκμετάλλευση των έργων αυτών, β) για την παραγωγή αγαθών ή την παροχή υπηρεσιών, γ) για την ανάπτυξη δραστηριοτήτων που έχουν σκοπό την πραγματοποίηση εσόδων.
- Δύο ή περισσότεροι δήμοι ή κοινότητες, μπορούν να συστήνουν κοινές δημοτικές ή κοινοτικές επιχειρήσεις και να συμμετέχουν σε υφιστάμενες δημοτικές και κοινοτικές επιχειρήσεις.
- Η σύσταση αμιγούς δημοτικής ή κοινοτικής επιχείρησης γίνεται μετά την εκπόνηση πλήρους οικονομοτεχνικής μελέτης, με απόφαση του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου, που λαμβάνεται με την απόλυτη πλειοψηφία του συνόλου των μελών του και πράξη του περιφερειακού διευθυντή, που δημοσιεύεται στην εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Η πράξη αυτή του περιφερειακού διευθυντή περιλαμβάνει όλα τα στοιχεία της απόφασης του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου και αποτελεί το καταστατικό της επιχείρησης.
- Στην απόφαση του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου για τη σύσταση της επιχείρησης αναφέρονται η επωνυμία, ο σκοπός, η διάρκεια και η έδρα της επιχείρησης, η διοίκηση, το κεφάλαιο, οι πόροι, τα σχετικά με τη διάλυση και εκκαθάριση της επιχείρησης.
- Οι παραπάνω συγκροτούμενες δημοτικές ή κοινοτικές επιχειρήσεις αποτελούν νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου και διέπονται από τους κανόνες της ιδιωτικής οικονομίας.
- Η σύσταση ή η συμμετοχή σε επιχείρηση που δεν είναι αμιγής, γίνεται ύστερα από την εκπόνηση πλήρους οικονομοτεχνικής μελέτης, με απόφαση του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου, που λαμβάνεται με την απόλυτη πλειοψηφία του συνόλου των μελών του. Με την ίδια απόφαση καθορίζονται τα περιουσιακά στοιχεία που εισφέρονται και το ποσοστό συμμετοχής στο εταιρικό κεφάλαιο, η εκπροσώπηση του δήμου ή της κοινότητας στα

όργανα διοίκησης της επιχείρησης και οι όροι συμμετοχής ή αποχώρησης. Οι επιχειρήσεις αυτές λειτουργούν με την μορφή της ανώνυμης εταιρείας ή της εταιρείας μικτής οικονομίας ή του συνεταιρισμού. Με την ίδια διαδικασία είναι δυνατή η συμμετοχή σε κοινοπραξία.

2) Διοίκηση

- Οι δημοτικές ή κοινοτικές επιχειρήσεις διοικούνται από διοικητικό συμβούλιο, που αποτελείται από πέντε έως έντεκα μέλη, τα οποία ορίζονται μαζί με αναπληρωτές, από το δημοτικό ή κοινοτικό συμβούλιο. Από τα μέλη αυτά τουλάχιστον δύο είναι αιρετοί εκπρόσωποι του δήμου ή της κοινότητας, ένας είναι εκπρόσωπος των εργαζομένων της επιχείρησης, αν αυτή απασχολεί περισσότερους από είκοσι και ένας εκπρόσωπος κοινωνικού φορέα της επιχείρησης.
- Το δημοτικό ή κοινοτικό συμβούλιο ορίζει από τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου τον πρόεδρο και τον αντιπρόεδρο. Με απόφαση του διοικητικού συμβουλίου της επιχείρησης προσλαμβάνεται διευθυντής ή ορίζεται ως διευθυντής ένα από τα μέλη του.
- Στον πρόεδρο και τον αντιπρόεδρο, για τις υπηρεσίες που παρέχουν στην επιχείρηση, μπορεί να καταβάλλεται αποζημίωση που ορίζεται με απόφαση του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου, ύστερα από πρόταση του διοικητικού συμβουλίου της επιχείρησης.

3) Αρμοδιότητες του διοικητικού συμβουλίου.

Το διοικητικό συμβούλιο διοικεί και διαχειρίζεται τις υποθέσεις που αφορούν την επιχείρηση, εκτός από τις περιπτώσεις που αρμόδιο είναι το δημοτικό ή κοινοτικό συμβούλιο, σύμφωνα με τις διατάξεις του κώδικα ή με τη συστατική πράξη.

4) Διαχείριση των επιχειρήσεων.

- Η διαχείριση των επιχειρήσεων γίνεται με ιδιαίτερο προϋπολογισμό εσόδων και εξόδων και είναι ανεξάρτητη από την υπόλοιπη δημοτική ή κοινοτική διαχείριση.
- Το οικονομικό έτος της διαχείρισης των επιχειρήσεων συμπίπτει με το ημερολογιακό έτος.

- Με απόφαση του διοικητικού συμβουλίου της επιχείρησης, που εγκρίνεται από το δημοτικό ή κοινοτικό συμβούλιο, τα καθαρά κέρδη που προκύπτουν από τη διαχείριση, μετά την αφαίρεση των αποσβέσεων και τη δημιουργία του απαραίτητου αποθεματικού, μπορεί να διατίθενται για τη βελτίωση ή την επέκταση των εγκαταστάσεων της επιχείρησης ή να διατίθενται στο δήμο ή στην κοινότητα για την εκτέλεση κοινωφελών έργων.

5) Εποπτεία των επιχειρήσεων.

- Οι αποφάσεις του διοικητικού συμβουλίου εγκρίνονται από το δημοτικό ή το κοινοτικό συμβούλιο αν αφορούν: α) την ψήφιση του προϋπολογισμού της επιχείρησης, β) την αγορά ή την εκποίηση ακινήτων ή την επιβάρυνση αυτών με εμπράγματο δικαίωμα, γ) τη διάθεση των καθαρών κερδών, δ) την επέκταση των εγκαταστάσεων της επιχείρησης.
- Το δημοτικό ή κοινοτικό συμβούλιο εγκρίνει τον ισολογισμό και την έκθεση των πεπραγμένων. Επίσης μπορεί ν' αποφασίζει την διενέργεια έκτακτου διαχειριστικού και ταμειακού ελέγχου.

6) Κανονισμοί.

- Οι κανονισμοί που συντάσσονται από το διοικητικό συμβούλιο της επιχείρησης και εγκρίνονται από το δημοτικό ή το κοινοτικό συμβούλιο είναι:
 - A) Ο εσωτερικός κανονισμός υπηρεσιών με τον οποίο καθορίζονται η οργάνωση, η διάρθρωση και οι αρμοδιότητες των υπηρεσιών της επιχείρησης και το ανώτατο όριο του αριθμού του προσωπικού και
 - B) Ο κανονισμός διαχείρισης.
- Από το διοικητικό συμβούλιο συντάσσεται κανονισμός προσωπικού, που καθορίζει τους κανόνες που διέπουν την πρόσληψη, τα προσόντα του προσωπικού και το πειθαρχικό δίκαιο.
- Το προσωπικό της επιχείρησης συνδέεται με αυτήν με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου.

7) Διάλυση .

Οι επιχειρήσεις διαλύονται με την συμπλήρωση του χρόνου για τον οποίο είχαν συσταθεί, καθώς και σε κάθε άλλη απόφαση που προβλέπεται από την συστατική πράξη.

Η. ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΤΩΝ Ο.Τ.Α α' βαθμού – ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ.

1. Διάρθρωση των υπηρεσιών.

Η δομή της οργάνωσης των δήμων και κοινοτήτων είναι συνάρτηση του μεγέθους τους και της δραστηριότητάς τους στις διάφορες λειτουργίες και δεν μπορεί ν' αναπτυχθεί ένα υπόδειγμα οργάνωσης για όλες τις μονάδες. Με τον οργανισμό εσωτερικής υπηρεσίας (Ο.Ε.Υ) καθορίζονται η εσωτερική διάρθρωση των υπηρεσιών του δήμου ή της κοινότητας σε διευθύνσεις, τμήματα και γραφεία, οι αρμοδιότητές τους και οι θέσεις κατά κατηγορίες και κλάδους προσωπικού.

Οι οργανισμοί εσωτερικής υπηρεσίας των δήμων, κοινοτήτων, δημοτικών και κοινοτικών νομικών προσώπων, ιδρυμάτων και συνδέσμων, ψηφίζονται με απόφαση του δημοτικού ή κοινοτικού ή διοικητικού συμβουλίου αντίστοιχα και εκδίδεται διαπιστωτική πράξη του περιφερειακού διευθυντή, ύστερα από γνώμη του οικείου υπηρεσιακού συμβουλίου, η οποία δημοσιεύεται στην εφημερίδα της Κυβέρνησης.

Η σύσταση θέσεων προσωπικού με τους οργανισμούς εσωτερικής υπηρεσίας γίνεται μετά από εκτίμηση των υπηρεσιακών αναγκών και με την προϋπόθεση ότι για τη σύσταση κάθε νέας τακτικής θέσης θα πρέπει ο μέσος όρος των τακτικών εσόδων των δύο τελευταίων χρόνων κάθε ΟΤΑ, να είναι διπλάσιος του ποσού στον οποίο ανέρχεται η ετήσια δαπάνη του βασικού μισθού του καταληκτικού μισθολογικού κλιμακίου των προτεινομένων θέσεων πολλαπλασιαζόμενη της δαπάνης αυτής επί δύο.

Επίσης ένα άλλο βασικό στοιχείο, που θα πρέπει να ληφθεί υπ' όψιν κατά την κατάρτιση των οργανισμών εσωτερικής υπηρεσίας, από τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης, είναι η οργάνωση των υπηρεσιών τους σε αυτοτελή γραφεία, τμήματα και διευθύνσεις με τις παρακάτω προϋποθέσεις:

Α) Αυτοτελές γραφείο μπορεί να χαρακτηριστεί εκείνο που έχει αριθμό τακτικών θέσεων υπαλλήλων από έξι (6) μέχρι και οκτώ (8).

Β) Τμήμα μπορεί να χαρακτηριστεί εκείνο που έχει αριθμό τακτικών θέσεων από εννιά (9) μέχρι και δέκα τρεις (13).

Γ) Διεύθυνση μπορεί να χαρακτηριστεί εκείνη που έχει αριθμό τακτικών υπαλλήλων από δέκα τέσσερις (14) και άνω.

Δ) Όσο αφορά τους δήμους, κοινότητες, ιδρύματα, νομικά πρόσωπα και συνδέσμους, που έχουν αριθμό τακτικών θέσεων υπαλλήλων μέχρι και πέντε (5) μπορεί το οργανωτικό σχήμα αυτών να πάρει την ονομασία «γραμματεία», της οποίας προϊστάμενος είναι ο δήμαρχος, ο πρόεδρος της κοινότητας ή του διοικητικού συμβουλίου.

2. Προϊστάμενοι οργανικών μονάδων.

Προϊστάμενοι όλων των οργανικών μονάδων τοποθετούνται υπάλληλοι με βαθμό Α' των κατηγοριών ΠΕ, ΤΕ και ΔΕ σύμφωνα με όσα ορίζονται στις παραγράφους του άρθρου 36 του Ν. 2190/94.

- Η επιλογή προϊσταμένων γενικών διευθύνσεων γίνεται ύστερα από αίτηση υποψηφιότητας, από το ειδικό υπηρεσιακό συμβούλιο. Η επιλογή γίνεται με βάση τα στοιχεία του προσωπικού μητρώου κάθε υπαλλήλου, από τα οποία ιδιαίτερα εκτιμώνται, η άρτια επαγγελματική κατάρτιση, οι επιστημονικές γνώσεις, η δραστηριότητα στην υπηρεσία, η ικανότητα ανάληψης πρωτοβουλιών και ευθυνών, η ευχέρεια προγραμματισμού και συντονισμού, καθώς και η ικανότητα υποκίνησης των υφισταμένων για την επίτευξη στόχων. Ως προϊστάμενοι γενικών διευθύνσεων επιλέγονται μόνιμοι υπάλληλοι της κατηγορίας ΠΕ και με βαθμό Α'.
- Η επιλογή προϊσταμένων διευθύνσεων, τμημάτων και αυτοτελών γραφείων ή αντίστοιχου επιπέδου οργανικών μονάδων, γίνεται από το υπηρεσιακό συμβούλιο, με βάση τα στοιχεία του προσωπικού μητρώου κάθε υπαλλήλου. Ως προϊστάμενοι διευθύνσεων ή αντίστοιχου επιπέδου οργανικών μονάδων επιλέγονται υπάλληλοι με βαθμό Α', οι οποίοι έχουν τουλάχιστον τετραετή υπηρεσία στον βαθμό αυτό. Αν δεν υπάρχουν υπάλληλοι με την προϋπόθεση αυτή, επιλέγονται υπάλληλοι με τον περισσότερο χρόνο στο βαθμό αυτό. Αν δεν υπάρχουν ή δεν επαρκούν υπάλληλοι βαθμού Α', προϊστάμενοι διευθύνσεων επιλέγονται υπάλληλοι βαθμού Β' με περισσότερα χρόνια στο βαθμό.
- Ως προϊστάμενοι τμημάτων και αυτοτελών γραφείων ή αντίστοιχου επιπέδου οργανικών μονάδων επιλέγονται υπάλληλοι με βαθμό Α'. αν δεν υπάρχουν ή δεν επαρκούν, επιλέγονται υπάλληλοι Β' βαθμού, οι οποίοι έχουν

συμπληρώσει κατά κατηγορία ελάχιστο χρόνο υπηρεσίας στο β' βαθμό πέντε έτη προκειμένου για την κατηγορία ΠΕ, έξι για την κατηγορία ΤΕ και οκτώ έτη για την κατηγορία ΔΕ. Αν δεν υπάρχουν υπάλληλοι με τις ανωτέρω προϋποθέσεις επιλέγονται υπάλληλοι β' βαθμού με λιγότερα χρόνια υπηρεσίας.

- Αν στις οικείες οργανωτικές διατάξεις του Ο.Ε.Υ. , υπάρχει η διατύπωση της διαζευκτικής δυνατότητας επιλογής προϊσταμένων από όλες τις κατηγορίες ΠΕ ή ΤΕ ή ΔΕ θα εξαντλούνται πρώτα οι υπάλληλοι του ανωτέρου βαθμού από όλες τις κατηγορίες. Ενώ όταν η δυνατότητα επιλογής από διάφορες κατηγορίες είναι κατά σειρά προτεραιότητας των κατηγοριών, όταν δηλαδή προβλέπεται ότι στην περίπτωση έλλειψης υπαλλήλων της κατηγορίας ΠΕ επιλέγονται υπάλληλοι της κατηγορίας ΤΕ, θα εξαντληθούν πρώτα όλοι οι υπάλληλοι της κατηγορίας ΠΕ μέχρι και το βαθμό Β' και αν δεν επαρκούν θα περιληφθούν και υποψήφιοι από την κατηγορία ΤΕ.

3. Προσωπικό.

Κατηγορίες απασχολούμενων στους ΟΤΑ α' βαθμού.

Οι απασχολούμενοι στους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης διακρίνονται σε δύο μεγάλες κατηγορίες. Στους υπαλλήλους γραφείου και στο εργατοτεχνικό προσωπικό. Περαιτέρω μπορούν να διακριθούν στους μόνιμους, στο προσωπικό ειδικών θέσεων και στους με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου και ορισμένου χρόνου προς κάλυψη εποχικών, περιοδικών και πρόσκαιρων αναγκών.

Ανάλογα με το αντικείμενο εργασιών και την ειδικότητα το μόνιμο προσωπικό διακρίνεται σε: α) διοικητικό προσωπικό, β) τεχνικό προσωπικό, γ) υγειονομικό προσωπικό, δ) γεωπονικό προσωπικό, ε) εκπαιδευτικό προσωπικό, στ) τεχνικό-υγειονομικό- γεωπονικό προσωπικό, ζ) προσωπικό ειδικής υπηρεσίας δήμων και κοινοτήτων.

Α) Θέσεις διοικητικού προσωπικού.

-Κλάδοι κατηγορίας πανεπιστημιακής εκπαίδευσης: 1) ΠΕ-1 διοικητικός, 2) ΠΕ-2 εφόρων βιβλιοθηκών και εφόρων πινακοθηκών.

-Κλάδοι κατηγορίας τεχνολογικής εκπαίδευσης: 1) ΤΕ-1 βιβλιοθηκονόμων, 2) ΤΕ-2 κοινωνικών λειτουργών, 3) ΤΕ-17 διοικητικών -λογιστών.

-κλάδοι κατηγορίας δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης: 1) ΔΕ-1 διοικητικών, 2) ΔΕ-14 ελεγκτών εσόδων και εξόδων ΟΤΑ, 3) ΔΕ-15 εισπρακτόρων, 4) ΔΕ-2 εποπτών καθαριότητας, 5) ΔΕ-37 ιεροψαλτών, 6) ΔΕ- 36 ασφαλείας, 7) ΔΕ-3 τηλεφωνητών.

- Κλάδοι υποχρεωτικής εκπαίδευσης: 1) ΥΕ-1 κλητήρων-θυρωρών- γενικών καθηκόντων, 2) ΥΕ-2 επιστατών καθαριότητας, ΥΕ-11 νεωκόρων. Θέσεις του κλάδου ΥΕ-1 κλητήρων- θυρωρών- γενικών καθηκόντων δεν δύνανται να συσταθούν σε κοινότητες πληθυσμού μέχρι 2.000 κατοίκους.

Β) Θέσεις τεχνικού προσωπικού.

- Κλάδοι κατηγορίας πανεπιστημιακής εκπαίδευσης: 1) ΠΕ-3 πολιτικών μηχανικών, 2) ΠΕ-4 αρχιτεκτόνων μηχανικών, 3) ΠΕ-5 μηχανολόγων μηχανικών, μηχανολόγων-ηλεκτρολόγων μηχανικών, 4) ΠΕ-6 τοπογράφων μηχανικών, 5) ΠΕ-7 χημικών μηχανικών, 6) ΠΕ-12 χημικών, 7) ΠΕ-13 βιολόγων, 8) ΠΕ-11 πληροφορικής.

- Κλάδοι κατηγορίας τεχνολογικής εκπαίδευσης: 1) ΤΕ-3 τεχνολόγων πολιτικών μηχανικών, 2) ΤΕ-4 τεχνολόγων μηχανολόγων ή ηλεκτρολόγων- μηχανικών, 3) ΤΕ-5 τεχνολόγων τοπογράφων μηχανικών, 4) ΤΕ-19 πληροφορικής.

- Κλάδοι κατηγορίας δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης: 1) ΔΕ-4 μηχανοστασιάρχων, 2) ΔΕ-5 δομικών έργων, 3) ΔΕ-6 σχεδιαστών, 4) ΔΕ-24 ηλεκτρολόγων, 5) Δ-25 μηχανοδηγών, 6) ΔΕ-26 μηχανοτεχνιτών αυτοκινήτων, 7) ΔΕ-27 ηλεκτροτεχνιτών αυτοκινήτων, 8) ΔΕ-28 χειριστών μηχανημάτων έργων, 9) ΔΕ-29 οδηγών αυτοκινήτων, 10) ΔΕ-30 τεχνιτών.

Γ) Θέσεις υγειονομικού προσωπικού.

- κλάδοι κατηγορίας πανεπιστημιακής εκπαίδευσης: 1) ΠΕ-8 φαρμακοποιών, 2) ΠΕ-15 ιατρών ειδικοτήτων.

- Κλάδοι κατηγορίας τεχνολογικής εκπαίδευσης: 1) ΤΕ-6 επισκεπτριών αδελφών, 2) ΤΕ-7 μαιών, 3) ΤΕ-8 αδελφών νοσοκόμων, 4) ΤΕ-9 βρεφονηπιοκόμων, 5) ΤΕ-11 εποπτών δημόσιας υγείας, 6) ΤΕ-12 ραδιολογίας και ακτινολογίας, 7) ΤΕ-18 εργοθεραπευτών, 8) ΤΕ-21 ιατρικών εργαστηρίων.

- Κλάδοι δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης: 1) ΔΕ-7 βοηθών νοσοκόμων, 2) ΔΕ-8 βοηθών βρεφοκόμων- παιδοκόμων, 3) ΔΕ-9 βοηθού φαρμακείου, ΔΕ-32 μαγείρων.

Δ) Θέσεις γεωπονικού προσωπικού.

- Κλάδοι κατηγορίας πανεπιστημιακής εκπαίδευσης: 1) ΠΕ-9 γεωπόνων, 2) ΠΕ-14 δασολόγων.

- Κλάδοι κατηγορίας τεχνολογικής εκπαίδευσης: 1) ΤΕ-13 τεχνολογίας γεωπονίας.
 - Κλάδοι κατηγορίας δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης: 1) ΔΕ-11 γεωτεχνικών, 2) ΔΕ-13 δασοφυλάκων, 3) ΔΕ-35 δένδρο- κηπουρών- δενδροκόμων- κηπουρών ανθοκόμων.
- Ε) Θέσεις εκπαιδευτικού προσωπικού.
- Κλάδοι κατηγορίας πανεπιστημιακής εκπαίδευσης: ΠΕ-10 καθηγητών.
 - Κλάδοι κατηγορίας τεχνολογικής εκπαίδευσης: 1) ΤΕ-14 καθηγητών, 2) ΤΕ-15 δασκάλων, 3) ΤΕ-16 νηπιαγωγών.
 - Κλάδοι κατηγορίας δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης: ΔΕ-13 επιμελητών επαγγελματικών σχολών.
- Στ) Θέσεις τεχνικού- υγειονομικού- γεωπονικού προσωπικού.
- κλάδοι κατηγορίας υποχρεωτικής εκπαίδευσης: 1) ΥΕ-14 βοηθητικού προσωπικού, 2) ΥΕ-15 οικογενειακών βοηθών, 3) ΥΕ-16 προσωπικού καθαριότητας για εργασίες καθαρισμού εσωτερικών και εξωτερικών χώρων, επιμέλειας κήπων, δενδροστοιχιών, υδρονομείς, καταμετρητές υδρομετρητών και άλλες βοηθητικές εργασίες.
- Ζ) Θέσεις προσωπικού ειδικής υπηρεσίας δήμων και κοινοτήτων.
- κλάδος ΔΕ-23 ειδικού προσωπικού.

4. Προσωπικό ειδικών θέσεων.

- Δήμοι με πληθυσμό πάνω από είκοσι (20.000) χιλιάδες κατοίκους, εφ' όσον έχουν ανάλογη οικονομική δυνατότητα, μπορούν με τον οργανισμό εσωτερικής υπηρεσίας τους να συνιστούν θέση μετακλητού γενικού γραμματέα. Ο Γενικός Γραμματέας διορίζεται ή απολύεται δ' αποφάσεως του δημάρχου, δημοσιευμένης περιληπτικά στην εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Ο γενικός γραμματέας παύει να ασκεί τα καθήκοντα του, απολυόμενος αυτοδικαίως ευθύς ως ο δήμαρχος ο οποίος τον προσέλαβε απέβαλε την ιδιότητα του από οποιαδήποτε αιτία. Ο γενικός γραμματέας προίσταται αμέσως μετά τον δήμαρχο όλων των υπηρεσιών του δήμου και προσυπογράφει τα υπό του δημάρχου υπογραφόμενα έγγραφα.
- Σε δήμο που είναι πρωτεύουσα νομού ή έχει πληθυσμό πάνω από είκοσι χιλιάδες κατοίκους, μπορεί με τον οργανισμό εσωτερικής υπηρεσίας του να συνιστάται θέση μετακλητού ιδιαίτερου γραμματέα του δημάρχου. Ο ιδιαίτερος γραμματέας διορίζεται και απολύεται με απόφαση του

δημάρχου, η οποία δημοσιεύεται περιληπτικά στην εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Ο ιδιαίτερος γραμματέας παύει ν' ασκεί τα καθήκοντα του, απολυόμενος αυτοδικαίως, ευθύς ως ο δήμαρχος ο οποίος τον προσέλαβε, αποβάλει την ιδιότητα αυτή από οποιοδήποτε λόγο.

- Προσωπικό δημοτικών κοιμητηρίων.

Ο αριθμός των προσλαμβανομένων εφημέριων και ιεροδιακόνων, στους υπό τη διοίκηση και διαχείριση των δήμων και κοινοτήτων μη ενοριακούς ναούς των κοιμητηρίων, καθορίζεται δι' αποφάσεως του οικείου δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου. Ο διορισμός αυτών ενεργείται δι' αποφάσεως του οικείου μητροπολίτου.

Ο αριθμός των θέσεων και τα προσόντα των ιεροψαλτών και νεωκόρων των ιερών αυτών ναών, καθορίζεται δι' αποφάσεως του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου, η πλήρωση των θέσεων αυτών ενεργείται δι' αποφάσεως του δημάρχου ή του προέδρου της κοινότητας. Το προσωπικό αυτό συνδέεται με τον οργανισμό τοπικής αυτοδιοίκησης με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου.

- οι θέσεις των επί μηνιαία αντιμισθία δικηγόρων των δήμων και ιδρυμάτων αυτών συνιστώνται δια του οργανισμού εσωτερικής υπηρεσίας. Η πρόσληψη ενεργείται δι' αποφάσεως του αρμοδίου προς διορισμό οργάνου του οικείου ΟΤΑ και οι προσλαμβανόμενοι συνδέονται με τον οργανισμό δια σχέσεως εντολής. Στους δήμους Αθηναίων, Πειραιά και Θεσσαλονίκης δύνανται να συσταθούν μέχρι έξι θέσεις δικηγόρων στον δήμο Αθηναίων, μέχρι τέσσερις στο δήμο Πειραιά και Θεσσαλονίκης.

Επίσης δύνανται να συνιστώνται μέχρι δύο θέσεις δικηγόρων σε δήμους με πληθυσμό πάνω από τριάντα πέντε χιλιάδες κατοίκων και στα ιδρύματα τους και στους λοιπούς δήμους και ιδρύματα μία μόνο θέση, εφ' όσον συντρέχει υπηρεσιακή ανάγκη και το επιτρέπει η οικονομική τους κατάσταση.

5. Προσωπικό με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου και ορισμένου χρόνου.

- Η πρόσληψη προσωπικού με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου επιτρέπεται μόνο: α) για την κάλυψη οργανικών θέσεων ειδικού επιστημονικού προσωπικού, καθώς και τεχνικού ή βοηθητικού προσωπικού, β) για την κάλυψη οργανικών θέσεων μερικής ή περιοδικής απασχόλησης για προσωπικό καθαριότητας και λοιπό βοηθητικό προσωπικό,

- γ) για την κάλυψη απρόβλεπτων και επείγουσών αναγκών ,
- δ) για την κάλυψη παροδικών αναγκών που δεν είναι απρόβλεπτες και επείγουσες.

Θ. ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ

Με τους νόμους 2218/1994 «Ίδρυση νομαρχιακής αυτοδιοίκησης, τροποποίηση διατάξεων για την πρωτοβάθμια αυτοδιοίκηση και την περιφέρεια και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α' 90/13-6-1994) και 2240/1994 «Συμπλήρωση διατάξεων για την νομαρχιακή αυτοδιοίκηση και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α' 153/16-9-1994), ο δεύτερος βαθμός τοπικής αυτοδιοίκησης γίνεται πραγματικότητα. Οι Νομαρχιακές αυτοδιοικήσεις όχι μόνο θεσμοθετούνται οριστικά και αμετάκλητα, αλλά αναδείχθηκαν οι αιρετές αρχές τους με τις διπλές εκλογές της 16^{ης} Οκτωβρίου 1994.

Αποτελεί αυτή η επιλογή μια από τις σημαντικότερες πολιτικές πράξεις στην ιστορία του νεώτερου ελληνικού κράτους. Πράξη που ανοίγει το δρόμο σε μια συνολική μεταρρύθμιση του διοικητικού συστήματος της χώρας και των διαδικασιών αντιπροσώπευσης.

Πολλές προσπάθειες έχουν γίνει για το δεύτερο βαθμό τοπικής αυτοδιοίκησης από την αρχή σχεδόν της ίδρυσης του Ελληνικού κράτους, προσπάθειες οι οποίες απέβησαν άκαρπες.

Το 1833 με το διάταγμα 3/ 15-4-1833 και το 1845 με το νόμο ΚΕ/1845, επιχειρήθηκε η θεσμοθέτηση νομαρχιακών και επαρχιακών συμβουλίων, χωρίς να εφαρμοσθεί στην πράξη. Βεβαίως με τις διατάξεις αυτές δεν υπήρχε πρόθεση εισαγωγής συστήματος νομαρχιακής αυτοδιοίκησης, αλλά η δημιουργία συμβουλευτικού οργάνου περί τον νομάρχη.

Κατά την πρώτη μικρής διάρκειας πρωθυπουργία του Χαριλάου Τρικούπη (1875), κατατέθηκε στη βουλή σχέδιο νόμου, με το οποίο μετατρέπονταν ο Νομός σε αυτοδιοικούμενο νομικό πρόσωπο.

Συγκεκριμένα το σχέδιο προέβλεπε ότι:

- 1) Ο Νομός αποτελούσε αυτοδιοικούμενο νομικό πρόσωπο.
- 2) Η διοίκηση του Νομού ανήκε στη Νομαρχιακή Επιτροπή, αποτελούμενη από ίσο με τις επαρχίες αριθμό αιρετών μελών. Ο αριθμός των μελών αυτών δεν μπορούσε να είναι μικρότερος των τριών.
- 3) Ο Πρόεδρος της Νομαρχιακής Επιτροπής εκλεγόταν μεταξύ των μελών της.

- 4) Ο γραμματεύς και το λοιπό προσωπικό της Νομαρχίας διορίζονταν από τη Νομαρχιακή Επιτροπή.
- 5) Αρμοδιότητες της Νομαρχιακής Επιτροπής ήταν:
- Η διοίκηση και η διαχείριση των κτημάτων του Νομού.
 - Η άσκηση εποπτείας επί της διοικήσεως των Δήμων.
 - Η ψήφιση του προϋπολογισμού του Νομού.
 - Η εκδίκαση των εφέσεων των δημοτικών συμβουλίων κατά των αποφάσεων των Νομαρχών επί δημοτικών προϋπολογισμών και επί ορισμένων θεμάτων που αφορούσαν το Δημοτικό ή Κοινοτικό συμφέρον.
 - Η γνωμοδότηση επί θεμάτων που αφορούσαν τη γενικότερη διοίκηση.
 - Προς αντιμετώπιση των δαπανών του Νομού επιτρέπονταν η επιβολή ορισμένων φόρων.

Το 1887 με το νόμο ΑΦΝΣΤ/1887, θεσπίζεται ο δεύτερος βαθμός τοπικής αυτοδιοίκησης, που καταργείται με το νόμο ΑΩΟΖ/1891. Παρά την περί του αντιθέτου άποψη ορισμένων συγγραφέων, ο θεσμός εφαρμόσθηκε για μικρό χρονικό διάστημα, όπως αποδεικνύει ο νόμος ΑΨΕ/17-2-1889, που ρυθμίζει θέματα που προέκυψαν αποκλειστικά από την εφαρμογή του.

Το 1899 με το νόμο ΒΧΕ/1899, επαναφέρεται σε νομαρχιακό επίπεδο ο δεύτερος βαθμός, αλλά δεν εφαρμόσθηκε επειδή το διάταγμα που προέβλεπε το άρθρο 128 δεν εκδόθηκε ποτέ.

Το 1923 με το ΝΔ της 9^{ης} Μαΐου «Περί διοικήσεως των νομών», έγινε μια σημαντική προσπάθεια να θεσμοθετηθεί η δευτεροβάθμια αυτοδιοίκηση με εξαιρετικά προοδευτικό πλαίσιο και παρά το ότι ο νόμος τροποποιείται και βελτιώνεται επτά φορές, τελικά δεν εφαρμόζεται.

Το 1927 στο σύνταγμα και στο άρθρο 107, προβλέπεται η σύσταση του δευτέρου βαθμού, αλλά ο σχετικός νόμος για την υλοποίηση του δεν εκδίδεται ποτέ.

Το 1975 στο σύνταγμα και στο άρθρο 102 προβλέπεται η θεσμοθέτηση του δεύτερου βαθμού και έντεκα χρόνια μετά εκδίδεται ο σχετικός νόμος 1622/1986 «τοπική αυτοδιοίκηση-περιφερειακή ανάπτυξη- δημοκρατικός προγραμματισμός» (ΦΕΚ Α' 92/14-7-1986) που καθιερώνει τις περιφέρειες, τις νομαρχιακές αυτοδιοικήσεις και τα όργανα του δημοκρατικού προγραμματισμού και παραπέμπει σε προεδρικά διατάγματα για την εκχώρηση των αρμοδιοτήτων.

Με τους νόμους 2218/94 και 2240/94 προσδιορίζεται ένα καινοτόμο ριζοσπαστικό θεσμικό πλαίσιο που ολοκληρώνει την

θεσμοθέτηση και την λειτουργία των οργάνων του δημοκρατικού προγραμματισμού σε όλα τα επίπεδα.

Δεν εναποθέτει την αποκέντρωση στην βούληση της κεντρικής εξουσίας. Δεν εξαρτά από την θέληση του υπουργού Εσωτερικών ή της κυβέρνησης την μεταβίβαση αρμοδιοτήτων. Οριοθετεί αυστηρά αποκλειστικές και όχι συντρέχουσες αρμοδιότητες, στην τοπική και την νομαρχιακή αυτοδιοίκηση και διασφαλίζει τους αναγκαίους πόρους γι' αυτό. Έτσι η διοικητική αυτοτέλεια και η οικονομική αυτοδυναμία, πάγιο αίτημα και διαρκής στόχος των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης, συνοδεύει την θεσμοθέτηση της νομαρχιακής αυτοδιοίκησης. Στόχος είναι να υπάρξουν οι προϋποθέσεις ώστε η αυτοδιοίκηση να μην είναι μόνο ο θεμελιακός φορέας του προγραμματισμού και της ανάπτυξης, αλλά και ο αποκλειστικός διαχειριστής των τοπικών υποθέσεων.

-Η ίδρυση της Νομαρχιακής Αυτ/σης ως β' βαθμού Τοπικής Αυτ/σης καθιερώθηκε με το νόμο 2218 της 13-6-1994 και 2240/1994 και ισχύει από την 1^η Ιανουαρίου 1995.

Οι διατάξεις για τη σύσταση των Νομαρχιακών Αυτ/σεων, ως δεύτερης βαθμίδας οργανισμών τοπικής αυτ/σης κωδικοποιήθηκαν σε ενιαίο κείμενο νόμου με τίτλο « Κώδικας Νομαρχιακής Αυτ/σης» με το Π.Δ. 30 της 7-2-1996 (Φ.Ε.Κ. 21 της 2-2-1996), στο οποίο προβλέπονται τα παρακάτω:

1-. Σύσταση- νομική μορφή – σκοπός

- Συνιστώνται ως δεύτερη βαθμίδα οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης, οι Νομαρχιακές αυτοδιοικήσεις.
- Οι νομαρχιακές αυτοδιοικήσεις είναι αυτοδιοικούμενα κατά τόπο νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου.
- Οι νομαρχιακές αυτοδιοικήσεις έχουν προορισμό την οικονομική, κοινωνική και πολιτιστική ανάπτυξη της περιφέρειας τους.

2-. Σχέσεις οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης πρώτου και δεύτερου βαθμού.

Οι Ν.Α. δεν ασκούν εποπτεία στους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης πρώτου βαθμού και δεν θίγουν τις αρμοδιότητες τους. Μεταξύ των δύο βαθμών τοπικής αυτοδιοίκησης δεν υφίσταται ιεραρχική σχέση.

3-. Όρια- έδρα- όνομα.

Η περιφέρεια κάθε νομαρχιακής αυτοδιοίκησης συμπίπτει με την περιφέρεια του νομού και η έδρα της είναι η πρωτεύουσα του νομού.

Η ονομασία κάθε Ν.Α. αποτελείται από τις λέξεις «Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση» και το όνομα του αντίστοιχου νομού.

Κατ' εξαίρεση οι νομαρχίες ανατολικής και δυτικής Αττικής, αποτελούν ξεχωριστές Ν.Α. με περιφέρεια, ονομασία και έδρα τις αντίστοιχες των νομαρχιών αυτών.

Συνιστώνται νομαρχιακές αυτοδιοικήσεις με κατά τόπο (χωρική) αρμοδιότητα, την περιφέρεια περισσοτέρων του ενός νομών ή της μιας νομαρχίας ως εξής:

Α) Νομαρχιακή αυτοδιοίκηση με χωρική αρμοδιότητα της, τις περιφέρειες των νομαρχιών Αθηνών και Πειραιά, με έδρα την Αθήνα και ονομασία «Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Αθηνών-Πειραιώς».

Β) Νομαρχιακή αυτοδιοίκηση με χωρική αρμοδιότητα τις περιφέρειες των νομών Έβρου και Ροδόπης, με έδρα την Κομοτηνή και ονομασία «Νομαρχιακή αυτοδιοίκηση Ροδόπης-Έβρου».

Γ) Νομαρχιακή αυτοδιοίκηση με χωρική αρμοδιότητα τις περιφέρειες των νομών Δράμας, Καβάλας και Ξάνθης, με έδρα την Ξάνθη και ονομασία «Νομαρχιακή αυτοδιοίκηση Δράμας-Καβάλας- Ξάνθης».

4- Επαρχίες- Επαρχεία.

Οι επαρχίες ως μονάδα της διοικητικής διαίρεσης της χώρας, που είχε καθιερωθεί με την νόμο 2240/1994, καταργούνται με το άρθρο 19 του Ν. 2539/1997.

5- Αρμοδιότητες .

- Η διοίκηση των τοπικών υποθέσεων νομαρχιακού επιπέδου ανήκει στη νομαρχιακή αυτοδιοίκηση. Στη νομαρχιακή αυτοδιοίκηση περιέρχονται όλες οι σχετικές αρμοδιότητες των νομαρχών και των νομαρχιακών υπηρεσιών, με εξαίρεση τις αρμοδιότητες σε θέματα δημόσιας περιουσίας και τις αρμοδιότητες: α) των υπουργείων Εθνικής Άμυνας, Εξωτερικών, Οικονομικών και Δικαιοσύνης, β) της εποπτείας των ΟΤΑ α' βαθμού του Υπουργείου Εσωτερικών, γ) της Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας του Υπουργείου

Εθνικής Οικονομίας, δ) των συνοριακών σταθμών υγειονομικού ελέγχου του Υπουργείου Γεωργίας.

- Οι αρμοδιότητες αυτές της Ν.Α. ασκούνται από τα όργανα της νομαρχιακής αυτοδιοίκησης από την δημοσίευση στην εφημερίδα της Κυβέρνησης των εσωτερικών οργανισμών οργάνωσης και λειτουργίας των νομαρχιακών αυτοδιοικήσεων, με εξαίρεση τις αρμοδιότητες των διατάξεων για το «δημοκρατικό προγραμματισμό» του άρθρου 22 παρ. 1κι των άρθρων 70 και 74 του Ν. 1622/1986, οι οποίες ασκούνται από τα όργανα της νομαρχιακής αυτοδιοίκησης.
- Η νομαρχιακή αυτοδιοίκηση στα πλαίσια του δημοκρατικού προγραμματισμού έχει τις εξής αρμοδιότητες:
 - Α) Διατυπώνει στο περιφερειακό συμβούλιο προτάσεις για μέτρα και έργα πολιτικής, περιφερειακής ή εθνικής σημασίας, που αφορούν τον νομό αλλά εντάσσονται στο μεσοχρόνιο περιφερειακό ή εθνικό αναπτυξιακό πρόγραμμα.
 - Β) Καταρτίζει ύστερα από σχετικές προτάσεις των δημοτικών συμβουλίων και των αναπτυξιακών συνδέσμων, το μεσοχρόνιο νομαρχιακό αναπτυξιακό πρόγραμμα, στα πλαίσια του αντίστοιχου μεσοχρόνιου περιφερειακού προγράμματος.
 - Γ) Διαμορφώνει τα πλαίσια για την κατάρτιση των μεσοχρόνιων τοπικών αναπτυξιακών προγραμμάτων του νομού, εξειδικεύοντας το μεσοχρόνιο νομαρχιακό αναπτυξιακό πρόγραμμα και εγκρίνει τα τοπικά αναπτυξιακά προγράμματα.
 - Δ) Καταρτίζει το ετήσιο νομαρχιακό αναπτυξιακό πρόγραμμα.
 - Ε) Αποφασίζει για τα ετήσια τοπικά αναπτυξιακά προγράμματα.
 - Στ) Χρηματοδοτεί από ίδιους πόρους της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης, καθώς και από τις πιστώσεις του προγράμματος δημοσίων επενδύσεων, που του κατανέμει το περιφερειακό συμβούλιο, έργα νομαρχιακής σημασίας του ετήσιου νομαρχιακού αναπτυξιακού προγράμματος.
 - Ζ) Χρηματοδοτεί από κοινού με φορείς του δημόσιου τομέα, έργα του ετήσιου νομαρχιακού αναπτυξιακού προγράμματος, στα πλαίσια προγραμματικών συμβάσεων.
 - Η) Κατανέμει τις πιστώσεις του προγράμματος δημοσίων επενδύσεων, για έργα τοπικής σημασίας.
 - Θ) Διατυπώνει προς τους φορείς του δημόσιου τομέα, προτάσεις για έργα και μέτρα πολιτικής, που αφορούν το νομό και χρηματοδοτούνται από το πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων, αλλά εντάσσονται στα ειδικά αναπτυξιακά προγράμματα των φορέων αυτών.

- Ο περιφερειακός διευθυντής μέχρι την δημοσίευση των οργανισμών εσωτερικής υπηρεσίας των νομαρχιακών αυτοδιοικήσεων, ασκεί όλες τις αρμοδιότητες των νομαρχών και των νομαρχιακών υπηρεσιών, που προβλέπονται από τις διατάξεις που ισχύουν κατά την έναρξη λειτουργίας των νομαρχιακών αυτοδιοικήσεων, πλην των αρμοδιοτήτων για το δημοκρατικό προγραμματισμό.
- Η κατασκευή σχολικών κτιρίων υπάγεται στην αρμοδιότητα της νομαρχιακής αυτοδιοίκησης. Σε απρόβλεπτες και εξαιρετικές περιπτώσεις μπορεί με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, ύστερα από αίτημα της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης, να ανατεθεί στον ΟΣΚ η μελέτη και εκτέλεση συγκεκριμένων έργων σε βάρος πάντοτε των προβλεπομένων πιστώσεων της οικείας νομαρχιακής αυτοδιοίκησης.
- Η κατά το άρθρο 2 του Ν. 1566/1985 μεταφορά των μαθητών στον τόπο που λειτουργεί το σχολείο, πραγματοποιείται από τους οικείους ΟΤΑ, είτε με την χρησιμοποίηση ιδιόκτητων μέσων, είτε με την χρήση των συνήθων αστικών και υπεραστικών μέσων, είτε με την μίσθωση ιδιωτικών μέσων μεταφοράς, είτε με την χρησιμοποίηση άλλου πρόσφορου μέσου. Για θέματα που προκύπτουν για την μεταφορά μαθητών διαφορετικών ΟΤΑ αποφασίζει η νομαρχιακή αυτοδιοίκηση.
- Σε περίπτωση πολέμου, επιστράτευσης, θεομηνίας ή άμεσης και επείγουσας κοινωνικής ανάγκης, που μπορεί να θέσει σε άμεσο κίνδυνο την δημόσια τάξη ή υγεία, ή για την αντιμετώπιση αναγκών της άμυνας της χώρας και ύστερα από απόφαση του υπουργικού συμβουλίου, ο κατά περίπτωση αρμόδιος υπουργός μπορεί να παρέχει διαταγές, εντολές ή οδηγίες, απευθείας προς τις υπηρεσίες της νομαρχιακής αυτοδιοίκησης, οι οποίες για το σκοπό αυτό θεωρείται ότι υπάγονται σ' αυτόν.

6-. Μεταβίβαση αρμοδιοτήτων- ανάθεση αρμοδιοτήτων- συμβάσεις.

- Με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται με πρόταση των υπουργών προεδρίας της κυβέρνησεως, Εσωτερικών και του κατά περίπτωση αρμόδιου υπουργού, μπορούν να μεταβιβάζονται στην Ν.Α. αρμοδιότητες της κρατικής διοίκησης, εκτός των αρμοδιοτήτων της υπηρεσίας πολιτικής αεροπορίας, οι οποίες εναρμονίζονται με τον χαρακτήρα, τη

φύση και την αποστολή τους, καθώς και οι αναγκαίοι πόροι για την άσκηση των αρμοδιοτήτων αυτών.

- Οι αρμοδιότητες αυτές ασκούνται από την Ν.Α. μόνο μέσα στα εδαφικά τους όρια. Με όμοια διατάγματα και με τις ίδιες προϋποθέσεις, αρμοδιότητες που ανήκουν σε νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου ή δημόσιες επιχειρήσεις και οργανισμούς κοινής ωφελείας, μπορεί να μεταβιβάζονται στη Ν.Α. μετά από σύμφωνη γνώμη των διοικητικών συμβουλίων τους.
- Οι νομαρχιακές αυτοδιοικήσεις μπορεί να αναθέτουν την άσκηση αρμοδιοτήτων τους σε ΟΤΑ, ύστερα από αίτηση τους. Η ανάθεση γίνεται με απόφαση του Νομαρχιακού συμβουλίου, που λαμβάνεται με την απόλυτη πλειοψηφία όλου του αριθμού των μελών του.
- Δήμοι ή κοινότητες, σύνδεσμοι, νομαρχιακές αυτοδιοικήσεις και νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, μπορούν να συνάπτουν μεταξύ τους συμβάσεις με τις οποίες ανατίθεται η άσκηση αρμοδιοτήτων του ενός φορέα στον άλλο. Οι χρηματοδοτούμενοι φορείς μπορεί να χρηματοδοτούνται για την εκτέλεση των συμβάσεων από τον κρατικό προϋπολογισμό ή το πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων ή τους προϋπολογισμούς άλλων φορέων του δημόσιου τομέα.

7- Όργανα των Ν.Α.

- Όργανα των Ν.Α. είναι το νομαρχιακό συμβούλιο, οι νομαρχιακές επιτροπές και ο νομάρχης.
- Ο αριθμός των μελών του Ν.Σ. είναι 21 για όσες Ν.Α. που έχουν πληθυσμό έως 100.000 κατοίκους, 25 για όσες έχουν από 101.000 έως 150.000 κατοίκους, 31 για όσες έχουν από 150.001 έως 200.000 κατοίκους και 37 για όσες έχουν περισσότερους από 200.000 κατοίκους. Στον αριθμό αυτό δεν συμπεριλαμβάνεται ο νομάρχης. Κατ' εξαίρεση ο αριθμός των μελών των νομαρχιακών συμβουλίων των νομών Δωδεκανήσου και Κυκλάδων είναι 41 και 43 αντίστοιχα.
- Ο αριθμός των νομαρχιακών επιτροπών είναι 3,4,5 ή 6 για τις νομαρχιακές αυτοδιοικήσεις με 21, 25, 31, 37 και άνω μέλη αντίστοιχα. Το νομαρχιακό συμβούλιο μπορεί με απόφαση του, που λαμβάνεται με αυξημένη πλειοψηφία 3/5 του όλου αριθμού των μελών του, να περιορίζει τον αριθμό των Ν.Ε. όχι όμως κάτω των τριών. Κάθε Ν.Ε. αποτελείται από τον πρόεδρο της και 2 ή 4 μέλη, που καθορίζονται με

απόφαση του Ν.Σ. . Πρόεδρος κάθε Ν.Ε. ορίζεται από τον νομάρχη ένα από τα μέλη του Ν.Σ. Η θητεία του προέδρου της Ν.Ε. είναι διετής. Τα υπόλοιπα μέλη των Ν.Ε. εκλέγονται απ το νομαρχιακό Συμβούλιο μεταξύ των μελών του. Τα μισά από τα εκλεγόμενα μέλη προέρχονται από την μειοψηφία του Ν.Σ. . Η θητεία των μελών της Ν.Ε. είναι διετής. Τα μέλη της Ν.Ε. εκτός του προέδρου μπορούν να ανακληθούν με απόφαση του Ν.Σ. , ύστερα από πρόταση του νομάρχη ή αριθμού μελών του Ν.Σ. ίσου με τον διπλάσιο αριθμού των μελών της αντίστοιχης Ν.Ε. Ο πρόεδρος της Ν.Ε. μπορεί να ανακληθεί με απόφαση του Ν.Σ. ύστερα από εισήγηση του νομάρχη.

- Νομάρχης εκλέγεται ο υποψήφιος νομάρχης του επιτυχόντος συνδυασμού και η θητεία του είναι τετραετής.
- Σε κάθε νομαρχιακή αυτοδιοίκηση λειτουργεί ως γνωμοδοτικό όργανο οικονομική και κοινωνική επιτροπή, που συγκροτείται από εκπροσώπους της τοπικής ένωσης δήμων και κοινοτήτων, των οργανώσεων εργοδοτών και εργαζομένων, των επιμελητηρίων και των επιστημονικών οργανώσεων, των εργαζομένων στη Ν.Α.. Η επιτροπή αυτή γνωμοδοτεί στο νομαρχιακό συμβούλιο για το μεσοχρόνιο και το ετήσιο νομαρχιακό πρόγραμμα. Εξετάζει τα προβλήματα και τις αναπτυξιακές δυνατότητες του νομού και διατυπώνει γνώμη για την επίλυση των προβλημάτων και την αξιοποίηση των δυνατοτήτων αυτών. Μελετά θέματα σχετικά με την ανάπτυξη της τοπικής αυτοδιοίκησης και διατυπώνει γνώμη για τη λήψη των κατάλληλων μέτρων.

Τα μέλη του Ν.Σ. εκλέγονται με άμεση, καθολική και μυστική ψηφοφορία και οι εκλογές για την ανάδειξη τους γίνονται κάθε τέσσερα χρόνια.

8- Αρμοδιότητες του νομαρχιακού συμβουλίου.

Το νομαρχιακό συμβούλιο ασκεί όλες τις αρμοδιότητες της Ν.Α. εκτός απ' αυτές που ανήκουν στον νομάρχη ή στις νομαρχιακές επιτροπές.

Το νομαρχιακό συμβούλιο είναι αρμόδιο ιδίως για:

- Τον κανονισμό των εργασιών του, τον κανονισμό των εργασιών των νομαρχιακών επιτροπών και τον οργανισμό των υπηρεσιών της Ν.Α.
- Την εφαρμογή της διαδικασίας του δημοκρατικού προγραμματισμού.

- Τον προϋπολογισμό και τον απολογισμό της Ν.Α. και των νομικών της προσώπων.
- Την επιβολή φόρων, εισφορών, τελών και δικαιωμάτων.
- Την απαλλοτρίωση ακινήτων.
- Την εκποίηση, ανταλλαγή και δωρεά ακινήτων, καθώς και τη σύσταση εμπραγμάτων δικαιωμάτων.
- Την παραχώρηση της χρήσης και την εκμίσθωση κινητών και ακινήτων.
- Την αγορά και την μίσθωση κινητών και ακινήτων.
- Την σύναψη δανείων και την αποδοχή δωρεών, κληρονομιών και κληροδοσιών.
- Το πρόγραμμα των εκτελεστέων έργων και προμηθειών.
- Την προστασία και αξιοποίηση περιοχών.
- Την μελέτη, κατασκευή και συντήρηση έργων.
- Την ίδρυση κέντρων παροχής πολιτιστικών και κοινωνικών υπηρεσιών.
- Την ανάθεση παροχής υπηρεσιών και της εκτέλεσης εργασιών ή προγραμμάτων.
- Την ίδρυση νομικών προσώπων και επιχειρήσεων ή την συμμετοχή σε επιχειρήσεις.
- Την ανάθεση άσκησης δραστηριοτήτων στο κράτος ή σε νομικά πρόσωπα.
- Την συγκρότηση συλλογικών οργάνων και τον ορισμό του αριθμού των Ν.Ε., καθώς και την εκλογή τους.
- Την ανάκληση των μελών των Ν.Ε. και του προέδρου των.
- Την εξόφληση χρεών προς τη Ν.Α. σε δόσεις.
- Την σύσταση πάγιας προκαταβολής.
- Την έκδοση χρηματικών ενταλμάτων προπληρωμής.
- Την πλήρωση κενών οργανικών θέσεων της Ν.Α.
- Το Ν.Σ. επίσης μπορεί να συγκροτεί επιτροπές για την μελέτη και εισήγηση θεμάτων αρμοδιότητας της νομαρχιακής αυτοδιοίκησης.

9-. Συγκρότηση – εκλογή προεδρείου του νομαρχιακού συμβουλίου.

Στον πρώτο και στον τρίτο χρόνο της νομαρχιακής περιόδου, την πρώτη Κυριακή του Ιανουαρίου, το νομαρχιακό συμβούλιο συνέρχεται ύστερα από πρόσκληση του συμβούλου του επιτυχόντος συνδυασμού που έχει εκλεγεί με τους περισσότερους ψήφους και σε περίπτωση ισοψηφίας εκείνου που είναι γραμμένος πρώτος στην απόφαση του δικαστηρίου.

Στην παραπάνω συνεδρίαση το Ν.Σ. εκλέγει μεταξύ των μελών του , χωριστά και με μυστική ψηφοφορία, τον πρόεδρο, τον αντιπρόεδρο και τον γραμματέα του.

10-. Σύγκληση και λειτουργία του νομαρχιακού συμβουλίου.

- Το νομαρχιακό συμβούλιο συνεδριάζει υποχρεωτικά ύστερα από πρόσκληση του προέδρου του, τουλάχιστον μια φορά το μήνα. Οι συνεδριάσεις του Ν.Σ. γίνονται πάντοτε στο κατάστημα της Ν.Α. και είναι δημόσιες. Το συμβούλιο μπορεί να συνεδριάζει σε άλλο τόπο μετά από απόφαση της απόλυτης πλειοψηφίας του νόμιμου αριθμού των μελών του.
- Στις συνεδριάσεις του Ν.Σ. καλείται και ο νομάρχης, αλλιώς η συνεδρίαση είναι άκυρη.
- Ο πρόεδρος του Ν.Σ. καταρτίζει την ημερήσια διάταξη, στην οποία αναγράφονται υποχρεωτικά όλα τα θέματα που προτείνει ο νομάρχης.
- Αν ο πρόεδρος του Ν.Σ. απουσιάζει ή κωλύεται τον αναπληρώνει ο αντιπρόεδρος. Αν απουσιάζει ή κωλύεται και ο αντιπρόεδρος, όποιος από τους παρόντες συμβούλους του επιτυχόντος συνδυασμού έχει εκλεγεί με τους περισσότερους ψήφους, ασκεί τα καθήκοντα του προέδρου.

11-. Νομαρχιακές επιτροπές- εκλογή- αρμοδιότητες.

- Τον Ιανουάριο του πρώτου και του τρίτου χρόνου της νομαρχιακής περιόδου, μετά την εκλογή του προεδρείου του, το νομαρχιακό συμβούλιο εκλέγει μεταξύ των μελών του, με μυστική ψηφοφορία, τα μέλη των νομαρχιακών επιτροπών, εκτός από τον πρόεδρο του.
- Δεν επιτρέπεται να εκλεγούν μέλη των νομαρχιακών επιτροπών, ο πρόεδρος, ο αντιπρόεδρος και ο γραμματέας του Ν.Σ..
- Κάθε νομαρχιακή επιτροπή έχει στο τομέα ευθύνης της τις ακόλουθες αρμοδιότητες:
 - α) Προετοιμάζει τις υποθέσεις αρμοδιότητας του Ν.Σ.
 - β) Καταρτίζει σχέδιο προϋπολογισμού, επεξεργάζεται τον απολογισμό και υποβάλλει σχετική έκθεση στο Ν.Σ.
 - γ) Αποφασίζει για τη διάθεση των γραμμένων πιστώσεων στον προϋπολογισμό.
 - δ) Καταρτίζει τις διακηρύξεις διαγωνισμών για την εκτέλεση έργων, εργασιών, προγραμμάτων και προμηθειών και την

ανάθεση της παροχής υπηρεσιών, διεξάγει και κατακυρώνει όλες τις δημοπρασίες.

ε) Αποφασίζει για την έγερση αγωγών, παραιτήσεων από αυτές ή συμβιβασμό, καθώς και για την άσκηση ενδίκων μέσων.

- Η νομαρχιακή επιτροπή συνεδριάζει υποχρεωτικά, ύστερα από πρόσκληση του προέδρου της, τουλάχιστον δύο φορές το μήνα.

12-. Αρμοδιότητες του Νομάρχη.

- Ο νομάρχης εκδίδει όλες τις πράξεις μη κανονιστικού χαρακτήρα. Έχει επίσης τις παρακάτω αρμοδιότητες:
- Εκτελεί τις αποφάσεις του νομαρχιακού συμβουλίου και των νομαρχιακών επιτροπών.
- Εκπροσωπεί τη νομαρχιακή αυτοδιοίκηση δικαστικώς και εξωδίκως και δίνει τους όρκους που επιβάλλονται στη νομαρχιακή αυτοδιοίκηση.
- Είναι προϊστάμενος όλων των υπηρεσιών της νομαρχιακής αυτοδιοίκησης.
- Προϊσταται του προσωπικού της Ν.Α. , αποφασίζει για το διορισμό του και εκδίδει τις πράξεις που προβλέπουν οι σχετικές διατάξεις για το διορισμό, τις κάθε είδους υπηρεσιακές μεταβολές και την άσκηση του πειθαρχικού ελέγχου.
- Διατάσσει την είσπραξη των εσόδων της νομαρχιακής αυτοδιοίκησης και αποφασίζει για την διάθεση των πιστώσεων του προϋπολογισμού.
- Υπογράφει τις συμβάσεις που συνάπτει η νομαρχιακή αυτοδιοίκηση.
- Ασκει τις αρμοδιότητες που του ανατίθενται από το νόμο.
- Τον νομάρχη όταν απουσιάζει ή κωλύεται ή έχει τεθεί σε αργία, στα καθήκοντα του τον αναπληρώνει ένας από τους βοηθούς νομάρχες με την σειρά που έχουν ορισθεί.

13-. Ιδρύματα- Νομικά πρόσωπα- επιχειρήσεις.

- Οι νομαρχιακές αυτοδιοικήσεις μπορούν να συνιστούν ιδρύματα, λοιπά νομικά πρόσωπα, δημοσίου και ιδιωτικού δικαίου, μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα και επιχειρήσεις. Επίσης μπορούν να μετέχουν σε επιχειρήσεις.
- Τα ιδρύματα , όπως νοσοκομεία, γηροκομεία, βρεφοκομεία, κέντρα παιδικής μέριμνας, συνιστώνται ύστερα από απόφαση του νομαρχιακού συμβουλίου, με προεδρικό

διάταγμα που ορίζει τα όργανα διοίκησης, το σκοπό, τους πόρους, την περιουσία και το όνομα του ιδρύματος.

- Τα λοιπά νομικά πρόσωπα συνιστώνται με απόφαση του νομαρχιακού συμβουλίου, η οποία δημοσιεύεται στην εφημερίδα της κυβέρνησης.
- Οι νομαρχιακές αυτοδιοικήσεις μπορούν να ιδρύουν δικές τους επιχειρήσεις ή να μετέχουν σε επιχειρήσεις, που συνιστούν μαζί με άλλα νομικά ή φυσικά πρόσωπα ή σε επιχειρήσεις που ήδη υπάρχουν.

Κεφάλαιο 5^ο

ΘΕΣΜΟΙ ΤΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤ/ΣΗΣ ΣΤΗ ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟ

Αρχαία περίοδος:

Η Ρόδος σε όλη την αρχαιότητα ακολούθησε το σύστημα που επικρατούσε και σ' όλη την άλλη Ελλάδα με την πόλη – κράτος. Το πρώτο φιλολογικό μνημείο, η Ιλιάδα του Ομήρου και όλοι οι μεταγενέστεροι συγγραφείς συμφωνούν στο πολιτειακό σύστημα της Ρόδου με τις τρεις πόλεις Λίνδο, Ιαλυσό και Κάμιρο.

Κάθε πόλη φυσικά είχε τον άρχοντα της, τον βασιλέα, σύμφωνα με τη διάρθρωση των ομηρικών βασιλείων.

Κάθε πόλη έχει χωρισμένη την περιφέρεια της σε δήμους, που αποτελούν τα ιδιαίτερα τμήματα της πόλης – κράτους και δίνουν το εθνικό προσωνύμιο στους πολίτες, ύστερα από το όνομα και το πατρώνυμο.

Μετά το συνοικισμό, το έτος 408 π.χ., δηλαδή τη δημιουργία της νέας πόλης της Ρόδου, στη νέα πόλη συγκεντρώνεται όλη η δύναμη και αυτή διευθύνει την εξωτερική πολιτική, δέχεται πρεσβευτές, κηρύσσει πόλεμο και κλείνει ειρήνη. Αυτή εκλέγει τους άρχοντες του Ροδιακού κράτους, εξακολουθούν όμως και οι παλιές πόλεις να έχουν τις δικές τους τοπικές αρχές, με μια τυπική αυτοδιοίκηση, εκλογή θρησκευτικών αρχόντων, διακανονισμό των ζητημάτων των ιερών, των εορτών, αγώνων, απονομή βραβείων σε πολίτες που διέπρεψαν.

Δήμοι της νήσου Ρόδου:

Δήμοι της Λίνδου: 15 εκ των οποίων 12 ήταν στο νησί της Ρόδου και οι τρεις στην Περαία.

- 1) Λαδάρμιοι, 2) Βράσιοι, 3) Καττάβιοι, 4) Πεδιείς, 5) Λινδοπολίται, 6) Καμύνδιοι, 7) Πάγιοι, 8) Νεττίδαι, 9) Κλάσιοι, 10) Αργείοι, 11) Βουλίδαι, 12) Δροϊται.
 Δήμοι της Καμίρου: 1) Λέλιοι, 2) Ρογκίδαι- Ρογχ'θιδαι- Ρυγχίδαι, 3) Κυμισαλείς, 4) Σιλύριοι, 5) Ηριείς.
 Δήμοι της Ιαλυσού: 1) Πολίται, 2) Παλαιοπολίται, 3) Νεοπολίται, 4) Ιστάνιοι, 5) Δαματριείς, 6) Ποντωρείς, 7) Βρυγινδάριοι, 8) Σιβύθιοι, 9) Αστυपालαιείς.

Οργάνωση της Ροδιακής Πολιτείας:

Πριν από το συνοικισμό των τριών πόλεων, κάθε πόλη είχε το διοικητικό της σύστημα, σε κοινές όμως υποθέσεις, κυρίως στην εξωτερική πολιτική, πόλεμο και ειρήνη, παρουσιάζονταν το Ροδιακό κράτος.

Στους ιστορικούς χρόνους ανώτερες αρχές ήταν η Βουλή και οι Πρυτάνεις, στην πόλη Ρόδο, ενώ στη Λίνδο απαντούν η Βουλή και ο λαός, καθώς και ο «γραμματεύς εισηγητής». Το κράτος εκπροσωπεί «ο δάμος ο Ροδίων» ή «σύμπας ο δήμος».

Οι παλαιοί δήμοι των τριών δήμων εξακολουθούν να υπάρχουν εξαρτώνται όμως από το κέντρο. Οι τρεις πόλεις είχαν σχέση με τους Δήμους της Περαιάς και των νησιών, το κέντρο όμως είχε την επίβλεψη για θέματα αμυντικά και στρατιωτικά.

Εκτός των δήμων υπήρχαν και τρεις φυλές, σύμφωνα με τη Δωρική παράδοση: Λινδία, Καμιρίς και Ιαλυσία, που τελευταία κανόνιζαν ζητήματα αθλητικών συλλόγων, δεν είχαν πολιτική σημασία, μόνο λατρευτική. Με την ιδιότητα αυτή οι εταίροι των συλλόγων μπορούσαν να δίνουν και άλλα ονόματα σε φυλές, αλλά αυτές περιλαμβάνονταν μέσα στις τρεις πρωταρχικές.

Οι πολίτες χαρακτηρίζονταν με διάφορα ονόματα, σύμφωνα με την καταγωγή και την προέλευση τους: α) «πολίται κατ' εξοχήν» που είχαν το δικαίωμα να εκλέγουν και να εκλέγονται και γράφονται με τα' όνομα τους, το πατρώνυμο και το δημοτικό, β) οι «μέτοικοι» που είχαν περιορισμένα δικαιώματα και γράφονται μόνο με τα' όνομα τους και το πατρώνυμο, χωρίς το δημοτικό, γ) «οι ξένοι» που είχαν το δικαίωμα να μένουν στη Ρόδο και γράφονται μόνο με τα' όνομα τους. Στα παιδιά των ξένων έδιναν το δικαίωμα να λέγονται «Ρόδιοι».

Άλλοι χαρακτηρισμοί ήταν: α) «Ματρόξεννοι», Ροδίτες μόνο από πατέρα και ξένη μητέρα, β) «οι επεδαμεύεντες, ος η επιδαμία εδέδοτο», που πιθανόν είχαν «ισοτέλεια», δεν πλήρωναν το μετοίκιο, που πλήρωναν οι μέτοικοι και δεν ήταν υποχρεωμένοι να έχουν προστάτη, γ) οι κάτοικοι και πάροικοι, δ) οι δούλοι.

Η Βουλή άλλαζε κάθε έξι μήνες και είχαν τη χειμερινή και θερινή περίοδο. Το ίδιο γινόταν και για τους πρυτάνεις, οι οποίοι ήταν πέντε. Κοντά στους πρυτάνεις ήταν «ο γραμματεύς βουλά» και ο «υπογραμματεύς βουλά και πρυτανεύσι». Ένας πρύτανης έχει την προεδρία σε όλη την εξάμηνη περίοδο. Οι πρυτάνεις είχαν τη διεύθυνση του έργου της Βουλής και της Εκκλησίας, διαπραγματεύονταν με απεσταλμένους και συμμάχους και γενικά αυτοί διευθύνουν την εξωτερική πολιτική και τα εσωτερικά του κράτους. Υπήρχε «Πρυτανείον», όπου ήταν και το αρχείο του κράτους και εκεί φιλοξενούσαν τους ξένους επισήμους απεσταλμένους. Διέφεραν βασικά από τους πρυτάνεις των Αθηνών, δεν ήταν βουλευτές όπως εκεί τους εξέλεγαν εκτός βουλής. Η εξάμηνη αρχή τους είχε σκοπό να μη γίνονται ατασθαλίες, γι' αυτό δεν τους κρατούσαν περισσότερο. Επώνυμος Άρχων είναι ο «ιερεύς του Ηλίου» που εκλέγεται με κλήρο κάθε χρόνο.

Ο «ναύαρχος» εκτός από την ηγεσία του στόλου σε ορισμένες περιπτώσεις είχε και άλλες ιδότητες.

Οι «στρατηγοί ήταν 10 ή 12, ταμίες 7, αστυνόμοι, αγωνοθέτες, γυμνασίαρχοι, επίσκοποι 3, αγορανόμοι, επιμελητές εμπορίου, επιστάτες παιδιών, σιτοφύλακες, κήρυκες στη βουλή και στο δήμο.

Στη Ρόδο υπήρχαν στρατηγοί για τη νήσο, για την Περαιά και στρατηγοί με απόλυτα δικαιώματα.

Οι τρεις πόλεις αφού έχασαν την εξωτερική πολιτική ύστερα από τον συνοικισμό στη νέα πόλη, διατήρησαν το πολίτευμα τους και τις σχέσεις μεταξύ τους. Επί κεφαλής των αρχόντων στη Λίνδο είναι «ο ιερεύς της Αθηνάς», στην Κάμιρο «οι δαμιουργοί». Στην πόλη της Καμίρου υπήρχε μια υποδιαίρεση του Δήμου «η Κτοίνα» και οι κτοινάτες όφειλαν να εκλέξουν ένα μαστρόν («κτοίνα δήμος μεμοιρασμένος» λέει ο Ησύχιος. Όλοι οι μαστροί συγκεντρώνονταν στο ιερό της «Καμιράδος Αθηνάς», για να διορίσουν τους ιεροποιούς.

Διοίκηση, Βυζαντινά και ιπποτικά συστήματα:

Στη μεσαιωνική περίοδο δεν μπορούμε να μιλήσουμε πια για πολιτειακό σύστημα της Ρόδου, γιατί πρόκειται για μια επαρχία που ανήκει σ' ένα κράτος συγκεντρωτικό στην αρχή, όπως είναι το Ανατολικό Ρωμαϊκό ή Βυζαντινό κράτος, ένα κράτος που άρχισε σαν Ρωμαϊκό με το κτίσιμο της νέας Πρωτεύουσας από το Μ. Κωνσταντίνο κι εξελίχθηκε σιγά-σιγά σε Ελληνικό με το διαχωρισμό του από τη Δύση, πράγμα που έγινε φυσικά και

αβίαστα, γιατί ήταν ιδρυμένο με βάση τον Ελληνικό παράγοντα μέσα σε ελληνικό χώρο.

Από το 1309- 1522 μπαίνει σε μια νέα ζωή , χωρίς να πάψει να κυβερνάται από ένα απολυταρχικό σύστημα, όπως είναι όλα τα πολιτεύματα της εποχής , αποτελεί όμως η ίδια μαζί με μερικά νησιά ένα κρατίδιο με οργάνωση θρησκευτική και δεν μπορεί να συγκριθεί με το αρχαίο, γιατί εκείνο ήταν ελεύθερη και ανεξάρτητη πολιτεία , ενώ τώρα αποσπάστηκε από το φυσικό της κέντρο, την Κωνσταντινούπολη, και ζει κάτω από μια ξένη εξουσία, που δεν μπορεί να θεωρηθεί δυναστεία τυραννική , όπως θα είναι η Τουρκική αργότερα, είναι όμως ξένη εξουσία κατακτητών.

Το τάγμα των Ιωαννιτών ιπποτών , που εξουσίασε τη Ρόδο για 213 ολόκληρα χρόνια, δεν είναι δυνάστης της σειράς των μεγάλων δυναστών της Ευρώπης και της Ασίας- αυτοκρατόρων, χαλιφών, τσάρων, σουλτάνων – είναι ένα από τα θρησκευτικά τάγματα που γέννησε η εποχή, με σκοπό να υπερασπίσουν τη χριστιανική πίστη, από τους αλλόθρησκους εισβολείς των Αγίων Τόπων και γενικά του χριστιανικού χώρου. Δεν είναι ένας λαός που το αποτελεί, είναι μια κοινωνία εθνών , μια ένωση λαών στους μεσαιωνικούς χρόνους, μια αμφικτυονία θα λέγαμε , η οποία έχει σκοπό να λύσει ζητήματα που αφορούν στην υπεράσπιση της θρησκείας, χωρίς να πάψει να είναι πολιτική οργάνωση που δεν μπορεί να κρατηθεί διαφορετικά, παρά με τη χρήση των όπλων.

Το Βυζάντιο έχει συγκεντρωτικό σύστημα. Όλα εξαρτώνται από το κέντρο, υπάρχει όμως κάποια αυτοδιοίκηση και κοινοτική οργάνωση , όπως φαίνεται από τους πολέμους των ντόπιων αρχόντων με τους Φράγκους στη Πελοπόννησο και από τότε είναι γνωστός εκτός από τον όρο «άρχων- άρχοντας», ο «Προεστός» , που θα επικρατήσει στη κοινοτική οργάνωση της Τουρκοκρατίας.

Αναφέρονται «Μητροκομίαι» με χωρικούς που νέμονται κοινά προνόμια, οι «πρωτεύοντες», «πρώτοι», «πρωτοκομήται», που κυβερνούν τις κώμες. Υπάρχει το «κοινόν» που φροντίζει για επισκευές τειχών , δρόμων, κτιρίων και την οργάνωση αγώνων, ένας όρος γνωστός από την αρχαιότητα.

Η είσπραξη φόρων από τις Κοινότητες, η οργάνωση των αγώνων, των υποδρομιών από τους Δήμους είναι προνόμια αυτονομίας.

Με όλο τον περιορισμό της Μακεδονικής κυρίως δυναστείας, δεν έπαυσε η αυτοδιοίκηση στα νησιά, γιατί είναι υποχρεωμένοι να έχουν μια οργάνωση ντόπια, για να ανταπεξέρχονται στους

διάφορους κινδύνους, στις διάφορες επιδρομές των εχθρών και να φροντίζουν για τα εσωτερικά τους ζητήματα.

Στην εποχή των ιπποτών έχουμε το φεουδαρχικό σύστημα. Η Ρόδος και τα νησιά είναι χωρισμένα σε «Ταξιαρχίες» και κάθε «Ταξιαρχία» έχει τον φεουδάρχη της, που είναι κύριος του φρουρίου και της γης, ο Δε λαός είναι δουλοπάροικοι του φεουδάρχη.

Με όλη την προστασία του αγροτικού νόμου υπάρχουν δουλοπάροικοι στη Βυζαντινή εποχή. Αυτοί εργάζονται στα κτήματα των αρχόντων οι οποίοι είναι κύριοι των μεγάλων κτημάτων, που προέρχονται είτε από κληρονομιά οικογενειακή είτε από τιμάρια που δίδονται κυρίως σε στρατιωτικούς, αλλά και πολιτικούς άρχοντες. Είναι τα τσιφλίκια της εποχής της Τουρκοκρατίας.

Το κοινοτικό σύστημα του Βυζαντίου, η αυτοδιοίκηση που ξεκινά από τους αρχαίους χρόνους με την «Πόλη- Κράτος» και τη Ρωμαιοκρατία, συνεχίζεται στην ιπποτοκρατία και θα σώσει την ενότητα του Ελληνισμού στο καιρό της Τουρκοκρατίας. Οι άρχοντες των ιπποτών κλεισμένοι στα κάστρα, άφησαν στους ντόπιους τη διαχείριση των κοινών, είσπραξη των φόρων, συμμετοχή στο κοινό αγώνα. Με αυτό τον τρόπο διατηρούν τις παραδόσεις τους, επικρατεί μια γαλήνη εσωτερική και οι ντόπιοι συνεργάζονται με τους κατακτητές.

Περίοδος Τουρκοκρατίας:

Είναι γνωστό ότι επί Τουρκοκρατίας είχε καθιερωθεί ένα ειδικό προνομιακό διοικητικό και φορολογικό καθεστώς υπέρ των «Δώδεκα Νοτίων Σποράδων Νήσων», όπως ήταν η αρχική ονομασία των Δωδεκανήσων, που είχε σαν συνέπεια να διαμορφωθεί στα νησιά ένα σύστημα αυτονομίας και Αυτοδιοίκησης με τις κατά τόπους Δημογεροντίες, συλλογικά σώματα από έγκριτους πολίτες, τους δημογέροντες, που οι κάτοικοι εξέλεγαν σε συνέλευση μια φορά το χρόνο.

Ο τρόπος εκλογής των Δημογερόντων – Δημάρχων του δωδεκαμελούς δημογεροντικού συμβουλίου, οι δικαιοδοσίες και οι αρμοδιότητες των οργάνων του (Ταμίας, Γραμματέας), ρυθμίζονταν από τους «κανονισμούς των δημογεροντιών», που μαζί με τους άλλους Κοινοτικούς θεσμούς, αποτελούσαν τη βάση της Τοπικής Αυτ/σης.

Το σύστημα αυτό επεκτεινόταν και σε κάθε χωριό με την ύπαρξη τριμελούς ή πενταμελούς δημογεροντίας, με Πρόεδρο που λεγόταν Προεστός.

Το προνομιακό αυτό καθεστώς που δεν ήταν βέβαια νέο, αλλά ίσχυε από τη Φραγκική και τη Βυζαντινή περίοδο, το αναγνώρισαν με φερμάνια και το διατήρησαν οι Τούρκοι κατακτητές για τα νησιά που προνομιακά επίσης πλήρωναν κατ' αποκοπή ένα ετήσιο φόρο το λεγόμενο «Μακτού».

Με αφορμή την Ελληνική Επανάσταση του 1821 και την ενεργό συμμετοχή των νησιωτών στον Αγώνα, οι Τούρκοι κατάργησαν τα προνόμια, για να τα επαναφέρουν σε ισχύ με φερμάνι το 1835 που επικυρώθηκε το 1956, επί Σουλτάνου Αβδούλ Μετζίτ με το Χάττι Χουμαγιούν και αναγνωρίστηκαν διεθνώς με τις συνθήκες του Παρισιού (1856) και Βερολίνου (1878).

Δύο φορές ακόμη επιχείρησαν οι Τούρκοι να καταργήσουν τα προνόμια, το 1869 μετά την καταστολή της Κρητικής Επανάστασης και το 1908 με την επικράτηση των Νεοτούρκων. Με την αντίσταση όμως των νησιωτών, η Τουρκική Κυβέρνηση αναγνώρισε τα προνόμια με απόφαση της το 1910, δύο χρόνια δηλαδή πριν από την κατάληψη των νησιών από τους Ιταλούς.

Από το προνομιακό αυτό καθεστώς της αυτοδιοίκησης και των φορολογικών διευκολύνσεων που παρέχονταν στα νησιά εξαιρούνταν τα νησιά της Ρόδου και της Κω, γιατί ο Ελληνικός πληθυσμός τους, μαζί με τους Ιππότες είχαν προβάλει σθεναρή αντίσταση στην κατάληψη τους από τους Τούρκους, σε συνδυασμό με το γεγονός ότι τα νησιά της Ρόδου και της Κω ήταν τα ευφορότερα νησιά του συμπλέγματος.

Στα νησιά αυτά ίσχυε το κανονικό διοικητικό και φορολογικό σύστημα της Οθωμανικής Επικρατείας και τα γενικά προνόμια που είχαν παραχωρηθεί σε όλους τους υπόδουλους Έλληνες από τον Σουλτάνο Μωάμεθ τον Πορθητή (1453). Ωστόσο όμως και στα νησιά αυτά από τα μέσα του 19^{ου} αιώνα αρχίζει να αναπτύσσεται και να διαμορφώνεται ένας υποτυπώδης θεσμός Δημογεροντίας με την εμφάνιση των Χριστιανικών Κοινοτήτων της Ρόδου και της Κω, που βασίζεται στο νόμο περί βιλαετιών του 1856 και στους νόμους που προηγήθηκαν, τον Χάττι Σερίφ (1839) και τον Χάττι Χουμαγιούν (1856).

Ο νόμος αυτός αναγνώριζε την κοινότητα ως πυρήνα του διοικητικού Συστήματος και προέβλεπε συνελεύσεις κάθε χρόνο για την εκλογή των σφραγιδοφυλάκων (Μουχτάρηδων) και των Δημογερόντων (Ιχτάρ Μεζδλισί) τρεις έως δώδεκα τον αριθμό. Ο κανονισμός της Κοινότητας της πόλης της Ρόδου (που εγκρίθηκε στις 11 Ιουλίου 1876) προσφέρει αρκετό υλικό σχετικά με την οργάνωση και λειτουργία της Κοινότητας.

Σύμφωνα με αυτόν η Κοινότητα της πόλης της Ρόδου συγκροτείται από τις τέσσερις συνοικιακές περιφέρειες της πόλης:

Της Μητρόπολης (με την ενορία της Αγίας Αναστασίας), των Αγίων Αναργύρων (με την ενορία του Αγίου Ιωάννου), του Αγίου Γεωργίου (με την ενορία του Αγίου Νικολάου και του Αγίου Γεωργίου Κάτω) και του Νεοχωρίου.

Πρόεδρος της συνέλευσης ήταν ο Μητροπολίτης και μέλη της 16 έντιμοι οικογενειάρχες εκλεγμένοι από τους Χριστιανούς των συνοικιών τους, από τους οποίους τέσσερις ήταν κάτοχοι της Μουχταρικής σφραγίδας.

Ανάλογα με τα δεδομένα της κάθε εποχής ο κανονισμός τροποποιείται και προσαρμόζεται στις νέες κοινωνικές και διοικητικές συνθήκες.

Έτσι το 1879 η συνέλευση γίνεται δώδεκαμελής επιτροπεία με την επωνυμία « Αντιπροσωπεία της Ορθοδόξου Χριστιανικής Κοινότητας της Πρωτεύουσας Ρόδου».

Νέους κανονισμούς έχουμε διαδοχικά το 1880, το 1893 και το 1901, οπότε η Κοινότητα παίρνει την επωνυμία « Δημογεροντία της Ορθοδόξου Χριστιανικής Κοινότητας της πρωτεύουσας Ρόδου» και εκπροσωπείται από οκταμελή επιτροπεία .

Ο τελευταίος κανονισμός της Κοινότητας την περίοδο της Τουρκοκρατίας, έργο του δικηγόρου Μίνως Βενετοκλή, που από το έτος 1905 είχε ανακηρυχθεί μαζί με τον αδελφό του Δημήτριο ισόβιο επίτιμο μέλος της Δημογεροντίας σε ανταμοιβή των πολλαπλών υπηρεσιών που προσέφεραν στην πατρίδα τους, ψηφίστηκε το 1911 και δημοσιεύθηκε το 1912 από το τυπογραφείο «Απόλλων».

Σύμφωνα με τον κανονισμό αυτό:

- Η Κοινότητα των Ελλήνων Ορθοδόξων Χριστιανών της πόλεως Ρόδου αποτελείται από τους κατοίκους των οκτώ (8) Χριστιανικών Ενοριών της πόλης της Ρόδου.
- Η Κοινότητα διοικείται από οκταμελή Δημογεροντία και ως προς τα εκπαιδευτικά από τετραμελή δημογεροντία, που εκλέγονται κάθε δύο χρόνια.
- Πρόεδρος της Δημογεροντίας είναι ο εκάστοτε Μητροπολίτης Ρόδου.

Με τον θεσμό της Ορθοδόξου Κοινότητας τα μέλη της Δημογεροντίας και της εκπαιδευτικής επιτροπής με επικεφαλής τον Μητροπολίτη Ρόδου «Εθνάρχη των Ορθοδόξων Ελλήνων», πέτυχαν να περιφρουρήσουν τα δικαιώματα των υποδούλων και να διαφυλάξουν αλώβητη την από παντού βαλλόμενη Εθνική συνείδηση των κατοίκων της Ρόδου.

Η πόλη της Ρόδου όμως αποτελεί συγχρόνως και Δήμο, που διοικείται από εξαμελές Δημοτικό Συμβούλιο (Μπελεντιέ) , Πρόεδρος του οποίου (Μπελεντιέ Ρεϊσση) ήταν ο Δήμαρχος (Μουχτάρ) (Νόμος της 5^{ης} Οκτωβρίου 1877 περί επαρχιακών Δημαρχιών).

Σε κάθε συνοικία της Πόλης υπήρχε ένα Συμβούλιο Γερόντων αποτελούμενο από έξι μέλη, μεταξύ των οποίων εκλεγόταν ο πρώτος δημογέροντας – προεστός (Μουχτάρ έβελ) και ο δεύτερος Δημογέροντας (Μουχτάρ σανί).

Το νησί της Ρόδου ήταν διαιρεμένο σε τρεις περιφέρειες (Μουδιρίες):

Της Ρόδου, της Λίνδου και της Καστέλου (Κρητηνίας), με σύνολο 44 χωριά και οικισμούς. Κάθε χωριό αποτελούσε την «Κοινότητα» που συνήθως λεγόταν «Κοινό». Ο Κοινοτάρχης λεγόταν Μουχτάρης , αλλά στα επίσημα έγγραφα αναφερόταν ως Προεστός ή Δημογέροντας. Οι Σύμβουλοι λεγόταν «Αζάδες».

Η εκλογή Κοινοτικών αρχόντων γινόταν δια βοής σε συγκέντρωση από τους κατοίκους που πλήρωναν φόρους , παρουσία του Μουδίρη.

Με την ανακήρυξη του Συντάγματος των Νεοτούρκων οι Έλληνες κέρδισαν τις Δημοτικές εκλογές στην πόλη της Ρόδου με πρώτο Έλληνα Δήμαρχο το δικηγόρο Σάββα Παυλίδη , γνωστό και με τα' όνομα «Σάββα Εφέντης».

Η περιοχή της Ρόδου επίσης πέτυχε να εκλέξει δικό της βουλευτή στο Τουρκικό Κοινοβούλιο , τον ιατρό Θεόδωρο Κωνσταντινίδη .

ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΙΤΑΛΟΚΡΑΤΙΑΣ

Την πρώτη περίοδο και μέχρι την υπογραφή της συνθήκης του Ouchy (15 Οκτωβρίου 1912) , οι Ιταλοί διατήρησαν τους υπάρχοντες θεσμούς και τα προνόμια που είχαν τα νησιά επί Τουρκοκρατίας.

Δήμαρχος Ρόδου παρέμεινε ο Σάββας Παυλίδης με Κυβερνητικό Επίτροπο τον Ιταλό Attilio Brizzi.

Όμως ο φόρος «Μακτού» , που πλήρωναν τα νησιά που τελούσαν υπό προνομιακό καθεστώς , εισπράττεται τώρα από την Ιταλική Διοίκηση.

Στη Ρόδο και την Κω διατηρούνται ακόμα οι άμεσοι και έμμεσοι φόροι που είχαν επιβληθεί από τους Τούρκους.

Μετά όμως τα γεγονότα που ακολούθησαν το συνέδριο της Πάτμου (Ιούνιος 1912) και τις αντιδράσεις των κατοίκων για

την υπογραφή της συνθήκης του Ouchy και τον διαφαινόμενο κίνδυνο επανόδου των Τούρκων στα νησιά, οι Ιταλοί προέβησαν σε διώξεις και εκτοπίσεις των θεωρουμένων ως πρωταιτίων.

Έτσι με το υπ' αριθ. 87/27 Φεβρουαρίου 1913 διάταγμα, υπογραμμένο από τον στρατιωτικό Διοικητή G. Apelio ο Δήμαρχος Σάββας Παυλίδης «απαλλάσσεται» των καθηκόντων του και χρέη Δημάρχου αναλαμβάνει από την ίδια ημερομηνία ο μέχρι τότε Ιταλός Επίτροπος.

Ο Brizzi διατηρήθηκε στη θέση του μέχρι το Δεκέμβριο 1919, όταν με το υπ' αριθ. 92/4-12-1919 διάταγμα αντικαταστάθηκε από τον επίσης Ιταλό Francesco Saccorotti.

Για τα χωριά της Ρόδου ίσχυε η ίδια διοικητική διαίρεση σε τρία διαμερίσματα – περιφέρειες, που αντιστοιχούσαν στις παλιές Τουρκικές Μουδιρίες:

Η Περιφέρεια της Ρόδου, που περιλαμβάνει την πόλη της Ρόδου και 13 χωριά.

Η περιφέρεια της Λίνδου με 18 χωριά και η περιφέρεια της Καστέλου με 16 χωριά.

Η ρύθμιση των Κοινοτικών πραγμάτων στα χωριά της Ρόδου και στα άλλα κατεχόμενα νησιά έγινε με το υπ' αριθ. 147/6-8-1914 διάταγμα με τον τίτλο «Ανανέωση των Κοινοτικών Αρχών στις κατεχόμενες νήσους».

Για τα χωριά της νήσου Ρόδου οι πρόκριτοι θα πρέπει να παρουσιάσουν στις αντίστοιχες στρατιωτικές διοικήσεις της περιοχής τους μέχρι την 1^η Σεπτεμβρίου 1914, κατάλογο με όχι λιγότερους από 4 εκλεγμένους πολίτες, από τους οποίους ο τοπικός διοικητής θα επιλέξει και θα ονομάσει τον πρώτο και δεύτερο Δήμαρχο του χωριού με μονοετή θητεία.

ΔΕΥΤΕΡΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΙΤΑΛΟΚΡΑΤΙΑΣ (1923-1943)

Με την υπογραφή της συνθήκης της Λωζάνης στις 24 Ιουλίου 1923 αρχίζει ουσιαστικά η δεύτερη και πιο σκληρή περίοδος της Ιταλοκρατίας στα Δωδεκάνησα, που θα τερματισθεί με την πτώση του Ιταλικού φασισμού και την ανακωχή των Ιταλών το Σεπτέμβριο του 1943 και την παράλληλη ανάληψη της στρατιωτικής εξουσίας από τους Γερμανούς.

Παράλληλα με τα μέτρα κατά της εκκλησίας και της παιδείας, η Ιταλική Διοίκηση επεμβαίνει απροκάλυπτα και στους θεσμούς της Τοπικής Αυτ/σης σε όλα πλέον τα νησιά της Δωδεκανήσου, τόσο σ' αυτά που είχαν διατηρήσει τα προνόμια που ίσχυαν επί Τουρκοκρατίας με τις Δημογεροντίες και τους «Κανονισμούς»,

όσο και κυρίως στη Ρόδο και στη Κω , που λειτουργούσαν με άλλο καθεστώς αυτοδιοίκησης και στο οποίο είχαν ήδη επέμβει οι Ιταλοί σε επίπεδο Δήμων με το αριθ. 56/11-8-1920 Διάταγμα της πρώτης περιόδου.

Ο σκοπός ήταν προφανής. Αποσκοπούσαν με την υποβάθμιση των θεσμών , Θρησκεία, Παιδεία, Τοπική Αυτοδιοίκηση, να εκμηδενίσουν τις πιο σοβαρές εστίες αντίστασης και να διαμορφώσουν σχέσεις πλήρους εξάρτησης και υποταγής του λαού στην Ιταλική Διοίκηση και τα αφομοιωτικά τους σχέδια. Η Ορθόδοξος Κοινότητα Ρόδου διατηρείται με Πρόεδρο όχι πλέον το Μητροπολίτη, αλλά έναν λαϊκό και με «Κοινοτικό Συμβούλιο» από έξι μέλη , που εκλέγονταν μεν από τους πολίτες , αλλά με την έμμεση ή και άμεση παρέμβαση των Κυβερνητικών οργάνων.

Με το υπ' αριθ. 81 Διάταγμα της 12^{ης} Ιουνίου 1927 οι Δήμαρχοι της Ρόδου και της Κω παίρνουν τον τίτλο του Podesta και οι Δημοτικοί Σύμβουλοι του Consultori, ενώ με το υπ' αριθ. 140 της 23^{ης} Αυγούστου 1927 η θητεία των Δημοτικών και Κοινοτικών Συμβουλίων στις πόλεις και στα χωριά γίνεται τριετής, αντί της μονοετούς που ίσχυε , διότι κρίθηκε ότι ήταν πολύ σύντομη για να παραχθεί κάποιο έργο.

Όλα όμως τα παραπάνω αποσπασματικά μέτρα' κωδικοποιούνται και εντάσσονται στο νέο «Κανονισμό των Δημοτικών και Κοινοτικών Συμβουλίων», που εκδίδεται με το υπ' αριθ. 52 Διάταγμα της 29^{ης} Μαρτίου 1930 με τίτλο “ Regolamento sulle Amministrazioni Comunali” και υπογραφή του Mario Lago.

Σύμφωνα με τον κανονισμό αυτό που περιλαμβάνει 8 κεφάλαια και 64 άρθρα:

- 1-. Οι πόλεις της Ρόδου και της Κω διοικούνται από Αριστοσυμβούλια που προεδρεύονται από τον Πολιτάρχη (Podesta).
- 2-. Οι πόλεις της Καλύμνου, Σύμης και Καστελλορίζου διοικούνται από ενδεκαμελή Δημοτικά Συμβούλια που προεδρεύονται από ένα Δήμαρχο , ο οποίος αναπληρώνεται από ένα Σύμβουλο με τον τίτλο του Υποδημάρχου σε περίπτωση απουσίας ή κωλύματος .
- 3-. Οι υπόλοιποι Δήμοι με πληθυσμό άνω των 300 κατοίκων διοικούνται από εξαμελές Δημοτικό Συμβούλιο , που προεδρεύεται από ένα Δήμαρχο , ο οποίος αναπληρώνεται από τον αρχαιότερο σύμβουλο σε θητεία . Στους Δήμους αυτούς καθήκοντα Γραμματέα και Ταμιά μπορούν ν' ανατεθούν και σε εκλεγμένους συμβούλους.

4- Οι Δήμοι με πληθυσμό κάτω των 300 κατοίκων διοικούνται από τέσσερα μέλη , που προεδρεύονται από ένα Δήμαρχο , ο οποίος εκτελεί και χρέη Γραμματέα και Ταμία.

Στα υπόλοιπα άρθρα του κανονισμού ρυθμίζονται θέματα σχετικά με:

- Τις προϋποθέσεις που πρέπει να έχουν οι εκλογείς (άρρενες άνω των 21 ετών) και οι υποψήφιοι (άρρενες άνω των 30 ετών), τα κωλύματα εκλογιμότητας κ.α.
- Τη θητεία της Δημοτικής Αρχής , που είναι τριετής αλλά με δικαίωμα από πλευράς κυβερνήτη διάλυσης της ή παράτασης της θητείας της και με δυνατότητα αντικατάστασης των συμβούλων οποτεδήποτε.
- Τον τρόπο λειτουργίας των Δημοτικών Συμβουλίων και τις αρμοδιότητές τους, καθώς επίσης του Δημάρχου, του Γραμματέα και του Ταμία του Δήμου.

Ο Δήμαρχος είναι ο προϊστάμενος της Δημοτικής Διοίκησης και αξιωματικός της Κυβέρνησης. Ο διορισμός του Δημάρχου γίνεται από τον Κυβερνήτη και επιλέγεται μεταξύ των Δημοτικών Συμβούλων.

Κυβερνητικοί εκπρόσωποι μπορούν να παρεμβαίνουν στις συνεδριάσεις χωρίς αποφασιστική ψήφο, αλλά οι αποφάσεις των Δημοτικών Συμβουλίων υπόκεινται στην έγκριση της Ιταλικής Διοίκησης.

Καθιερώνεται η συνέλευση των Δημάρχων της νήσου Ρόδου (πόλης και 46 χωριών), προκειμένου να λαμβάνουν ενιαίες οδηγίες από την Ιταλική Διοίκηση.

Με το 2025 Β.Δ. της 22ας Νοεμβρίου 1936 που φέρει τις υπογραφές του Μουσολίνι και του Βιττόριο Εμμανουέλε ΙΙΙ ο ΝΤΕ ΒΕΚΚΙ ορίζεται στρατιωτικός και πολιτικός Διοικητής των Ιταλικών νησιών του Αιγαίου .

ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΗ ΚΑΙ ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ ΜΕ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

- Μετά την απελευθέρωση και την ενσωμάτωση της Δωδεκανήσου με την Ελλάδα, η οργάνωση και διοίκηση των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης της Δωδεκανήσου διέπεται από την νομοθεσία που διέπει και τους υπόλοιπους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης στην υπόλοιπη Ελλάδα.
- Στο νομό της Δωδεκανήσου πριν την εφαρμογή του Ν. 2539/97 υπήρχαν Ο.Τ.Α που ήταν συγκροτημένοι με την μορφή των Δήμων ,κυρίως οι πρωτεύουσες των νησιών και

οι υπόλοιποι οργανισμοί είχαν συγκροτηθεί με την μορφή των Κοινοτήτων.

- Στο νησί της Ρόδου υπήρχαν τέσσερις οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης που ήταν συγκροτημένοι με την μορφή των Δήμων (Ρόδου, Ιαλυσού, Αρχαγγέλου και Αφάντου).
- Επίσης υπήρχαν οργανισμοί που ήταν συγκροτημένοι με την μορφή των Κοινοτήτων (Κρεμαστής, Παστίδας, Δαματριάς, Μαριτσών, Παραδεισίου, Θεολόγου, Σορωνής, Φανών, Καλαβαρδών, Σαλάκου, Απολλώνων, Πλατανιών, Διμυλιάς, Αρχίπολης, Έμπωνα, Κρητηνίας, Αγίου Ισιδώρου, Σιανών, Λαέρμων, Μονολίθου, Απολακκιάς, Κατταβιάς, Βατίου, Προφήλιας, Ασκληπιού, Γενναδίου, Μεσαναγρού, Ιστρίου, Λάρδου, Πυλώνας, Λίνδου, Καλάθου, Ψίνθου, Καλυθιών, Κοσκινού, Μαλώνας, Μασσάρων).
- Με την εφαρμογή του Ν. 2539/97 «συγκρότηση πρωτοβάθμιας τοπικής αυτοδιοίκησης» ΦΕΚ Α' / 244/4-12-1997, στο νησί της Ρόδου έχουν συγκροτηθεί οι εξής οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης, οι οποίοι προέρχονται από συνενώσεις Κοινοτήτων:

- 1) Δήμος Ρόδου με έδρα την πόλη της Ρόδου.
- 2) Δήμος Ιαλυσού με έδρα την πόλη της Ιαλυσού.
- 2) Δήμος Πεταλουδών, που προέρχεται από την συνένωση των κοινοτήτων Κρεμαστής, Παστίδας, Μαριτσών, Δαματριάς, Παραδεισίου και Θεολόγου, με έδρα την Κοινότητα Κρεμαστής.
- 3) Δήμος Καμείρου, που προέρχεται από την συνένωση των κοινοτήτων Σορωνής, Φανών, Καλαβαρδών, Σαλάκου, Απολλώνων, Πλατανιών και Διμυλιάς, με έδρα την κοινότητα Σορωνής.
- 4) Δήμος Ατταβύρου, που προέρχεται από την συνένωση των κοινοτήτων Έμπωνα, Κρητηνίας, Αγίου Ισιδώρου, Σιανών, Μονολίθου, με έδρα την κοινότητα Έμπωνα.
- 5) Δήμος Νότιας Ρόδου, που προέρχεται από την συνένωση των κοινοτήτων, Κατταβιάς, Απολακκιάς, Γενναδίου, Βατίου, Προφήλιας, Ασκληπιού, Μεσαναγρού, Ιστρίου με έδρα την κοινότητα Γενναδίου.
- 6) Δήμος Λινδίων, που προέρχεται από την συνένωση των κοινοτήτων Λίνδου, Πυλώνας, Λάρδου, Λαέρμων, Καλάθου, με έδρα την κοινότητα Λίνδου.
- 7) Δήμος Αρχαγγέλου, που προέρχεται από τη συνένωση του Δήμου Αρχαγγέλου με τις κοινότητες Μαλώνας και Μασσάρων, με έδρα το δήμο Αρχαγγέλου

- 8) Δήμος Αφάντου, που προέρχεται από την συνένωση του Δήμου Αφάντου με την κοινότητα Αρχίπολης, με έδρα τον δήμο Αφάντου.
- 9) Δήμος Καλλιθέας, που προέρχεται από την συνένωση των κοινοτήτων Καλυθιών, Ψίνθου και Κοσκινού, με έδρα την κοινότητα Καλυθιών.

ΔΗΜΟΣ ΚΑΜΕΙΡΟΥ- ΟΡΓΑΝΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

-Στο νεοσύστατο Δήμο Καμείρου , με πληθυσμό 5.032 κατοίκους, ο οποίος βρίσκεται στο Βορειοδυτικό τμήμα του νησιού της Ρόδου, που έχει συγκροτηθεί ύστερα από την ισχύ του Νόμου 2539/97 , ο οποίος έχει προέλθει από την αναγκαστική συνένωση επτά Κοινοτήτων του νησιού της Ρόδου (Σορωνή- Φάνες- Καλαβάρδα- Σάλακος- Απόλλωνα- Πλατάνια και Διμυλιά), με έδρα την Κοινότητα Σορωνής, έχουν συγκροτηθεί τα παρακάτω συλλογικά όργανα που αναδείχθηκαν από τις δημοτικές και κοινοτικές εκλογές της 17^{ης} Οκτωβρίου 1998:

α) Δημοτικό συμβούλιο, αποτελούμενο από 21 μέλη.

β) Δημαρχιακή Επιτροπή, αποτελούμενη από τον Πρόεδρο και τέσσερα μέλη.

γ) Έξι (6) πενταμελή Τοπικά Συμβούλια, τα οποία λειτουργούν στις έξι Κοινότητες πλην της έδρας του Δήμου, τα οποία λειτουργούν από την 1^η Ιανουαρίου 1999.

Οι αρμοδιότητες των συλλογικών αυτών οργάνων είναι αυτές που προβλέπονται από τις σχετικές διατάξεις του ΠΔ 410/95 και του Ν. 2539/97.

Η εσωτερική οργάνωση, διάρθρωση και λειτουργία των υπηρεσιών του νεοσύστατου Δήμου, περιγράφονται στον οργανισμό εσωτερικής υπηρεσίας (Ο.Ε.Υ.) του Δήμου, που έχει καταρτισθεί και ψηφισθεί με την αριθ. 52/1999 απόφαση του δημοτικού συμβουλίου, ο οποίος έχει δημοσιευθεί στο ΦΕΚ αριθ. 807/ 19-5-1999/ Τ.Β'

Οργανισμός Εσωτερικής Υπηρεσίας του Δήμου Καμείρου.

Διάρθρωση υπηρεσιών.

Οι δραστηριότητες των υπηρεσιών του δήμου Καμείρου κατανέμονται στις εξής διοικητικές ενότητες:

1. Αυτοτελές γραφείο ειδικού συνεργάτη.
2. Αυτοτελές γραφείο υποστήριξης αιρετών οργάνων, το οποίο αποτελείται από τα γραφεία:

- α) Γραφείο γραμματειακής υποστήριξης Δημάρχου- Αντιδημάρχου.
- β) Γραφείο Δημότικού Συμβουλίου, Δημαρχιακής Επιτροπής.
- γ) Γραφείο τύπου, δημοσίων και διεθνών σχέσεων.
- δ) Γραφείο επικοινωνίας και πληροφόρησης πολιτών.
3. Αυτοτελές γραφείο Κοινωνικών- πολιτιστικών θεμάτων και θεμάτων παιδείας και άθλησης, το οποίο αποτελείται από το α) γραφείο γραμματειακής υποστήριξης ΝΠΔΔ και β) γραφείο γραμματειακής υποστήριξης επιτροπών παιδείας και σχολικών επιτροπών, άθλησης κοινωνικών και πολιτιστικών θεμάτων και πρόνοιας.
4. Αυτοτελές γραφείο προγραμματισμού- οργάνωσης- μηχανοργάνωσης.
5. Διεύθυνση διοικητικών και οικονομικών υπηρεσιών με τα εξής τμήματα:
- A-. Τμήμα διοικητικών υπηρεσιών με τα εξής γραφεία:
- γραφείο προσωπικού και μισθοδοσίας.
 - γραφείο πρωτοκόλλου – αρχείου και γραφικής υποστήριξης υπηρεσιών.
 - γραφείο στήριξης τοπικών συμβουλίων και δημοτικών διαμερισμάτων.
 - γραφείο Ληξιάρχου.
 - γραφείο δημοτικής κατάστασης (δημοτολογίου- Μ.Α. στρατολογίας).
- B-. Τμήμα οικονομικών υπηρεσιών, με τα εξής γραφεία:
- γραφείο προϋπολογισμού, παρακολούθησης ταμειακών προγραμμάτων, ελέγχου δαπανών, λογιστηρίου.
 - Γραφείο προμηθειών- αποθήκης- κινητής και ακίνητης περιουσίας.
 - Γραφείο ταμειακής υπηρεσίας (πληρωμών – εισπράξεων), βεβαίωσης και είσπραξης εσόδων (ΤΑΠ, τελών καθαριότητας- φωτισμού), ελέγχου εσόδων και φορολογικών διαφορών.
- 6-. Τμήμα τεχνικών υπηρεσιών, που αποτελείται από τα παρακάτω γραφεία:
- Γραφείο γραμματείας- διοικητικής και λογιστικής παρακολούθησης τεχνικών έργων- υποστήριξη δημοπρασιών- αρχείο τεχνικών και Η/Μ έργων.
 - Γραφείο μελετών, επίβλεψης τεχνικών έργων- αυθαιρέτων και επικίνδυνων κτισμάτων, κατασκευή, συντήρηση, επισκευή τεχνικών έργων.
 - Γραφείο Η/Μ έργων.

- Γραφείο ύδρευσης- άρδευσης- αποχέτευσης.
- 7- Τμήμα περιβάλλοντος με τα παρακάτω γραφεία:
 - Γραφείο γραμματείας- έκδοσης αδειών- διαχείρισης αγροτικών θεμάτων- ΟΓΑ- ΕΛΓΑ.
 - Γραφείο καθαριότητας κοινόχρηστων χώρων, κτιρίων, παραλίας και αποκομιδής απορριμμάτων.
 - Γραφείο πρασίνου, προστασίας περιβάλλοντος, παιδικών χαρών, πάρκων.
 - Γραφείο παρακολούθησης παροχής υπηρεσιών, κοιμητηρίων, σφαγείου.
 - Γραφείο δημοτικής αστυνομίας.

Αρμοδιότητες γραφείου ειδικού συνεργάτη- επιστημονικού συνεργάτη.

Ο ειδικός σύμβουλος, επιστημονικός συνεργάτης ή ειδικός συνεργάτης ασκεί καθήκοντα επιτελικά και δεν έχει αποφασιστική αρμοδιότητα οποιασδήποτε μορφής.

Παρέχει συμβουλές και διατυπώνει γνώμη στον συγκεκριμένο τομέα δραστηριοτήτων τον οποίο έχει ορισθεί να εξυπηρετήσει.

Αρμοδιότητες αυτοτελούς γραφείου υποστήριξης.

Α) Γραφείο γραμματειακής υποστήριξης δημάρχου- αντιδημάρχου- αρμοδιότητες:

- Διεξάγει κάθε υπηρεσία που αναθέτει ο δήμαρχος και ο αντιδήμαρχος στο γραφείο αυτό και δεν ανήκει στην αρμοδιότητα των άλλων υπηρεσιών του δήμου.
- Ενεργεί την προσωπική αλληλογραφία του δημάρχου και του αντιδημάρχου.
- Τηρεί βιβλίο συνεδριάσεων επιτροπών και συμβουλίων που συμμετέχει ο δήμαρχος και ο αντιδήμαρχος και ενημερώνει αυτούς για τα θέματα που συζητούνται.
- Παρακολουθεί τις εξελίξεις της νομοθεσίας σε θέματα Τ.Α. και συγκεντρώνει στοιχεία και εγκυκλίους για την τεκμηρίωση των αποφάσεων που λαμβάνονται από το Δ.Σ. και την Δ.Ε. και τα Τ.Σ.
- Συγκεντρώνει τα έγγραφα που πρέπει να υπογραφούν από τα μέλη των συλλογικών οργάνων και μεριμνά για την υπογραφή και διεκπεραίωση τους.

- Καθορίζει τις ώρες που ο δήμαρχος και ο αντιδήμαρχος μπορούν να δέχονται τους υπηρεσιακούς παράγοντες, τις επιτροπές ή τους πολίτες.

Β) Γραφείο δημοτικού συμβουλίου και Δημαρχιακής επιτροπής- αρμοδιότητες:

- Καταρτίζει σε συνεργασία με τον δήμαρχο και τον πρόεδρο του δημοτικού συμβουλίου την ημερήσια διάταξη των συνεδριάσεων του Δ.Σ. και της Δ.Ε.
- Κοινοποιεί την ημερήσια διάταξη στα μέλη του δημοτικού συμβουλίου και της δημαρχιακής επιτροπής.
- Συγκεντρώνει όλα τα στοιχεία που είναι απαραίτητα για την συζήτηση των θεμάτων.
- Τήρηση των πρακτικών συνεδριάσεων του δημοτικού συμβουλίου και της δημαρχιακής επιτροπής.
- Δακτυλογράφηση- αναπαραγωγή και αποστολή αντιγράφων των αποφάσεων προς την αρμόδια αρχή για τον νόμιμο έλεγχο.
- Παροχή κάθε είδους γραμματειακής υποστήριξης προς τον πρόεδρο του Δ.Σ.

Γ) γραφείο τύπου- δημοσίων και διεθνών σχέσεων- αρμοδιότητες.

- Η παροχή ενημερωτικού υλικού και δελτίων τύπου προς τα μέσα μαζικής ενημέρωσης.
- Η οργάνωση συνεντεύξεων τύπου στα μέσα μαζικής ενημέρωσης.
- Η παρακολούθηση του περιοδικού, ημερήσιου και ηλεκτρονικού τύπου.
- Η λήψη και εκτύπωση φωτογραφικού και τηλεοπτικού υλικού που αφορά εκδηλώσεις ή δραστηριότητες του δήμου.
- Η συνεχής επαφή με διεθνείς οργανισμούς και η συνεργασία με τις οργανώσεις του απόδημου Ελληνισμού.
- Η αντιμετώπιση προβλημάτων που σχετίζονται με εκδηλώσεις, προσκλήσεις, φιλοξενία, τιμητικές διακρίσεις, ως και η φροντίδα των τελετών τέλεσης πολιτικών γάμων.

Αυτοτελές γραφείο κοινωνικών και πολιτιστικών θεμάτων, παιδείας και άθλησης- αρμοδιότητες.

Α) γραφείο γραμματειακής υποστήριξης ΝΠΔΔ.

- Ενημέρωση και παροχή γραμματειακής υποστήριξης στα ΝΠΔΔ.
- Λειτουργία των δημοτικών βιβλιοθηκών.

- Ενημέρωση του δημάρχου και του αντιδημάρχου για όλα τα θέματα που σχετίζονται με τα ΝΠΔΔ.

Β) Γραφείο γραμματειακής υποστήριξης δημοτικών επιτροπών παιδείας και άθλησης, κοινωνικών και πολιτιστικών θεμάτων- πρόνοιας.

- Ενημέρωση και παροχή γραμματειακής υποστήριξης των επιτροπών του δημοτικού συμβουλίου.
- Τήρηση των πρακτικών συνεδριάσεων των επιτροπών του δημοτικού συμβουλίου.
- Καταγραφή, προγραμματισμός και επίλυση όλων των προβλημάτων που παρουσιάζονται στις σχολικές μονάδες, τόσο σε επίπεδο κτιριακών αναγκών , όσο και σε επίπεδο λειτουργικών και εκπαιδευτικών θεμάτων.

Αρμοδιότητες αυτοτελούς γραφείου προγραμματισμού.

Το γραφείο αυτό έχει σαν αρμοδιότητα την εκπόνηση προγραμμάτων έργων και μέτρων που συμβάλλουν στην οικονομική, κοινωνική και πολιτιστική ανάπτυξη του δήμου.

Αρμοδιότητες διεύθυνσης διοικητικών και οικονομικών υπηρεσιών.

Α) Τμήμα διοικητικών υπηρεσιών.

- Ασκεί γενική διοικητική εποπτεία σε όλο το προσωπικό του δήμου τακτικό και ημερομίσθιο.
- Συγκεντρώνει , παρακολουθεί και κοινοποιεί στις αρμόδιες υπηρεσίες του δήμου, τους νόμους, τα διατάγματα, τις διοικητικές και δικαστικές αποφάσεις, καθώς και τις πράξεις του δημοτικού συμβουλίου και της δημαρχιακής επιτροπής, που αφορούν στα διοικητικά, οικονομικά και τεχνικά ζητήματα του δήμου.
- Εποπτεύει την σύνταξη και τροποποίηση του Ο.Ε.Υ.
- Μελετά και εισηγείται τη λήψη μέτρων για την βελτίωση της λειτουργίας των διοικητικών υπηρεσιών και μεριμνά για την κατάρτιση του κανονισμού λειτουργίας, διοίκησης και διαχείρισης, καθώς και τα καθήκοντα του προσωπικού τους.
- Παραλαμβάνει , αποσφραγίζει, χαρακτηρίζει και μονογράφει την αλληλογραφία που απευθύνεται προς τον δήμο και διανέμει αυτήν στις αρμόδιες υπηρεσίες.
- Τηρεί μητρώα των διατελεσάντων δημάρχων, προέδρων και δημοτικών συμβούλων.

- Μεριμνά για την αποθήκευση και συντήρηση του εκλογικού υλικού και γενικά επιμελείται όλων των αναγκαίων εργασιών, προμηθειών εκλογικού υλικού, για την ομαλή διεξαγωγή των εκλογών.

A-1) γραφείο προσωπικού.

- έχει την ευθύνη για την τήρηση των υπηρεσιακών στοιχείων του προσωπικού του Δήμου, τακτικού, αορίστου και ορισμένου χρόνου.
- Τηρεί και διεκπεραιώνει τις διαδικασίες για την πρόσληψη του προσωπικού (τακτικού και εκτάκτου)
- Μεριμνά και συντάσσει τις μισθοδοτικές καταστάσεις του πάσης φύσεως προσωπικού και των αιρετών οργάνων του δήμου.

A-2) Γραφείο πρωτοκόλλου- διεκπεραίωσης- αρχείου και γραφικής υποστήριξης.

- Έχει την ευθύνη για την παραλαβή, πρωτοκόλληση, χαρακτηρισμό και παράδοση των εγγράφων προς το αρμόδιο τμήμα ή γραφείο.
- Έχει την ευθύνη για την διεκπεραίωση των εξερχομένων εγγράφων.
- Έχει την ευθύνη για την δακτυλογράφηση των εγγράφων, καθώς και κάθε άλλου κειμένου των υπηρεσιών.
- Έχει την ευθύνη και την φροντίδα για την τήρηση του αρχείου του δήμου.

A-3) Γραφείο στήριξης δημοτικών συμβούλων- τοπικών συμβουλίων και δημοτικών διαμερισμάτων.

- Μεριμνά για την παροχή πληροφοριών και γραμματειακής υποστήριξης προς τους δημοτικούς συμβούλους.
- Μεριμνά για τη σύνταξη, δακτυλογράφηση, επίδοση των προσκλήσεων που εκδίδουν οι πρόεδροι των τοπικών συμβουλίων και των δημοτικών διαμερισμάτων.
- Μεριμνά για την τήρηση των πρακτικών συνεδριάσεων των τοπικών συμβουλίων και των δημοτικών διαμερισμάτων, την δακτυλογράφηση τους και την έγκαιρη αποστολή αντιγράφων προς τις υπηρεσίες του δήμου και στο δημοτικό συμβούλιο.

A-4) Γραφείο Ληξιαρχου.

- Ο Ληξιαρχος εκτελεί τα καθήκοντα και τις υποχρεώσεις, που απορρέουν από τον Ν. 344/76 και το Ν. 2307/95.
- Τήρηση και συνεχής ενημέρωση αρχείων στα οποία καταγράφονται τα ληξιαρχικά γεγονότα που συμβαίνουν

στην περιφέρεια του δήμου, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις.

- Τήρηση των αναγκαίων βιβλίων για τη λειτουργία του γραφείου αυτού.

A-5) Γραφείο δημοτολογίου- Μ.Α.- στρατολογίας- εκλογών.

- Η σύνταξη, τήρηση και ενημέρωση των δημοτολογίων και των άλλων νόμιμων βιβλίων.
- Η έκδοση των πιστοποιητικών ατομικής, οικογενειακής κατάστασης και ταυτοπροσωπείας των δημοτών και των βεβαιώσεων μονίμου κατοικίας.
- Κατάρτιση ετήσιων μητρώων αρρένων, ενημέρωση και τήρηση αρχείου των αποφάσεων περί μεταβολών που επέρχονται σ' αυτά.
- Σύνταξη των στρατολογικών πινάκων.
- Ενημέρωση των δημοτών περί των στρατολογικών τους υποχρεώσεων και στρατολογικών ανακοινώσεων.
- Εκτέλεση των καθηκόντων που ανατίθενται στο δήμο από την εκλογική νομοθεσία.
- Συμμετοχή στις διαδικασίες αναθεώρησης των εκλογικών καταλόγων.
- Τήρηση των εκλογικών καταλόγων του δήμου, έκδοση των σχετικών πιστοποιητικών και βεβαιώσεων για την εγγραφή νέων εκλογέων, παραλαβή και συμπλήρωση των δικαιολογητικών για την έκδοση ή διόρθωση των εκλογικών βιβλιαρίων.

B) Τμήμα οικονομικών υπηρεσιών- αρμοδιότητες.

B-1) Γραφείο προϋπολογισμού- λογιστηρίου.

- Συγκέντρωση στοιχείων, διερεύνηση και κατάρτιση των ετήσιων προϋπολογισμών και απολογισμών των εσόδων και εξόδων του Δήμου.
- Συγκέντρωση και έλεγχος των δικαιολογητικών παραστατικών που απαιτούνται για την εξόφληση των δαπανών, έλεγχος της επάρκειας των αντίστοιχων πιστώσεων του προϋπολογισμού του δήμου και έκδοση των χρηματικών ενταλμάτων πληρωμής των δικαιούχων.
- Τήρηση των λογιστικών και διαχειριστικών βιβλίων και των λοιπών βοηθητικών βιβλίων, που καθορίζονται από τις διατάξεις για την οικονομική διοίκηση και το λογιστικό των δήμων και κοινοτήτων.

B-2) Γραφείο προμηθειών- αποθήκης- κινητής και ακίνητης περιουσίας.

- Τήρηση βιβλίων πρακτικών συνεδριάσεων επιτροπών σχετικών με την εκτέλεση προμηθειών και μέριμνα για τις αναγκαίες ενέργειες.
- Μέριμνα για την προμήθεια πάσης φύσεως υλικού που είναι απαραίτητο για την εκτέλεση έργων ή επισκευών, για την προμήθεια μηχανημάτων, συσκευών, εργαλείων, επίπλων και σκευών.
- Τήρηση και ενημέρωση του βιβλίου κτηματολογίου, του βιβλίου κινητής και ακίνητης περιουσίας.

B-3) Γραφείο ταμειακής υπηρεσίας- βεβαίωσης και είσπραξης εσόδων- τελών- ελέγχου εσόδων.

- Διεξαγωγή της ταμειακής υπηρεσίας του δήμου.
- Ενεργεί τον έλεγχο των εκδοθέντων χρηματικών ενταλμάτων εξόδων και βάσει αυτών προβαίνει στην εξόφληση των δικαιούχων.
- Τήρηση των προβλεπομένων από το νόμο διαχειριστικών βιβλίων εσόδων και εξόδων.
- Καταρτίζει τους βεβαιωτικούς καταλόγους των τελών, δικαιωμάτων και φόρων του δήμου.

Τμήμα τεχνικών υπηρεσιών- αρμοδιότητες.

A) Γραφείο γραμματείας- διοικητικής και λογιστικής παρακολούθησης τεχνικών έργων- υποστήριξη δημοπρασιών – αρχείο τεχνικών και ηλεκτρο –μηχανολογικών έργων.

- Τήρηση βιβλίων πρακτικών συνεδριάσεων επιτροπών και μέριμνα για τις αναγκαίες ενέργειες.
- Σύνταξη ημερολογίου παρουσίας εργατοτεχνικού προσωπικού.
- Εκτέλεση και τήρηση των διαδικασιών για την έγκριση των μελετών και προμηθειών και διεκπεραίωση κάθε άλλης αναγκαίας διαδικασίας για την εκκαθάριση των έργων και των προμηθειών.

B) Γραφείο μελετών- επίβλεψης τεχνικών έργων- αυθαιρέτων και επικίνδυνων κτισμάτων, κατασκευής- επισκευής- συντήρησης τεχνικών έργων.

- Σύνταξη μελετών, επίβλεψη, κατασκευή, συντήρηση και επισκευή κτιριακών έργων και κτιριακών εγκαταστάσεων.

- Συνεργασία με τις επιτροπές παιδείας και τις σχολικές επιτροπές για τον προγραμματισμό εκτέλεσης έργων στα σχολικά κτίρια.
 - Σύνταξη μελετών, επίβλεψη, κατασκευή ή συντήρηση, παραλαβή έργων οδοποιίας, συγκοινωνιακών έργων, έργων διαμόρφωσης κοινόχρηστων χώρων και προστασίας του περιβάλλοντος.
- Γ) Γραφείο ηλεκτρομηχανολογικών έργων.
- Σύνταξη μελετών, επίβλεψη, κατασκευή, συντήρηση και παραλαβή έργων ηλεκτρομηχανολογικών.
 - Σύνταξη μελετών, εκπόνηση τεχνικών και οικονομικών αξιολογήσεων μηχανημάτων και μηχανολογικού εξοπλισμού.
 - Προγραμματισμός διάθεσης και κίνησης των οχημάτων.
 - Προγραμματισμός της επισκευής και συντήρησης των οχημάτων του δήμου.

Τμήμα περιβάλλοντος- αρμοδιότητες.

- Α) Γραφείο γραμματείας- έκδοσης αδειών- διαχείρισης αγροτικών θεμάτων.
- Τήρηση βιβλίων πρακτικών συνεδριάσεων επιτροπών και μέριμνα για τις αναγκαίες ενέργειες.
 - Φροντίδα για την διεκπεραίωση των εγγράφων και της αλληλογραφίας όλων των γραφείων του τμήματος.
 - Τήρηση αρχείου εγγράφων, μέριμνα για την δακτυλογράφηση των εγγράφων.
 - Τήρηση ημερολογίου παρουσίας του εργατοτεχνικού προσωπικού του τμήματος.
 - Χορήγηση αδειών λειτουργίας καταστημάτων υγειονομικού ενδιαφέροντος, ενημέρωση των ενδιαφερομένων για τα απαιτούμενα δικαιολογητικά.
 - Διαχείριση διαδικασιών που σχετίζονται με τον ΟΓΑ, με αποζημιώσεις του ΕΛΓΑ και με επιδοτήσεις της διεύθυνσης γεωργίας.
- Β) Γραφείο καθαριότητας κοινόχρηστων χώρων- κτιριακών εγκαταστάσεων- παραλίας και αποκομιδής απορριμμάτων.
- Εκτέλεση εργασιών καθαριότητας των κοινόχρηστων χώρων, των κτιριακών εγκαταστάσεων και των παραλίων.
 - Εκτέλεση εργασιών αποκομιδής, μεταφοράς και απόρριψης των απορριμμάτων.

Γ) Γραφείο πρασίνου- προστασίας περιβάλλοντος.

- Ανάπτυξη και συντήρηση χώρων πρασίνου.
- Κατάρτιση και εφαρμογή βραχυπρόθεσμων και λεπτομερών προγραμμάτων φύτευσης, συντήρησης, φυτοπροστασίας των χώρων πρασίνου.
- Εκπόνηση και παρακολούθηση των σχετικών μελετών.
- Μέριμνα για τη συντήρηση του εξοπλισμού των παιδικών χαρών.
- Εφαρμογή προγραμμάτων καταπολέμησης βλαβερών εντόμων και τρωκτικών.

Δ) Γραφείο παρακολούθησης παροχής υπηρεσιών.

- Μεριμνά για την εύρυθμη λειτουργία των δημοτικών κοιμητηρίων και των δημοτικών σφαγείων.
- Μέριμνα για τη λειτουργία των λαϊκών αγορών.

Ε) Γραφείο δημοτικής αστυνομίας.

- Έλεγχος και εφαρμογή των δημοτικών κανονισμών, που αφορούν την καθαριότητα, χρήση κοινόχρηστων χώρων, τρόπο διαφήμισης και προβολής, στάθμευσης αυτοκινήτων.
- Έλεγχος οικοδόμησης και μόλυνσης περιβάλλοντος.
- Έλεγχος και προστασία του υπόγειου υδάτινου δυναμικού.
- Έλεγχος αδειών ίδρυσης και λειτουργίας καταστημάτων και αδειών μουσικής.

Τακτικές οργανικές θέσεις με σχέση εργασίας Δημοσίου δικαίου.

- Κατηγορία πανεπιστημιακής εκπαίδευσης:

ΠΕ-1 διοικητικών θέσεις 1

ΠΕ-1 οικονομολόγων θέσεις 2.

ΠΕ μηχανικός παραγωγής και διοίκησης θέσεις 1

ΠΕ-3/4 Πολιτικός- Αρχιτέκτονας μηχανικός θέσεις 1

ΠΕ-5 Μηχανολόγος- ηλεκτρολόγος μηχανικός θέσεις 1.

ΠΕ περιβαλλοντολόγων θέσεις 1

- Κατηγορία τεχνολογικής εκπαίδευσης.

ΤΕ-1 βιβλιοθηκονόμων θέσεις 1

ΤΕ-17 διοικητικών –λογιστών θέσεις 2

ΤΕ-22 διοίκησης μονάδων τοπικής αυτοδιοίκησης θέσεις 1

ΤΕ 19 πληροφορικής θέσεις 1

ΤΕ Μάνατζερ θέσεις 1

- Κατηγορία δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.

ΔΕ-1 διοικητικών θέσεις 12

ΔΕ-2 Εποπτών καθαριότητας θέσεις 1

- ΔΕ-5 δομικών έργων θέσεις 1
 ΔΕ-23 ειδικής υπηρεσίας θέσεις 2
 ΔΕ-24 ηλεκτρολόγων θέσεις 1
 ΔΕ-28 χειριστών μηχανημάτων έργων θέσεις 1
 ΔΕ-29 οδηγών αυτοκινήτων θέσεις 5
 ΔΕ-30 τεχνιτών οικοδόμων 1
 ΔΕ-35 δενδροκηπουρών θέσεις 1.
 ΔΕ-38 χειριστών ηλεκτρονικών υπολογιστών 3.
 - Κατηγορία υποχρεωτικής εκπαίδευσης:
 ΥΕ-1 κλητήρων-θυρωρών θέσεις 1
 ΥΕ-16 εργάτες γενικών καθηκόντων θέσεις 10.
 ΥΕ-16 εργάτες καθαριότητας θέσεις 21.
 - Προσωρινές θέσεις δημοσίου δικαίου:
 ΔΕ-14 ελεγκτών εσόδων- εξόδων θέσεις 1.
 - Προσωρινές θέσεις με σχέση εργασίας Ι.Δ. αορίστου χρόνου:
 ΔΕ-29 οδηγών αυτοκινήτων θέσεις 3.
 ΥΕ-16 εργατών καθαριότητας θέσεις 5
 ΥΕ-16 εργατών ύδρευσης θέσεις 1
 ΥΕ-16 εργατών πρασίνου θέσεις 1
 - Θέσεις με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου:
 Δέκα θέσεις διαφόρων ειδικοτήτων.

Θέσεις προϊσταμένων:

- Αυτοτελές γραφείο υποστήριξης αιρετών οργάνων: ΤΕ και ελλείπει αυτού ΔΕ-1.
- Αυτοτελές γραφείο Κοινωνικών- πολιτιστικών και θεμάτων παιδείας: ΤΕ και ελλείπει αυτού ΔΕ-1.
- Αυτοτελές γραφείο προγραμματισμού και ανάπτυξης: ΠΕ και ελλείπει αυτού ΤΕ.
- Διεύθυνση διοικητικών και τεχνικών υπηρεσιών: ΠΕ-1 και ελλείπει αυτού ΤΕ-17, ΤΕ-19, ΤΕ-22.
- Τμήμα διοικητικών υπηρεσιών: ΠΕ-1 διοικητικών και ελλείπει αυτού ΤΕ-17 ή ΤΕ-19 ή ΤΕ-22 και ελλείπει αυτού ΔΕ-1.
- Τμήμα οικονομικών υπηρεσιών: ΠΕ-1 οικονομολόγων και ελλείπει αυτού ΤΕ-17 ή ΤΕ-19 ή ΤΕ-22 και ελλείπει αυτού ΔΕ-1.
- Τμήμα Τεχνικών υπηρεσιών : ΠΕ-3 ή ΠΕ-4 ή ΠΕ-5.
- Τμήμα περιβάλλοντος: ΠΕ περιβαλλοντολόγων.

Κατανομή προσωπικού σε διευθύνσεις- τμήματα και γραφεία :

- Γραφείο ειδικού συνεργάτη: 1 θέση του κλάδου ΠΕ.
- Γραφείο υποστήριξης δημάρχου- αντιδημάρχου: 1 θέση του κλάδου ΔΕ-1 διοικητικού.
- Γραφείο τύπου δημοσίων και διεθνών σχέσεων: 1 θέση του κλάδου ΤΕ.
- Γραφείο επικοινωνίας και πληροφόρησης πολιτών: 1 θέση του κλάδου ΔΕ-1 διοικητικού.
- Γραφείο δημοτικού συμβουλίου και δημαρχιακής επιτροπής: 1 θέση του κλάδου ΤΕ-22 διοίκησης μονάδων τοπικής αυτοδιοίκησης και 1 θέση του κλάδου ΔΕ-1 διοικητικού.
- Γραφείο γραμματειακής υποστήριξης ΝΠΙΔΔ- θεμάτων παιδείας- αθλητισμού- κοινωνικών και πολιτιστικών θεμάτων: 1 θέση του κλάδου ΤΕ-1 βιβλιοθηκονόμων και 1 θέση του κλάδου ΔΕ-1 διοικητικού.
- Γραφείο προγραμματισμού- προγραμμάτων ευρωπαϊκής ένωσης και μηχανοργάνωσης: 1 θέση του κλάδου ΠΕ-μηχανικού παραγωγής και διοίκησης, 1 θέση του κλάδου ΠΕ-1 οικονομολόγων, 1 θέση του κλάδου ΤΕ-19 πληροφορικής.
- Γραφείο προσωπικού: 1 θέση του κλάδου ΠΕ-1 διοικητικού.
- Γραφείο πρωτοκόλλου- διεκπεραίωσης- αρχείου και γραφικής υποστήριξης υπηρεσιών: 1 θέση του κλάδου ΔΕ-1 διοικητικού, 1 θέση του κλάδου ΔΕ-38 χειριστών ηλεκτρονικών υπολογιστών, 1 θέση του κλάδου ΥΕ-1 κλητήρων.
- Γραφείο στήριξης τοπ. συμβουλίων και δημοτικών διαμερισμάτων: 1 θέση του κλάδου ΔΕ-1 διοικητικού.
- Γραφείο δημοτολογίου- Μ.Α.- στρατολογίας- εκλογών: 1 θέση του κλάδου ΔΕ-1 διοικητικού.
- Γραφείο προϋπολογισμού- ελέγχου δαπανών- λογιστηρίου: 1 θέση του κλάδου ΠΕ-1 οικονομολόγου, 1 θέση του κλάδου ΔΕ-1 διοικητικού.
- Γραφείο αποθήκης- προμηθειών-κινητής και ακίνητης περιουσίας: 1 θέση του κλάδου ΤΕ-17 διοικητικών λογιστών.
- Γραφείο ταμειακής υπηρεσίας- προσόδων- βεβαιώσεως εσόδων: 1 θέση του κλάδου ΤΕ-17 διοικητικών -λογιστών και 1 θέση του κλάδου ΔΕ-14 ελεγκτών εσόδων- εξόδων.
- Γραφείο γραμματείας τεχνικών υπηρεσιών: 1 θέση του κλάδου ΔΕ-38 χειριστή Η/Υ .
- Γραφείο μελετών- επίβλεψης εκτέλεσης τεχνικών έργων: 1 θέση του κλάδου ΠΕ-3 ή ΠΕ-4, 1 θέση του κλάδου ΔΕ-5 δομικών έργων, 1 θέση του κλάδου ΔΕ-28 χειριστών

μηχανημάτων έργων, 1 θέση του κλάδου ΔΕ-30 τεχνιτών οικοδόμων, 1 θέση του κλάδου ΥΕ-16 εργατών γενικών καθηκόντων.

- Γραφείο Η/Μ έργων: 1 θέση του κλάδου ΠΕ-5 μηχανολόγων- ηλεκτρολόγων, 1 θέση του κλάδου ΔΕ-24 ηλεκτρολόγων, 3 θέσεις του κλάδου ΔΕ-30 τεχνιτών υδραυλικών, 2 θέσεις του κλάδου ΥΕ-16 εργατών γενικών καθηκόντων.
- Γραφείο γραμματείας τμήματος περιβάλλοντος: 1 θέση του κλάδου ΔΕ-1 διοικητικών, 1 θέση του κλάδου ΔΕ-38 χειριστών Η/Υ.
- Γραφείο καθαριότητας κοινόχρηστων χώρων: 1 θέση του κλάδου ΔΕ-2 εποπτών καθαριότητας, τρεις θέσεις του κλάδου ΔΕ-29 οδηγών αυτοκινήτων, 10 θέσεις του κλάδου ΥΕ-16 εργατών καθαριότητας.
- Γραφείο πρασίνου- προστασίας περιβάλλοντος: 1 θέση του κλάδου ΠΕ περιβαλλοντολόγος , 1 θέση του κλάδου ΔΕ-29 οδηγών αυτοκινήτων, 1 θέση του κλάδου ΔΕ-35 δενδροκηπουρών , 3 θέσεις του κλάδου ΥΕ-16 εργατών γενικών καθηκόντων.
- Γραφείο παροχής υπηρεσιών: 2 θέσεις του κλάδου ΥΕ-16 εργατών γενικών καθηκόντων.
- Γραφείο δημοτικής αστυνομίας: 2 θέσεις του κλάδου ΔΕ-23 υπηρεσία δημοτικής αστυνομίας.

Το σύνολο των οργανικών θέσεων που προβλέπονται ανέρχεται στον αριθμό 66.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1.	Ιστορία της Τοπικής Αυτοδιοικήσεως	Χρήστου Π. Κλειώση
2.	Ιστορία της Ρόδου	Χ. Παπαχριστοδού- λου
3.	Οδοιπορικό	Ν. Μ. Νικολάου
4.	Δημοτικός & Κοινοτικός Κώδικας (ΠΔ 410/95)	Ε.Ε.Τ.Α.Α.
5.	ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΣ: Η μακρά πορεία προς την ενσωμάτωση	Εκδόσεις Καστανιώτη
6.	ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΙΑΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ	Εκδόσεις στέγης γραμμάτων και τεχνών Δωδεκανήσου
7.	«ΕΝΟΤΑ» Ενημερούμενη Νομοθεσία Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης	Μανούσου Κουρομιχελάκη
8.	Τοπική αυτοδιοίκηση- θεωρία και πράξη	Τσενές Ηλίας
9.	Δ.Ε.Π.Α.Π.	Άγγελου Πολυδωρόπουλου

